

διεθνιστική προ(σ)κληση

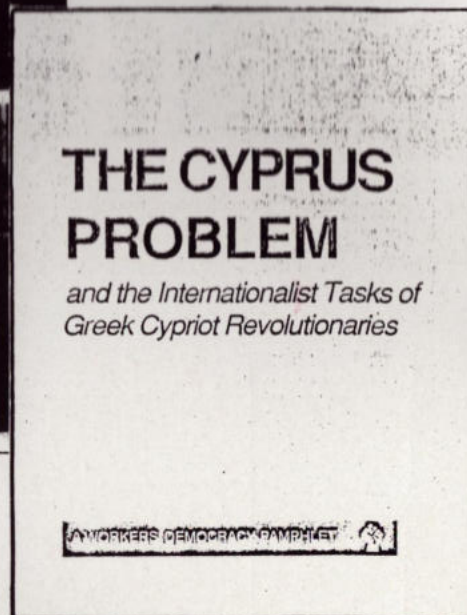
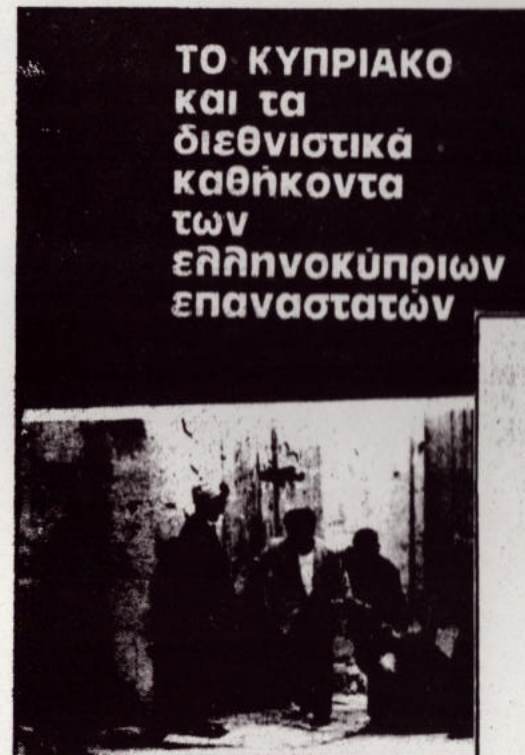
το περιοδικό της "εργατικής δημοκρατίας"

οδοιπορικό
στη Β. κυπρό

"UNUTMA"
ΕΧΟΥΝ και οι Τ/Κ
το δικό τους
"ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ"

προηγούμενες εκδόσεις μας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΙΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΤΗΣ "ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟ(Σ)ΚΛΗΣΗΣ"	2
ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΒΕΛΙΘΕΙΣ: ΔΙΑΣΠΑΣΗ ΣΤΟ ΑΚΕΛ ΣΩΒΙΝΙΣΤΙΚΑ ΨΕΠΙΑΣΜΑΤΑ ΛΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΗ	5
ΑΔΗΣΟΚ: ΜΙΑ ΔΕΒΙΑ ΔΙΑΣΠΑΣΗ	12
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	18
ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΚΥΠΡΟ ΤΟ ΓΚΡΕΜΙΣΜΑ ΤΩΝ ΜΥΘΩΝ "ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ"- "UNUTMA"	21 31
Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΟΥ Γ. ΠΑΡΠΑ ΤΟ ΜΑΖΙΚΟ ΣΩΒΙΝΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΓΙΑ ΕΝΑ ΑΝΤΙΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟ ΜΑΖΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ	36 37 37
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΚΡΕΤΙΝΙΣΜΟΣ	40
ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΙ ΟΔΗΓΗΣΕ ΣΤΗΝ ΗΤΤΑ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ	43
ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟ ΤΑΣΙΚΗΣ ΠΑΛΗΣ	46
"ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΣ" ΣΩΒΙΝΙΣΜΟΣ	52
ΕΣΣΔ: ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΣΤΟΝ ΚΡΑΤΙΚΟ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟ	54
"ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ" ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	57
ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΤΟΥ	67
ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΘΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΜΜΑΔ	69

ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΙΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΤΗΣ «ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟ(Σ)ΚΛΗΣΗΣ»

Το τέλος της δεκαετίας του '80 και η αρχή της δεκαετίας του '90 είναι, όπως συμφωνούν όλοι, πραγματικά συγκλονιστικές. Θεσμοί, ιδεολογίες, κράτη αντιμετώπισαν και αντιμετωπίζουν κρίσεις που τα καταστρέψαν ή τα συγκλονίζουν συνθεμελά. Μαζί με όλα αυτά η απάτη και η υποκρισία που είναι και αλλοίως ενδημεί στις εκμεταλλευτικές κοινωνίες του 20ου αιώνα έχει φτάσει σε πρωτογνώρα υψή. Λίγες φορές στην ιστορία έχουν ειπωθεί τόσο μεγάλα λόγια για να κρυφούν τόσο κουφίες και σαθρές πραγματικότητες.

Άρθρο του αμερικανού Φ. Φουκουγιάμα με τίτλο "Το τέλος της Ιστορίας" θεωρήθηκε το πιο σημαντικό άρθρο του 1989. Ούτε λίγο ούτε πολύ, μας λέει ότι με την πτώση του "κομμουνισμού", έχει ξεκαθαριστεί πια πως η (αστική) κοινοβουλευτική δημοκρατία και η "ελεύθερη αγορά" αποτελούν το μέλλον της ανθρωπότητας για πάντα. Οι θεσμοί που θα της επιτρέπουν να λύνει όλα τα προβλήματα της.

Όλοι πια, δεξιοί, κεντρωί και αριστεροί, βλέπουν να δημιουργείται μια νέα τάξη πραγμάτων. "Νέα ηθή" στις διακρατικές σχέσεις, που έχουν αρχίσει ήδη να κάνουν τους πολέμους "ξεπερασμένους". Συμφώνα με το "νέο πνεύμα" τα προβλήματα πια, είτε αναμέσα σε κράτη, είτε αναμέσα σε τάξεις, είτε αναμέσα σε "ανατολή και δύση" είτε σε αναπτυγμένες και υποαναπτυκτές χώρες, πρέπει και μπορούν να λυνονται με "διαλογο", "διαπραγματεύσεις", "συναινεση".

Αυτές οι παγκόσμιες "ανακαλύψεις" βρίσκουν την ιδιαιτέρη χρησιμότητα τους για τους ιδεολογούς της ελληνοκυπριακής αστικής τάξης. Η τάση είναι παντού για διαπραγματεύσεις και όχι πόλεμο, μας λένε, και όμως η Τουρκία, σαν την μυγα μες το γάλα, επιμένει να διατηρεί στρατεύματα στην Κύπρο. Πως μπορεί ο Ντενκτάς να διατηρεί διαχωριστικές γραμμές, όταν τα τείχη του διαχωρισμού έπεσαν ακόμα και στο Βερολίνο, κλαψουρίζουν από τον Πρόεδρο της δημοκρατίας μέχρι τους αριστερούς άρθρογράφους. Όταν όλοι βάζουν στο επίκεντρο της προσοχής τους τις πανανθρώπινες αξίες και τα ανθρωπινα δικαιώματα, φωνάζουν, πως ο Ντενκτάς και η Αγκυρα επιμένουν να τα παραβιάζουν.

Όλοι μας πούλουν φυκία για μετ'εωτες κορδελές. Εδώ στην νοτιο

Κυπρο, ενώ διακυρσούν την ειρήνη τον διαλογο και την επαναπροσέγγιση, παίρνουν τις γυναίκες στο στρατό αυξανουν την "εκτακτη εισφορα για την αμυνα", και βάζουν άλλες φορολογίες για τις στρατιωτικές δαπάνες. Αγοράζουν τανκς, αεροπλάνα, εκσυγχρονίζουν τον στρατό και δηλώνουν με το στομα του υπουργού Αμυνας ότι "Με αμυντική θωρακισση εννοουμε ασφαλως και την αντεπιθεση... αν δημιουργηθουν οι ευνοικες συνθηκες" ("Αληθεια" 16 Φεβραρη '90)

Ενώ μιταν για τα ανθρωπινα δικαιωματα, κανενος το αυτι δεν ιδρωνει όταν διαβαζει καθε τοσο ότι καποιος τ/κ του νοτου διωκεται σαν "κατασκοπος", και ότι η νεολαία ξυλοφορτωνεται από τα ΜΜΑΔ. Όταν η αστυνομία εξαπολυει πογκρομ εναντια σε αλλοδαπους εργατες, και τρεχει σε φαρμες, αγροκτηματα, εστιατορια και οικοδομες, για να εντοπισει, να φυλακισει ή απελασει αλλοδαπους εργαζομενους. Ποσο "ανθρωπιστικη" είναι αυτη η σταση απεναντι στο πιο απελπιστικα εξαθλιωμενο κομματι της εργατικης ταξης που υπαρχει στην νοτια Κυπρο; Και αυτα όχι απλα με την ανοχη, αλλά κατοπιν της απαιτησης των ιδιων των συνδικαλιστικων οργανωσεων.

Φυσικα αυτα δεν είναι παρα η ντοπια εκδοση της διεθνους υποκρισίας. Η διεθνής πολιτική κατάσταση δεν έχει πλησιασει ούτε ενα εκατοστο παραπανω στο βασιλειο της ειρήνης, των ανθρωπινων δικαιωματων, και της δικαιοσυνης. Αν γκρεμιζονται τα συνορα στην Γερμανια, εθνικες διαμαχες πανε να δημιουργησουν άλλα, όχι μόνο στις Βαλτικες χώρες, αλλά και στην Γιουγκοσλαβια. Συνοριακες διαμαχες που ειχαν ξεχαστει για χρονια επανεμφανιζονται μεσα στην καρδια της Ευρωπης, αναμεσα στην Γερμανια και Πολωνια, ενώ για το Κασμιρ απειλειται πολεμος αναμεσα στην Ινδια και το Πακισταν. Ο ρωσικος στρατος στην Λιθουανια και ο αποκλεισμος της δειχνει ότι ο αρχιτεκτονας της "νεας σκεψης" σκεφτεται και δρα στην πραγματικοτητα με τους παλιους καλους ιμπεριαλιστικους τροπους, ενώ οι Αμερικανοι τον συναγωνιζονται στον Παναμα, την Νικαραγουα, το Ελ Σαλβαδορ και Βαλε.

Η νέα Πολωνικη κυβερνηση προσπαθει να πεισει τους Πολωνους εργατες για τα καλα της αστικης δημοκρατίας και της ελευθερης αγοράς εκφραζο-

ντας τον θαυμασμο της για την θατσερ. Αλλά "πριν αλεκτωρ λαλησει" η αγγλικη εργατικη τάξη δειχνει στους δρομους το πραγματικο προσωπο της αστικης δημοκρατίας και της αγοράς, δειχνει στους Πολωνους εργατες ότι ο αγωνας τους δεν τελειωσε με την εγκατασταση του Μαζοβιετσκι στην εξουσια.

Αυτο που πραγματι εδειξε το 1989-90 είναι ότι αυτος που βρισκεται σε κριση είναι ο καπιταλισμος, είτε με την μορφη του κρατικου καπιταλισμου της ανατολης είτε με αυτη του κρατικομονοπωλιακου της δυσης. Οτι μπορούν να συνενοουνται ο Μπους και ο Γκορμπατσωφ, αλλά αυτο δεν μπορεί να λυσει κανενα προβλημα, ουτε της εργατικης ταξης ουτε "πανανθρωπινο". Οτι η εργατικη τάξη παραμενει διεθνως η μονη δυναμη που μπορεί να λυσει και τα δικα της προβληματα και αυτα της ανθρωποτητας σαν συνολο.

Αυτη την αληθεια είναι καθηκον της επαναστατικης αριστερας να προβαλει, να εξηγησει, να αποδειξει. Για να δειξει ότι η επαναστατικη αριστερη πολιτική όχι μόνο δεν βρισκεται σε κριση, αλλά είναι και η μονη ιστορικα επιβεβαιωμενη με τα τελευταία γεγονοτα σε ολο τον κοσμο. Σε αυτο προσπαθει να συμβαλει ενα μέρος του περιοδικου αυτου.

Συγχρονως το '89-90 είναι για την ν. Κυπρο σημαδιακο και από μια άλλη αποψη. Το καποιο ανοιγμα των συνορων με την β. Κυπρο, οι επισκεψεις δημοσιογραφων στον βορρα, οι επισκεψεις και ομιλιες τ/κ πολιτικων ηγετων στον νοτο, εβαλαν σε δοκιμασια μια σειρα από μυθους που στηριζε και καλλιεργουσε με επιμελεια η ελληνοκυπριακη αστικη τάξη και οι ρεφορμιστες εδω και δεκαεξη χρονια.

Πολλοι ε/κ, ιδιαιτερα της αριστερας, δικαιολογούσαν τον εθνικισμο τους πιστευοντας ότι οι τ/κ αισθανονται και αυτοι θυματα του τουρκικου στρατου και του Ντενκτάς. Οτι περιμενον από μας να τους βοηθησουμε να απαλλαγουν από τον Ντενκτάς, τον τουρκικο στρατο, και ολους τους "εποικους". Για αυτους, η πραγματικοτητα που φανηκε από

αυτο το ανοιγμα των συνορων το '89 ήταν σιγουρα μια δυσαρεστη εκπληξη. Μια εκπληξη αναποφευκτη, δοσμενης της πολιτικής τους. Μιας πολιτικής που τους εκανε επιπλεον ανικανους να αντιδρασουν στο σωβινιστικο ξεσπασμα που χαρακτηρισε επίσης το '89.

Την δυνατοτητα επικοινωνιας με τον βορρα χρησιμοποιησαμε και εμεις για να κανουμε μια σειρα από επισκεψεις στις οποιες μαζεψαμε εμπειριες όχι μόνο από πολιτικά προσωπα αλλά και από τον απλο κοσμο. Αυτα που ειδαμε και ακουσαμε, είτε από τις δικες μας επισκεψεις, είτε από τις ομιλιες των τ/κ πολιτικων αρχηγων εδω, για μας επιβεβαιωσαν την αντιληψη που ειχαμε από καιρο. Ενισχυσαν την αποψη μας ότι το Κυπριακο δεν είναι "προβλημα εισβολης κατοχης" που δημιουργηθηκε το '74, αλλά μια διαμαχη αδικη και από τις δυο πλευρες. Σε αυτες τις εμπειριες αφιερωνουμε επίσης ενα μέρος του περιοδικου αυτου.

Όσο για τις άλλες σημαντικες εξελιξεις στον ελληνοκυπριακο πολιτικό χωρο, προσπαθουμε να δειξουμε γιατί θεωρούμε το ΑΔΗΣΟΚ σαν δεξια διασπαση του ΑΚΕΛ που είναι λαθος να υποστηριχθει σαν αντισταλινικη εξελιξη από τους αριστερους.

Τελος, αυτο που ειχαμε επισημανει από παλια, ότι πίσω από την "αξιοκρατία", στην οποια όλοι υποκλινονται, δεν μπορεί παρα να κρυβεται άλλη μια επιθεση της κυβερνησης και των εργοδοτων εναντια στους εργαζομενους, φαίνεται ολο και περισσοτερο να δικαιωνεται. Η μεχρι τωρα αδυναμια της εργατικης ταξης να καταλαβει και αυτην την μορφη επιθεσης και άλλες, και να την αντιμετωπισει δεν οφειλεται μόνο στην γραφειοκρατία των συνδικατων, αλλά στην πολιτική της ταξικης συνεργασιας που αυτα ακολουθούν. Μια πολιτική που είναι συνειδητα ή σιωπηρα αποδεκτη και ανεκτη από την πλειοψηφια των ελληνοκυπριων εργαζομενων. Το επαναστατικο κινημα έχει από παλια ακολουθησει τον αντιποδα αυτης της πολιτικής. Είναι ο συνδικαλισμος ταξικης παλης. Τις βασικες εννοιες και αρχες του προσπαθουμε να παρουσιασουμε σε αυτο το τευχος.

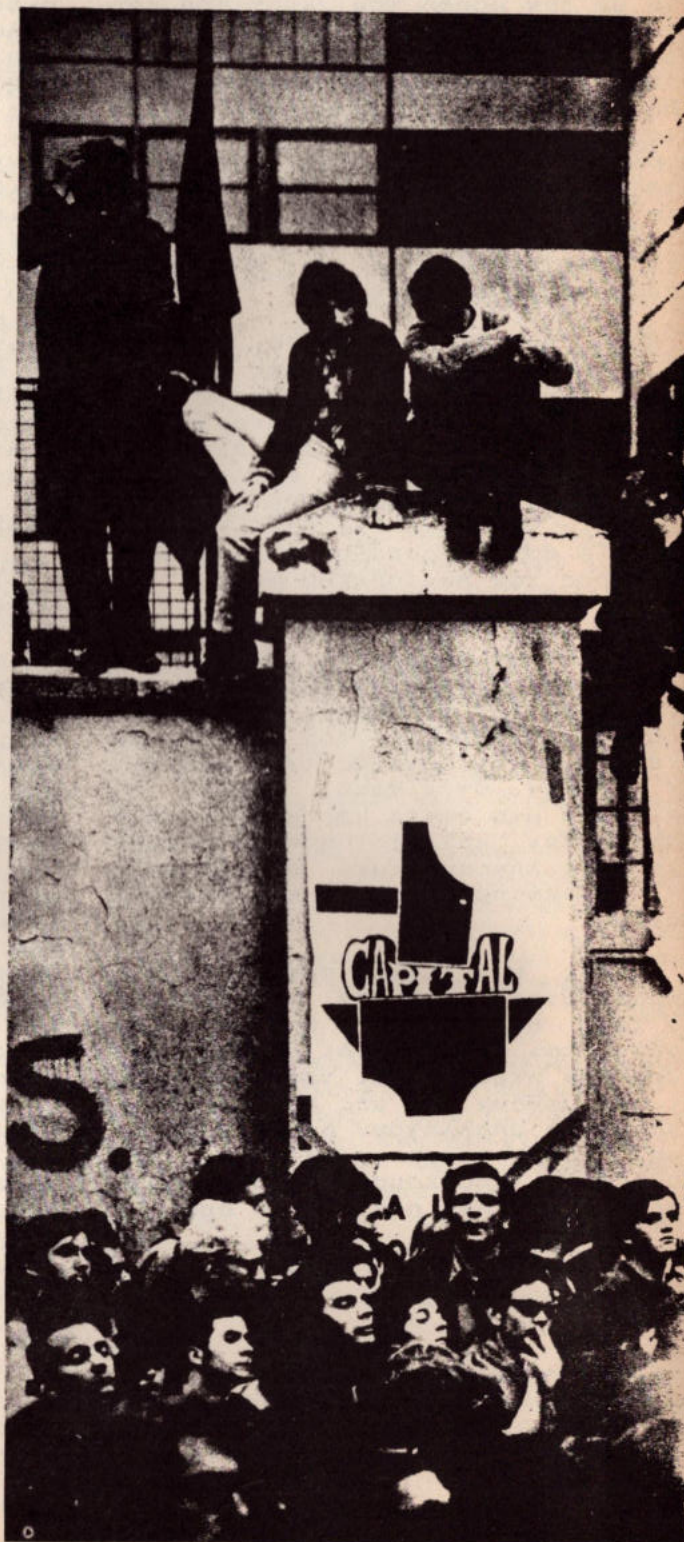
ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Το περιοδικό της

"ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ"

Τ.Κ. 7280 ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΤΗΛ. 476965

Υπευθυνός για τον νόμο
Κ. Αγιομαρίτης

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

ΔΙΑΣΠΑΣΗ ΣΤΟ ΑΚΕΛ

ΣΩΒΙΝΙΣΤΙΚΑ ΞΕΣΠΑΣΜΑΤΑ

ΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΗ

Το τέλος της δεκαετίας σημαδεύτηκε από τρία στοιχεία. Ένα από τα χειρότερα σωβινιστικά ξέσπασματά της δεκαετίας. Την κρίση και διάσπαση στο ΑΚΕΛ. Και τα σημάδια μιας επερχομένης επίθεσης στην εργατική τάξη που θανάτι οχι μόνο ποσοτικά αλλά και ποιοτικά διαφορετικά από ότι μέχρι τώρα. Και τα τρία αυτά είναι συνδεδεμένα μεταξύ τους.

Η κρίση στο ΑΚΕΛ κορυφώθηκε τους τελευταίους μήνες του '89, με την καθαίρεση ηγετικών στελεχών, με την κατοπινή αποχώρηση των 5 από τους 15 βουλευτές του ΑΚΕΛ και την εξαγγελία νέου κόμματος. Αυτή η εξέλιξη έκανε πολλούς, ακόμα και από τον χώρο της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς, να παρουν μέρος στις διαδικασίες συγκροτήσεως του νέου κόμματος, στηριζοντας και μια ολοκληρωμένη σειρά από αυταπάτες πάνω στο τι είναι και τι δυνατότητες έχει αυτό το νέο σχήμα.

ΟΙ ΕΡΜΗΝΕΙΕΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Για πολλούς η εξήγηση της κρίσης αυτής είναι αυτά περίπου που ισχυρίζονται οι "ανανεωτικοί". Ότι δηλαδή η κρίση είναι μια αντανάκλαση της καταρρευσης του "υπαρκτού σοσιαλισμού" στην Ανατολική Ευρώπη, και του "φαινομένου Γκορμπάτσφ" στην Ρωσία. Ότι είναι μια "αντι-σταλινική" εξέλιξη.

Συγγενική με αυτή είναι και η άποψη ότι η κρίση ήταν αποτέλεσμα της αντιδράσεως της βάσης στην ολή πολιτική του ΑΚΕΛ. Ότι αυτή η αντιδραση βρήκε την ευκαιρία να εκφραστεί και να απαιτήσει μια νέα αντισταλινική πορεία, δικαιώματα ελεύθερης εκφράσεως και εσωτερικής δημοκρατίας στο κόμμα, και καταφερε

ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΙΤΤΑ ΣΩΣΤΗ...

... ΚΑΙ ΤΟΝ ΣΚΥΛΟ ΧΟΡΤΑΤΟ

Από το '85, γραφοντας για την νέα ακόμα τότε διαίρεση του πολιτικού κόσμου σε "ενδοτικούς" και "απορριπτικούς", επισημαιναμε ότι μόνο "η υπαρξη ουσιαστικών διαφορών συμπεριφεροντων που αφορουν την ίδια τη λύση του Κυπριακού" μπορούσε να

να επιρρασει μια μειοψηφία της ηγεσίας που ηρθε σε ρηξη με την υπολοίπη ηγεσία.

Αν δεν θελουμε όμως να ωραιοποιήσουμε τα πράγματα, πρέπει να δουμε ότι η πραγματικότητα είναι πολύ διαφορετική. Η ίδια η μειοψηφία οριοθετεί την κρίση από την Ολομέλεια του Γενάρη του '86. Τελευταία μάλιστα έχει ειπωθεί πολύ καθαρά, και από τις δύο πλευρές, ότι την κρίση την πυροδοτήσε η πττα του ΑΚΕΛ στις βουλευτικές εκλογές του Δεκεμβρη του '85. Όμως στις αρχές του '86 η πρεστροϊκα ήταν ακόμα ένα καινούργιο φρούτο που κανείς δεν ηξερε προς τα που θα παει. Η κρίση λοιπόν στο ΑΚΕΛ δεν μπορεί να είναι αντανάκλαση της κρίσεως στις ανατολικές χώρες, ασχeta με το ποσο σοβαρο ρολο παίζει αυτή εκ των υστερων στην εξέλιξη της.

Σίγουρα η εκλογική πττα του Δεκεμβρη του '85 δημιούργησε αντιδρασεις σε μια βάση προανατολισμένη, όπως και η ηγεσία του κόμματος, στις εκλογές. Όμως οι αντιδρασεις αυτές, που ήταν έτσι και αλλιώς αντιφαστικές, οχι μόνο πρημσαν πολύ νωρίς, αλλά και κατευθυνονταν περισσότερο εναντια στην πολιτική της μειοψηφίας, την πολιτική της συνεχίσεως της συνεργασίας με το ΔΗΣΥ, παρα το ότι εμπαιναν και ζητηματα ελεύθερης εκφράσεως και εσωκομματικής δημοκρατίας.

Παρολο που ολοι προσπαθουσαν να εξηγησουν την κρίση σαν αντιδραση της βάσεως στον σταλινισμό, από τους αστους μέχρι την εξωκοινοβουλευτική αριστερά, η κρίση του Κρατικού Καπιταλισμού καθορίσε μόνο την εξέλιξη της κρίσεως στο ΑΚΕΛ. Δεν ήταν όμως η αρχική της αιτία.

δικαιολογησει "τετοια επικινδυνα για την κυριαρχία πάνω στους οπαδους τους ιδεολογικά αλματα από την μερία του ΔΗΣΥ και του ΑΚΕΛ". ("Μαρη" Σεπτ. '85, ανατυπωση στην "Διεθνιστική Προ(σ)κλήση" 1, Αυγ. '88)

Είχαμε δειξει πως η ιδια η φυση του ΑΚΕΛ σαν συλλογικου καπιταλιστη που ελεγχει και εχει συμφεροντα σε ενα σεβαστο μερος της οικονομιας, του επεβαλλε να ακολουθησει μια "ενδοτικη" πολιτικη και να συμπορευθει αναγκαστικα με το αλλο ενδοτικο κομμα, το ΔΗΣΥ. Και ειχαμε αναφερθει στους κινδυνους που αντιμετωπιζε επειδη η εκλογικη και κομματικη του βαση ηταν προσανατολισμενη, εκπαιδευμενη απο το ιδιο το κομμα, σε μια πολιτικη και αντισυναγερμικη και απορριπτικη, "αγωνιστικη-αντικατοχικη".

Η πιττα στις εκλογες του τελους του '85 εδειξε ποσο σοβαροι ηταν αυτοι οι κινδυνοι. Απο την στιγμη αυτη, ξεκινα και η κριση **μεσα στην ηγεσια του ΑΚΕΛ.**

Το προβλημα τους ηταν το κλασικο διλημα, πως μπορεις να εχεις και την πιττα σωστη, και τον σκυλο χορτατο. Η πιττα βεβαια, ειναι η εκλογικη τους βαση, το 32% εκεινου του εκλογικου σωματος που μεχρι το '85 φαινονταν "μονολιθικο", ατρωτο απο την οποιαδηποτε συμπεριφορα του κομματος. Ο σκυλος ειναι τα συμφεροντα των κοινωνικων στρωματων που ελεγχουν το κομμα-επιχειρηση, δηλαδη ολης της γραφειοκρατιας του. Συμφεροντα που απαιτουν μια "ενδοτικη" γραμμη, και για αυτο και την συμπορευση με το ΔΗΣΥ. Η πιττα στις εκλογες εδειξε οτι ουτε ενα κομμα σαν το ΑΚΕΛ δεν μπορουσε να κρατα και την πιττα σωστη και τον σκυλο χορτατο.

Ποιο απο τα δυο μπορουσε να θυσιαστει, και σε ποιο βαθμο; Ενα τετοιο διλλημα, που αφορουσε τα πιο σημαντικα για το κομμα ζητηματα, ηταν φυσικο να προκαλεσει διασπαση. Μια διασπαση που αφορουσε καθαρα την τακτικη, οπως φαινεται για παραδειγμα και σε εσωτερικο κειμενο που υπεβαλλε ο Διγκλης στο Πολιτικο Γραφειο τον Φλεβαρη του 1988, και το οποιο εβγαλε αργότερα στην φορα ο Χριστοφιας:

"Τιθεται ομως εντονα υπο αμφισβητηση η αναγκαιότητα, η δυνατοτητα και σκοπιμοτητα συμπεριληψης του ΔΗΣΥ σε αυτην την ενοτητα [του ΑΚΕΛ με τα αλλα κομματα]. Αυτη η αμφισβητηση προκληθηκε απο την εκλογικη υποχωρηση του κομματος μας στις βουλευτικες εκλογες του 1985. Η συμπορευση με το ΔΗΣΥ τοτε συνεβαλε σε αυτη την υποχωρηση. Εχω ομως την πεποιθηση πως προσδοη

Η ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ 1989

Παρα τις διαφωνιες τους, κανενα κομματι της ηγεσιας του ΑΚΕΛ δεν ηταν απορριπτικο. Απλα, μετα την

κε στην συμπορευση πολυ μεγαλυτερη ευθυνη και βαρυτητα απο οτι στην πραγματικοτητα της ανηκει. Αποτελεσμα αυτης της αλλαγης ητο η αλλαγη, η στροφη στην πολιτικη μας να ειναι υπερμετρα μεγαλυτερη απο οτι εχρηιαζετο και εδικαιολογειτο. Αλλαγη εχρηιαζετο, αλλα συγκρατημενη και στο μετρο που εδικαιολογειτο." ("Εμπρος" 4/2/90)

Η μειοψηφια δηλαδη εδινε εμφαση στο να κρατηθει χορτατος ο σκυλος της "ενδοτικης" πολιτικης και της συνεργασιας με το ΔΗΣΥ, ενω η πλειοψηφια εδειχνε μεγαλυτερη ευαισθησια στην εκλογικη πιττα, απο την οποια το '85 ειχε κιολας χαθει το 16% της.

Ηταν φυσικο μια τετοια διαφωνια να μην θελουν ουτε οι μεν ουτε οι δε να την βγαλουν καθαρα προς τα εξω. Κυριως ομως δεν ηθελε κατι τετοιο η μειοψηφια, γιατι και αυτοι, οπως ολοι, ηξεραν προς τα που ηγαινε το ρευμα μεσα στην ακελικη βαση. Για αυτο τον λογο, οταν τα πραγματα οξυνθηκαν πολυ, ηταν η πλειοψηφια που πρωτη εβγαλε στην φορα εσωτερικα κειμενα που εδειχναν απο που προερχονταν η κριση, δηλαδη τα περι συνεχισης της συμπορευσης με το ΔΗΣΥ του Διγκλη, τον "ενδοτισμο" του Ζιαρτιδη, τις θεσεις του για την μη δυνατοτητα επιστροφης ολων των προσφυγων, την κριτικη της για την υπογραφη του Ζιαρτιδη στην περιπτωση Τζεγκιζ, κλπ.

Ηταν φυσικο παλι για αυτους που βρεθηκαν στην μειοψηφια να ντυσουν την κριτικη τους με τα ρουχα της εσωτερικης δημοκρατιας, των δικαιωματων της μειοψηφιας, του αντισταλινισμού, της γκλασνοστ και της πολυφωνιας. Τι πιο φυσικο επισως αυτοι που ηθελαν συνεχιση της συνεργασιας με το ΔΗΣΥ, απο το να ζητησουν στηριξη απο την "Νεα Πολιτικη Σκεψη" της συνεργασιας των υπερδυναμεων, να γινουν ενθερμοι οπαδοι του καθε τι Γκορμπατσωφικου, και να κατηγορουν τους υπολοιπους για κρυπτοσταλινισμό. Τι πιο φυσικο ακομα, οταν αυτοι αντιμετωπισαν την προοπτικη να βρεθουν εξω απο το κομμα, απο το να γινουν ακομα πιο θερμοι υποστηρικτες της "πολυφωνιας" και της "πολυταξικοτητας". Να προσανατολιστουν δηλαδη στην παγια τακτικη της σοσιαλδημοκρατιας να μαζευει ολων των ειδων τις φωνες, απο δεξιοτατες μεχρι αρκετα αριστερες, για να εξασφαλιζει τις ψηφους της.

εκλογικη πιττα του '85 η πλειοψηφια αλλοιθωριζε απορριπτικα αλλα ακουλουθουσε την "ενδοτικη" γραμμη της

"στα κρυφα", κατι για το οποιο την κατηγορησε αργότερα η μειοψηφια και δημοσια:

"Στο Κυπριακο... Θα συνεχισω να προβαλλω την γραμμη που παντα προβαλλα, που ειναι η γραμμη του κομματος, η γραμμη που αλλοι φοβοντουσαν να προβαλουν και την κρατουσαν απορριπτη... Θα ειμαι οπως ημουν παντα **τολμηρος** στην προβολη της Κομματικης πολιτικης." (Ζιαρτιδης, 4/2/90 "Εμπρος")

Ετσι μεχρι το '89 η κριση περιοριζονταν σαν μια εντονη αλλα οχι καταστροφικη διαιρεση, που εμενε μεσα στα πλαισια του κομματος.

σωβινιστικα πανηγυρια

Μεσα ομως στο 1989 η οξυνση του **μαζικου απορριπτικου κινήματος**, οι πορειες γυναικων, τα γεγονοτα του Α. Κασσιανου και τελος η διακοπη των συνομιλιων αρχισε να δειχνει ποσο προβληματικος ηταν ο συμβιβασμος του απορριπτικου προσωπειου και της "ενδοτικης" πολιτικης. Η μειοψηφια πρεπει να ειδη, και σωστα, οτι ολα αυτα δεν αντιμετωπιζονταν πια με την "ατολμη" πολιτικη της πλειοψηφιας.

Η σωβινιστικη εξαρση μπορουσε να δυναμιτιση την συνεχιση των συνομιλιων, τις προσπαθειες για μια λυση, την υπογραφη της. Αλλα, ακομα και αν φτανανε σε υπογραφη μιας λυσης, μπορουσε να δυναμιτισει την ιδια την εφαρμογη της. Αυτα τα προβλήματα ηταν πολυ καθαρα και για τις δυο πτερυγες της ηγεσιας του ΑΚΕΛ, και για την "ενδοτικη" ηγεσια του ΔΗΣΥ, και για τους απορριπτικους, που στηριζον τους εκβιασμούς τους πανω σε αυτη ακριβως την λογικη.

Αν το σωβινιστικο ξεσπασμα εβαζε πιεση για μια πιο αποτελεσματικη "ενδοτικη" πολιτικη, την ιδια στιγμη μεσα σε αυτο το κλιμα ενα μερος της βασης του ΑΚΕΛ τραβουσε ολο και πιο εθνικιστικα και απορριπτικα. Κατι που εσπρωχνε την "ατολμη" πλειοψηφια να υιοθετει μια "απορριπτικη" συμπεριφορα για να κρατησει αυτο το κομματι.

Το ποσο σοβαρες ηταν αυτες οι αντιφασεις, φανηκε το '90, οταν στους δρομους της Λευκωσιας εμφανιζονται ξανα συνθηματα για την Ενωση. Οταν νεολαιοι γινονται "λαικοι ηρωες" επειδη οργανωσαν "επιχειρησεις" στο βορρα για να ξεσχισουν τουρκικες σηματες. Οταν χιλιαδες μαθητες τους συμπαραστεκονται στο Αηδρα Παλας κατω απο συνθηματα οπως "καλος Τουρκος, νε-

κρος Τουρκος" και "Τουρκοι γουρουνια θα γινεται σαπουνια". Οταν ξαναρχιζουν βομβιστικες επιθεσεις (τεμενος Ομεριε, "συνδεσμος αντιστασιακων Λεμεσου"). Οταν ετοιμαζεται θριαμβευτικη επιστροφη του τουρκοφαγου Σαρψων. Τελος, οταν μεσα σε αυτο το κλιμα, οι σωβινιστικες και φασιστικες οργανωσεις, νομιμες και παρανομες, οργιαζουν. Οταν, δηλαδη, γινεται πραγματικοτητα η ΕΟΚΑ Γ'.

η κριση του κρατικου καπιταλισμου

Σαν να μην εφταναν αυτα, το '89 ηταν η χρονια της καταρρευσης του "υπαρκτου σοσιαλισμου" στην ανατολικη Ευρωπη, του ρεζιλεματος του στην Κινα, της μεγαλυτερης ιδεολογικης κρισης που περασε ποτε ο σταλινισμος. Η καταρακωση πολλων δυτικων Κ.Κ., στην οποια δεν σταματαν να αναφέρονται ουτε ο Χριστοφιας ουτε οι "ανανεωτικοι", εγινε ο εφιαλτης και των δυο. Αυτα μεσα στο '89 ηταν αλλη μια αιτια αγωνιας για το μελλον του ΑΚΕΛ και της κομματικης και εκλογικης του βασης.

Και οι δυο ομαδες του κομματος βρεθηκαν μπροστα σε ενα αλλο πραγματικο αδιεξοδο. Ειχαν να λογαριαζουν απο την μια πλευρα την "σταλινικη" πλειοψηφια της βασης, με τον κομματικο πατριωτισμο της και τον προσανατολισμο της στον "υπαρκτο σοσιαλισμο". Υπαρχει ομως και ενα στρωμα που εχει κουραστει απο τα αδιεξοδα στα οποια οδηγει η πολιτικη του ΑΚΕΛ, και που νοιωθει πραγματικα την αναγκη μιας εξηγησης για τα γεγονοτα της Ανατολικης Ευρωπης. Και πλαι σε αυτους υπαρχουν οι "αντισταλινικοι" μικροαστοι διανοουμενοι, των οποιων ενω η συνδεση και ο προσανατολισμος στην εργατικη ταξη ηταν παντα πολυ αμφιβολος, τρεχουν συγχρονως να αγκαλιασουν καθε αναφορα σε "δημοκρατια", και σε "πολυταξικο πλουραλισμο".

Και η πλειοψηφια και η μειοψηφια της ηγεσιας θα ηθελαν να κρατησει το ΑΚΕΛ ολα τα κομματια της βασης τους. Πως ομως; Υπερασπιζομενοι την "παλια καλη" πολιτικη τους, η πεταγοντας την ολη μαζι στα σκουπιδια; Πως, ποσο, και ποσο γρηγορα πρεπει να αλλαξει η ιδεολογια με την οποια ελκει και κρατα την βαση του το ΑΚΕΛ. Αυτο το διλημα προστεθηκε τωρα πιεστικα πλαι στα υπολοιπα.

Εκεινοι που βρεθηκαν στην μειοψηφια για αλλους λογους το '86, ηδη ηταν τοτε φυσιολογικα πρωτοι στο τρενο της "δημοκρατιας" της "πολυφωνιας" της γκλασνοστ και της περestroika. Το 1989 απο αμφισηση, η προβολη και η εμφαση σε ολα αυτα

μετατραπκε σε πραγματικη διαφωνια αναμεσα στις δυο πτερυγες της ηγεσιας.

Η μειοψηφια αποφασισε να εγκαταλειψει κακην κακως το καραβι του σταλινισμού, που θεωρησε οτι βυθιζεται αμεσα, και να προχωρησει προς την σοσιαλδημοκρατια. Για να αποδειξουν μαλιστα ποσο αντισταλινικοι ηταν απο παλια, επρεπε κιολας να υπερθεματισουν κατηγορωντας τους υπολοιπους. Ετσι πλειοδοτησαν οππορτουνιστικα στο να "προλαβουν" να αποκυρηξουν την εισβολη στην Τσεχοσλοβακια το '68, μερικες μερες πριν την επισημη ανακοινωση του κομματος (οπως τους κατηγορει η πλειοψηφια).

Τα πεταξαν ολα, σταλινικα και μη, επιδεικτικα στα σκουπιδια: την ταξικη παλη, την δικτατορια του προλεταριατου, το δημοκρατικο συγκεντρωτισμο. Φυσικα, μονο απο ιδεολογικη αποψη, γιατι απο πρακτικη αποψη ολοκληρη η ηγεσια του ΑΚΕΛ τα ειχε πεταξει απο πολλα χρονια πριν στα σκουπιδια. Η "Χαραυγη", παρολη την ειρωνια που της επεφυλαξαν οι "ανανεωτικοι", ειχε καποιο δικιο να διεκδικει για το ΑΚΕΛ την πρωτοπορια στην "νεα πολιτικη σκεψη", πολυ πρωτου φανει ο Γκορμπατσφ. Ο "ιστορικος συμβιβασμος" του ΑΚΕΛ, η φανερη πολιτικη ταξικης συνεργασιας με την δεξια, εγινε πολυ πριν τον ανακαλυψουν οι ευρωκομμουνιστες. Η "πολυταξικη δημοκρατια" το ιδιο. Οσο για τον σοσιαλισμο της αγορας, ειναι πραγματι πολυ παλια η θεση του ΑΚΕΛ οτι οι εργατικες διεκδι

ΜΙΑ ΔΕΞΙΑ ΔΙΑΣΠΑΣΗ

Το πιο φανερο χαρακτηριστικο του νεου κομματος ειναι οτι κανει οτι μπορεί για να ξεφορτωθει οση απο την παραδοση του επαναστατικου μαρξισμού και λενινισμού ειχε, εστω στα λογια μονο, κρατησει το ΑΚΕΛ. Η "εσωτερικη δημοκρατια" και "πολυφωνια" που μοιαζει να προσφερει το νεο κομμα, ειναι αμφιβολο αν μπορεί να θεωρηθει αριστερη οταν συγχρονως αποκυρησουν τον δημοκρατικο συγκεντρωτισμο με τωση ανδια.

Δεν ηταν λοιπον μια διασπαση προς τα αριστερα, που θα ηταν σιγουρα θετικη για το εργατικο κινημα.

Και αυτο δεν ειναι καθολου περιεργο, μια και δεν ειχε σχεση με καμια κινητοποιηση της εργατικης ταξης, ουτε ξεκινησε απο την ευαισθητοποιηση της βασης του ΑΚΕΛ απεναντι στην γραφειοκρατια. Σιγουρα τα μουνιουρητα και η δυσανεκεια που προκαλεσαν η εκλογικη συρρικνωση του ΑΚΕΛ και η κριση του Κρα-

κσεις δεν πρεπει να υπονομευουν την ανταγωνιστικοτητα της οικονομιας.

Οι διαφορες του ΑΚΕΛ, οπως και των αλλων κομμουνιστικων κομματων της Δυσης, απο την σοσιαλδημοκρατια ειχαν αρχισει εδω και πολλα χρονια, πολυ πριν την κριση του κρατικου καπιταλισμου, να περιοριζονται. Παρεμεναν κυρια στην μορφη, σε καποιες θεωρητικες αναφορες που ελαχιστη διαφορα εκαναν στην πρακτικη τους. Για αυτο και η εξελιξη της κρισης στο ΑΚΕΛ αφηνει οχι μονο τους "ανανεωτικους" αλλα και το ΑΚΕΛ ακομα πιο κοντα στην σοσιαλδημοκρατια.

Τελος, για την οξυνση της κρισης επαιξε ρολο και το γεγονος οτι οι εκλογες του '91 πλησιαζουν, και η αναγκη να ξεκαθαριστεί με ποιο προσωπο θα απευθυνθει το ΑΚΕΛ στους ψηφοφορους του γινεται επειγουσα.

Αυτα ηταν που εκαναν την ελεγχομενη απο το '86 και απο τις δυο πλευρες εσωτερικη κριση να μετατραπει στο τελος του '89 σε πανικοβλητη συγχιση. Οταν τα διληματα φτασουν στην κατασταση του μπρος γκρεμος και πισω ρεμα, χανονται και τα περιθωρια ηρεμης συζητησης για το αν το κομμα πρεπει να φορεσει το παλιο του και σχισμενο αλεξιπτωτο ή το καινουργιο αλλα αδοκιμαστο σωσβιο του. Ολοκληρη η ακελικη ηγεσια, πλειοψηφια και μειοψηφια, εχασαν πραγματι την ψυχραιμια τους. Μια διασπαση ηταν αναποφευκτη.

Τικου Καπιταλισμου επαιξαν ρολο στην εξελιξη της κρισης, αλλα οι κινητηριες της δυναμεις ηταν οι διαφορες μεσα στην ιδια την γραφειοκρατια του ΑΚΕΛ.

Μπορει ο "τολμηρος" τροπος με τον οποιο ο Ζιαρτιδης παρουσιαζε την "ενδοτικη" πολιτικη του κομματος να ηταν χρησιμος και σε μερικες περιπτωσεις να εδωσε καποιες δυνατοτητες σε ελληνοκυπριους διεθνιστες. Αλλα ειναι αμφιβολο αν αυτο θα μεταφερθει και στην πολιτικη του νεου κομματος.

Η κριση δεν δημιουργησε μονο ενα δεξιοτερο απο το ΑΚΕΛ νεο κομμα. Το ΑΚΕΛ, προσπαθωντας να οροιοθετηθει απεναντι στο νεο σχημα, κανει μια ολο και μεγαλυτερη δεξια στροφη στο Κυπριακο και ο Χριστοφιας δηλωνει οτι το κομμα ξαναγυριζει στις "αγωνιστικες παραδοσεις" του, δηλαδη στον δημαγωγικο απορριπτισμο.

Βεβαια, η δεξια στροφη των "ανα-

νεωτικων" σπρωχνει το ΑΚΕΛ σε μια εξισου δημαγωγικη "αριστερη" φρασεολογια υπερ του δημοκρατικου συγκεντρωτισμου, εναντια στην "αστικη δημοκρατια", εναντια στον "ελευθερο ανταγωνισμο", και υπερ του "διεθνισμού". Αλλα το τι εννοουν για παραδειγμα με την λεξη διεθνισμο φαινεται απο την ομιλια του Χριστοφια στην περιφημη Ολομελεια της Κ.Ε. του Δεκεμβρη '89, οπου χαρακτηριζει την ιμπεριαλιστικη εισβολη στην Τσεχοσλοβακια το '68 σαν απλα μια λανθασμενη εφαρμογη του διεθνισμού!

Σχετικο με το Τσεχοσλοβακικο ειναι και το θεμα του διεθνισμού σαν συστατικο στοιχειο του Μαρξισμού-Λενινισμού... το θεμα των γεγονοτων στην Τσεχοσλοβακια οπως και αλλων γεγονοτων ειναι ζητημα εκτιμησης των αντικειμενικων συνθηκων και ορθης ή λανθασμενης διαπιστωσης, κατα ποσο ειναι αναγκαια η διεθνιστικη βοηθεια στην μια ή την αλλη μορφη." (Χαραυγη 25/1/90)

Το να αγνοησει λοιπον κανεις ολα αυτα καθως και την πορεια του ΑΚΕΛ προς την σοσιαλδημοκρατια τις τελευταιες δεκαετιες, και να χαρακτηρισει την διασπαση σαν μια αντισταλινικη εξελιξη ειναι τραβηγμενο απο τα μαλια. Και ομως, δεν ηταν μονο οι δεξιοι που ειδαν τους "ανανεωτικους" ετσι. Το ιδιο εκανε και ολη η εξωκοινοβουλευτικη αριστερα. Ηδη απο την προηγουμενη περιοδο η Α.Π. ΕΔΕΚ χαρακτηριζε την κριση σαν αποτελεσμα "δραστικων αλλαγων στη συνειδηση της εργατικης ταξης και ειδικοτερα της ακελικης βασης" (βλεπε "Διεθνιστικη Προσκληση" αρ. 1, σελ. 19). Σαν αποτελεσμα τωρα τρεχουν να διαπραγματευτου την συμμετοχη τους στο νεο κομμα ενω τα σεναρια γυρω απο το ποιες δυνατοτητες αυτη η εξελιξη δινουν και παιρνουν.

Ετσι ο Μ. Τεμβριωτης αρκετα νωρις προτεινε "αυτοδιαλυση" του ΑΚΕΛ και της ΕΔΕΚ και την "δημιουργια ενος καινουργιου κομματος της εργατικης ταξης στο οποιο να λειτουργουν δημοκρατικα και ισωτιμα ολες οι τασεις του εργατικου κινήματος, απο την σοσιαλδημοκρατια μεχρι και τις δυναμεις του επαναστατικου μαρξισμού". ("Εμπρος" 17/12/89)

Στο ιδιο επιπεδο κινείται και η Α.Π. ΕΔΕΚ:

"Ο διαλογος για την νεα πορεια της αριστερας εχει καθε δυνατοτητα να χτισει την ενωτητα. Θα μπορούσε ακομα να ανοιξει το δρομο στο πιο ψηλο επιπεδο ενωτητας, την δημιουργια ενος

πανισχυρου ενιαιου κομματος οπου θα μπορούσαν να εκφραζονται ελευθερα ολες οι πολιτικες τασεις της αριστερας. Οι ηγεσιες του ΑΚΕΛ και της ΕΔΕΚ πρεπει να καλεστον να συμμετασχουν σ' αυτο το διαλογο. Αν αρνηθουν, ... θα μεινουν πισω απο τις εξελιξεις και θα'χουν να δωσουν εξηγησεις στην βαση των κομματων τους" ("Σοσιαλιστικη Εκφραση", Γεναρης 90, φυλλο 191)

Τι οδηγησε ολους αυτους σε τοια ονειροποληματα και φαντασιοπληξιες; Η ιδια η πολιτικη τους. Η αναλυση τους για την φυση του ΑΚΕΛ τελειωνει στο να το ορισει σαν αριστερο κομμα με γραφειοκρατικοποιημενη ηγεσια, χωρις να ασχοληται με την πραγματικη ταξικη του φυση. Δεν βλεπουν οτι εκτος απο την εργατικη του βαση, υπαρχουν και τα συμφεροντα που κανουν την γραφειοκρατια του μερος της αστικης ταξης. (βλεπε τις προηγουμενες "Διεθνιστικες Προ(σ)κλησεις") Ακομα οι σχετικες θεωριες τους για την "ανικανοτητα της αστικης ταξης να λυσει το Εθνικο", και ο πατριωτισμος τους, οσο και αν αυτος κρυβεται πισω απο διεθνιστικες φρασεις, δεν τους αφηνει να καταλαβουν την σημασια και τις ριζες του φαινομενου της διαιρεσης της αστικης ταξης και των μικροαστων σε "ενδοτικους" και απορριπτικους. Για αυτο οι δυνατοτητες τους για μια σωστη αναλυση των αιτιων και της φυσης της κρισης ειναι πολυ περιορισμενες.

Αυτη η αδυναμια τους οδηγουσε σε αναλυσεις σαν αυτη του Θ. Δημητριου για την διαμαχη "Αληθειας"- "Σημερινης", των δυο εφημεριδων του ΔΗΣΥ που εκφρασαν την διασπαση αναμεσα σε "ενδοτικους" και απορριπτικους μεσα στο ιδιο το κομμα. Η αναλυση εγινε ενω ειχε απο καιρο κιολας φανει ο καθοριστικος χαρακτηρας αυτης της διασπασης, μετα την καταρρευση του μινιμουμ προγραμματος και της συνεργασιας ΑΚΕΛ-ΔΗΚΟ στο τελος του '84, και την συμπορευση του ΑΚΕΛ με το ΔΗΣΥ. Και ομως κινείται στον χωρο της επιστημονικης φαντασιας για να εξηγησει την αναποφευκτη και στο ΔΗΣΥ διασπαση:

"Μπροστα στο αδιεξοδο, μπροστα στην αδυναμια του Συναγερμου να παρει την εξουσια, η αστικη ταξη και τα ρομποτ-της δεν συμφωνουν ποια γραμμη πρεπει να ακολουθησουν. Ετσι η "Σημερινη" φαινεται να προσανατολιζεται στην επαναπροσεγγιση με την "κεντροδεξια" του ΔΗΚΟ ενω η "Αληθεια" στην ουδετεροποιηση του ΑΚΕΛ και την τελικη αναμετρηση με το

ΔΗΚΟ... τόσο τα πολιτικά όσο και τα δημοσιογραφικά ρομποτ της αστικής τάξης περνούν μια περίοδο τρέλλας... βλέπουν την τάξη να πληγνυται χωρίς να μπορούν να κάνουν τίποτα... παίρνουν από την τάξη αντιφατικές εντολές που αναγκαστικά καποιες θα παρακούσουν... σκορπουν την καταστροφή μεταξύ τους..." (Σοσιαλιστική Εκφραση 163, Νιοβρης '86)

Έτσι καταλήγουν να υπερεκτιμούν την σημασία του νέου κομματος με αποτέλεσμα να βοηθούν τις ψευδαισθήσεις που καλλιεργεί το νέο κομμα, να του δίνουν αριστερή καλυψη, ενώ δεν αποτελεί παρά ένα αδυνατισμα του ΑΚΕΛ από τα δεξιά. Σημειώνει ακόμα αδυναμία να δουν ότι η νίκη της πλειοψηφίας της γραφειοκρατίας εκφράζει και την απροθυμία καποιων εργατικών μαζών να εγκαταλείψουν κακην κακώς το εστω σταλινικά ταξικό καραβι του ΑΚΕΛ για τις αμφιβολές αταξικές φιλελευθέρες υποσχέσεις της δεξιάς σοσιαλδημοκρατίας.

Σίγουρα ένα μέρος της βάσης ενόχληθηκε από τους "ανανεωτικούς" για εθνικιστικούς λόγους. Πήγε με την πλειοψηφία εξαιτίας του "ενδοτι

ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΤΙ...

Η κρίση και του ΑΚΕΛ και του Κρατικού Καπιταλισμού, θα έχει σαν αποτέλεσμα την συρρικνωση του αριστερού χώρου, μια γενική στροφή σε πιο δεξίες ιδέες, την πτώση της αυτοπεποίθησης της εργατικής τάξης, και τα κέρδη των αστικών κομμάτων. Συγχρονως όμως η κρίση του σταλινισμού στις Ανατολικές χώρες σημαίνει και την ελάττωση της επιρροής της σταλινικής ιδεολογίας πάνω στην εργατική τάξη. Σε καποια σημαντική μειοψηφία, έξω και μέσα στο ΑΚΕΛ, ανοίγει ο δρόμος για ένα νέο προβληματισμό.

Η διασπασή όμως του ΑΚΕΛ, η δημιουργία ενός νέου κομματος που φαίνεται ότι κάνει κριτική στο ΑΚΕΛ από τα δεξιά, από την πλευρά της καθαρής σοσιαλδημοκρατίας, έχει κίολας δείξει τα αρνητικά της αποτελέσματα. Η συσπείρωση των Ακελικών γύρω από το κομμα τους εξαιτίας της διασπασής, το κλείσιμο πολλών αυτών που αλλιως θα ήταν ανοιχτά σε αριστερές ιδέες, είναι κίολας μια δυσάρεστη πραγματικότητα.

Αυτά θα μπορούσε να τα περιμένει κανείς ακόμα και σε μια αριστερή διασπασή του ΑΚΕΛ, αν και όχι στον ίδιο βαθμό. Εκείνο όμως που έχει κάνει το πρόβλημα χειρότερο ήταν η υποστήριξη του νέου κομματος, από ολό σχεδόν το χώρο της ακρας αρι-

σμού" του Ζιαρτιδη και τους εναγκαλισμούς των "ανανεωτικών" με το "ενδοτικό" και "προδοτικό" ΔΗΣΥ. Ένα σημαντικό όμως μέρος της βάσης ενόχληθηκε από αυτούς τους εναγκαλισμούς από ταξικό ενστικτό, επειδή βλέπουν το ΔΗΣΥ σαν το κομμα του κεφαλαίου.

Για την Α.Π. ΕΔΕΚ όμως η νίκη της πλειοψηφίας οφειλονταν στο ότι ήταν καλύτερα οργανωμένη και εδρασε αδιστακτα, ενώ η μειοψηφία ήταν "αναποφασιστη":

"Η κομματική ηγεσία αντιμετώπισε την κρίση με διοικητικές μεθοδές και καταφερε να κερδίσει πλειοψηφίες στα διαφόρα σώματα και να προχωρήσει σε καθαίρεσεις, σπρωχνοντας έτσι τους "ανανεωτικούς" στην απόφαση να ιδρύσουν ένα νέο κομμα. Από την πλευρά τους οι "ανανεωτικοί" δεν μπορούσαν να οργανώσουν εγκαίρα και αποτελεσματικά την αντιπολίτευση τους χανοντας έτσι το παιχνίδι μέσα στο κομμα. Είναι αυτή η αναποφασιστικότητα τους που εξηγεί την ευκόλη σχετικά ήττα-τους στη βάση του ΑΚΕΛ." (Σ.Ε. 193, Απριλίου 90)

στερας. Εξαιτίας αυτού, οι δυνατότητες για οσους βρίσκομαστε στον χώρο της ακρας και της επαναστατικής αριστερας να απευθυνθούμε στους ακελικούς, είναι μειωμένες, είτε υποστηρίζουν το νέο κομμα, είτε δεν το υποστηρίζουν όπως εμείς.

Αυτό που έχει τώρα σημασία για οσους θέλουν το κτίσιμο μιας επαναστατικής αριστερας, είναι να εκμεταλλευτούμε το ταρακούνημα που προκάλεσε η κρίση του Κρατικού Καπιταλισμού. Να προχωρήσουμε τον νέο προβληματισμό μιας μειοψηφίας πάνω σε μια σειρά σημαντικά ζητήματα που η ίδια η κρίση βάζει ξανά σε πρώτο πλάνο. Για την κατανόηση του σταλινισμού και του Κρατικού Καπιταλισμού στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης την Ρωσία και την Κίνα σαν πολιτικά φαινόμενα που στηρίζονται σε ύλικες, ιστορικές αιτίες και έχουν χαρακτηριστικά πολύ πιο πολύπλοκα και σημαντικά από την "απάνθρωπια". Για την κατανόηση ακόμα του ρεφορμισμού των σοσιαλδημοκρατικών και Κομμουνιστικών Κομμάτων στις χώρες του δυτικού καπιταλισμού.

Για να δείξουμε πως το διλλημα δεν είναι αναμεσα στην φρίκη του σταλινισμού και στην φρίκτη πραγματικότητα της πείνας της ανεργίας

και των πολέμων που κρυβεται πίσω από τις ζαχαρωμένες γενικοτητες για "πανάθρωπινα ιδανικά", και τις αταξικές "οικουμενικές αξίες" της σοσιαλδημοκρατίας. Πως η απάντηση στην δικτατορία πάνω στο προλεταριάτο, που είναι και ο σταλινικός κρατικός καπιταλισμός και η αστική δημοκρατία, είναι η δικτατορία του προλεταριάτου, η αυτοαπελευθέρωση της εργατικής τάξης, η εργατική εξουσία που θα χτίσει τον σοσιαλισμό.

Για να φέρουμε ακόμα στο προσκήνιο όχι μόνο την παραδοχή του επαναστατικού Μαρξισμού και Λενινισμού, αλλά την δράση ενός επαναστατικού εργατικού κινήματος που εδρασε στις αρχές του αιώνα, αλλά και πολύ πιο πρόσφατα, στην Πορτογαλία και στην Χίλη, αλλά και στην Ανατολική Γερμανία, Ουγγαρία, Πολωνία, Κίνα. Παρόλους τους επικηδείς, από αστούς και ρεφορμιστές, η ταξική πάλη και η εργατική τάξη όχι μόνο δεν πέθανε, αλλά βρίσκεται σε εξάρση με κινητοποιήσεις εκατομμυρίων εργατών, στην Αγγλία, στην Κίνα, στην Ρουμανία, στην Νοτιο Κορέα. Είτε το ξέρουν αυτοί οι εργαζόμενοι, είτε όχι, κινούνται σύμφωνα με τους νόμους της ταξικής πάλης, όπως τους εξήγησαν και τους μελέτησαν ο Μαρξ, ο Λένιν και άλλοι επαναστάτες, και όχι ακολουθώντας καποιες "πανάθρωπινους και οικουμενικές" δηλαδή υπερταξικές "αξίες".

Τέλος, για να δείξουμε άμεσα ότι η απάντηση στον απορριπτικό σωβινισμό δεν είναι η υποκρίσια του αστικού ή ρεφορμιστικού "ενδοτισμού" αλλά ο εργατικός διεθνισμός.

Σε μια εξάρση του σωβινισμού σαν αυτή που ξεκίνησε το 1989, ή έχεις την δύναμη και την θέληση να πας εναντίον στο σωβινιστικό ρεύμα για να το αδυνατίσεις, ή θα πας μαζί του γιατί νομίζεις - παρα όλα όσα έγιναν - ότι μπορείς να το "ξεγελασεις" και να το ελεγξεις.

Ένα μαζικό κίνημα εναντίον στο μαζικό σωβινιστικό κίνημα δεν είναι ουτοπία. Αυτό φάνηκε τα τελευταία δυο χρόνια όταν μια σειρά από κινητοποιήσεις ευαισθητοποίησαν ένα αριθμό κόσμου, ιδιαίτερα στην νεολαία, που ολοι την άφησαν ερμαιο στον σωβινισμό. Σε εκδηλώσεις για τον διεθνιστή αρνητή στρατεύσης Γ. Παρπα συμμετείχε αρκετός κόσμος από

την νεολαία. Στις αντιδράσεις απέναντι στην απελαση του Τζεγκιζ το ίδιο. Η ανταπόκριση που βρήκαμε μοιραζοντας φυλλάδια εναντίον στην "εκτακτη εισφορά για την άμυνα" σε εργατικούς χώρους ήταν πολύ μεγαλύτερη από όσο θα φανταζονταν κανείς σε μια Κύπρο του Λήδρα Παλάς και του Α. Κασσιανού.

Αντι το κίνημα επαναπροσεγγίσης να προσανατολιστεί σε τέτοιες μαχητικές, αντικυβερνητικές εκδηλώσεις, άφησε ολό αυτό τον χώρο στους Φαλαδές, τους παπαδες, το ΔΗΚΟ την ΕΔΕΚ την "Πρωτοπορεία" και το ΚΕΣ-ΔΡΑΣΙΣ. Αντιθέτα η "Κοινή Κίνηση ε/κ και τ/κ για την Ομοσπονδία", που προσπάθησε να εμφανιστεί σαν η σημαντικότερη πρωτοβουλία για την επαναπροσεγγίση, έχει εξελιχθεί σε παραρτήμα της επίσημης υποκριτικής κρατικής πολιτικής "επαναπροσεγγίσης".

Στην απελπισία για την συρρικνωση της αριστερης πολιτικής, πρέπει να αντιταξούμε την ικανότητα του μαζικού κινήματος να καθορίζει την ιδεολογία, σε βάρος κάθε άλλου γεγονότος. Μια επιτυχημένη μαζική κινητοποίηση της εργατικής τάξης, που μπορεί να γίνει εκεί που κανείς δεν το περιμένει, μπορεί να κοστίζει στην αστική ιδεολογία μέσα σε λίγες μέρες όσα οι ιδεολογοί της έχτιζαν για μήνες και χρόνια.

Την ίδια στιγμή που οι ιδεολογοί της αστικής τάξης αγωνίζονται να πείσουν ολους για το τέλος όχι μόνο του "κομμουνισμού" αλλά και της ταξικής πάλης, η κυβερνήση και η αστική τάξη δείχνουν ποσο κυρίαρχος είναι ο ταξικός πόλεμος. Φορολογίες για να χρηματοδοτηθούν νέοι στρατιωτικοί εξοπλισμοί, επίθεση στους εργαζόμενους, ιδιαίτερα στον δημοσιο και ημικρατικό τομέα με ωραρία, παγοποίηση μισθών και προσλήψεων, καταργήση κεκτημένων με την εφαρμογή της περιφημής αξιοκρατίας. Οι αστοί παίζουν με την φωτία. Το ποσο η ιδεολογική ήττα της εργατικής τάξης θα τους προστατήσει από τις συνέπειες, δεν είναι καθόλου δεδομένο. Όπως φάνηκε από τις κινητοποιήσεις στην Αγγλία εναντίον στον "κεφαλικο φορο", οι μαζές μπορούν να παρουν και άλλα μαθήματα από τα γεγονότα της Ανατολικής Ευρώπης, εκτός από την "χρεωκοπία του κομμουνισμού". Όπως το ότι όταν κινητοποιηθεί η εργατική τάξη, μπορεί να καταφέρει πράγματα που μέχρι πριν λίγο φαινονταν αδυνατά.

ΜΙΑ ΔΕΞΙΑ ΔΙΑΣΠΑΣΗ

Απο τις 29 του Απριλίου το νέο κομμα των "ανανεωτικών" είναι πραγματικότητα. Το Α.ΔΗ.ΣΟ.Κ ("Ανανεωτικό Δημοκρατικό Σοσιαλιστικό Κίνημα") αυτοπαρουσιάζεται σαν η μεγάλη ελπίδα για μια ανανέωση στον χώρο της αριστεράς, που θα την απαλλάξει από το στίγμα του σταλινισμού, της γραφειοκρατικοποίησης, και του δογματισμού. Σε αυτή την βάση, όλοι σχεδόν οι εκτός ΑΚΕΛ και ΕΔΕΚ αριστεροί, μέχρι και αυτοί που εμφανίζονταν σαν μέρος της επαναστατικής αριστεράς, μπήκαν σε διαδικασία διαπραγματεύσεως για την ένταξη τους σε αυτό.

Η Α.Π. ΕΔΕΚ έδωσε στις 20 Απριλίου δημοσιογραφική διασκέψη για να δηλώσει ότι μπαίνει στην "συζήτηση στην πορεία για το ιδρυτικό συνέδριο του νέου κομματος", ενώ μια άλλη "δεκαεπταμελής ομάδα", που περιλαμβάνει και τον χώρο που εκφραζόταν μέσα από το περιοδικό "Έντος των Τειχών", ανακοίνωσε ότι αποφάσισε να συμμετέχει "διερευνητικά, αλλά ενεργά και θετικά στην Παγκύπρια Συνδιάσκεψη" για ίδρυση του νέου κομματος. ("Αληθεία" 24/4/90).

Όλοι αυτοί μοιάζουν να προσβλέπουν πολύ σοβαρά στις δυνατότητες του νέου κομματος. Ο Μάριος Τερπ-

Η ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ

Το πιο σημαντικό είναι ότι η διάσπαση στο ΑΚΕΛ λίγο οφείλεται στην ριζοσπαστικοποίηση της βάσης του. Η καταρρευση του "υπαρκτού σοσιαλισμού", η κρίση δηλαδή του Κρατικού Καπιταλισμού στην Ανατολική Ευρώπη, έπαιξαν σίγουρα ρόλο στην εξέλιξη της διάσπασης και την κρίση, αλλά δεν ήταν αυτές που καθόρισαν την κρίση. Έχουμε αφιερώσει αρκετό χώρο και σε αυτό και στα δύο προηγούμενα τεύχη της "Δ.Π." για να δείξουμε ότι η διάσπαση ξεκίνησε από την εκλογική ήττα του '85. Και ότι οφείλονταν σε διαφωνίες ανάμεσα στην ηγεσία που αφορούσαν τον τρόπο που θα παρουσιαζόταν η "ενδοτική" πολιτική του κομματος στο Κυπριακό, και η αναγκαστική, εξαιτίας αυτής της πολιτικής, συμπορευση με το ΔΗΣΥ. Μια διαφωνία τακτικής που δεν αφορούσε καν την ίδια την πολιτική του κομματος.

ριωτής από την "ομάδα των δεκαεννιά" είχε δηλώσει στο "Έμπρος" της 14 Απριλίου ότι:

"Η προοπτική για τη δημιουργία ενός πολυφωνικού και πολυταξικού κομματος της Αριστεράς, είναι μια προκλήση και μια προσκλήση... Εκφράζω την ελπίδα ότι το πιο ευαίσθητο κομματι των εργαζομένων θα ανταποκριθεί στην προσκλήση..."

Στο ίδιο φύλλο του "Έμπρος" ο Πατρικίος Παυλός, ηγετικό στελεχος της Α.Π. ΕΔΕΚ δήλωσε:

"Σ' ότι αφορά το κομμα που θα ιδρυθεί, στο βαθμό που αυτό θ' αποτελεί, όπως ελπίζω και πιστεύω, όργανο πάλης για προστασία των συμφερόντων της εργατικής τάξης και επαλξής στον αγώνα για σοσιαλισμό, θα βρει, εμένα και τους συντρόφους μου, συμμάχους και συναγωνιστές"

Ποια πραγματική βάση υπάρχει για όλες αυτές τις "ελπίδες" που μας καλούν όλοι αυτοί να έχουμε στο νέο κομμα; Για να απαντήσουμε πρέπει να δούμε πως προήλθε αυτό το κομμα, ποια είναι η ηγεσία του, και ποια έχει φανεί ότι θα είναι η πολιτική του.

Αν μια διάσπαση του ΑΚΕΛ, που θα αφορούσε ένα τόσο μεγάλο και σημαντικό κομματι της ηγεσίας του, ήταν αποτέλεσμα κυρία της κρίσης του σταλινισμού, τότε αυτή θα πρέπει να ήταν η αντανάκλαση μιας μεγάλης ριζοσπαστικοποίησης και αντιδρασης της βάσης, που έσπρωξε ένα κομματι της ηγεσίας στην διάσπαση. Θα ήταν δηλαδή κάτι που θαπρεπε πραγματικά να το δουν πολύ σοβαρά οι επαναστατές.

Όμως τίποτα τέτοιο δεν έγινε. Η ριζοσπαστικοποίηση και αντιδραση της βάσης στην κρίση της Ανατολικής Ευρώπης ούτε εκφράστηκε τόσο έντονα ώστε να σπρωξει ένα ολοκληρω κομματι της ηγεσίας, ούτε φάνηκε να το σπρωχνει. Αντιθέτα φαινονταν από την αρχή ότι η κινητηρία δύναμη αυτής της διάσπασης ήταν ένα κομματι της ηγεσίας που είχε από καιρο

έρθει σε ρήξη με την υπολοίπη γραφειοκρατία. Για αυτό και η συντριπτική πλειοψηφία των μελών του ΑΚΕΛ μάλλον προσπάθησε για μια μεγάλη περίοδο να καταλάβει τι ήταν αυτό για το οποίο γινονταν ο καβγάς, παρά έσπρωχνε οποιοδήποτε κομματι της ηγεσίας προς την μια ή την άλλη πλευρά.

Ακόμα η φυσιολογική εξέλιξη μιας κρίσης που θα προερχονταν από την ριζοσπαστικοποίηση της βάσης μπροστά στην καταρρευση του Κρατικού Καπιταλισμού στην Ανατολική Ευρώπη θα ήταν παρομοια με αυτή άλλων Κ.Κ. της Δύσης, όπως για παράδειγμα του ελληνικού. Στο ΚΚΕ η πλειοψηφία της γραφειοκρατίας έτρεξε προς τις θέσεις που υιοθετούν εδώ οι "ανανεωτικοί", προς την σοσιαλδημοκρατία, συνενώθηκε με το Κ.Κ.Ε. ε.σ., δημιούργησαν τον συνασπισμό, και συνεργάστηκαν με την Νέα Δημοκρατία στην κυβέρνηση Τζανέτακη και την "οικουμενική". Η διάσπαση έγινε από μια μικρή μειοψηφία, την ΚΝΕ, προς τα αριστερά, εναντία στην στροφή αυτή που εδώ χαρακτηρίζουν σαν "αντισταλινική" εξέλιξη. Τέτοια είναι η φυσιολογική εξέλιξη μιας κρίσης που ξεκίνησε από την επίδραση της κρίσης του Κρατικού Καπιταλισμού στην διαδικασία σοσιαλδημοκρατικοποίησης των Δυτικών Κομμουνιστικών Κομμάτων. Εδώ όμως συνέβηκε το αντίθετο επειδή η μειοψηφία είχε διαμορφωθεί ήδη πάνω σε άλλα θέματα, όταν η κρίση συνδεθηκε με την κρίση του Κρατικού Καπιταλισμού στην Ανατολική Ευρώπη.

Και πραγματικά, ποια είναι τα "αντισταλινικά" διαπιστευτήρια της ηγεσίας του νέου κομματος; Αρκετοί από αυτούς βρίσκονται από πολύ παλιά στο κομμα. Οι Φαντής και Ζιάρ-

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ

Όσο και αν αυτοί που θέλουν να μπουν και να επηρεάσουν το νέο σχήμα από τα αριστερά, θέλουν να πιστευουν ότι η πολιτική αυτού του σχήματος δεν έχει ξεκαθαριστεί, και ότι είναι "όλα ρευστά ακόμα", η πραγματικότητα είναι πολύ διαφορετική. Εδώ και καιρό σε μια σειρά από κείμενα, δηλώσεις και συνεντεύξεις των ηγετικών στελεχών των "ανανεωτικών" έχει φανεί ότι όλοι τους συμφωνούν και είναι ξεκαθαροί σε μια σειρά από τα πιο σοβαρά πολιτικά ζητήματα.

Αποκυρρουν την δικτατορία του προλεταριάτου και βαζουν στην θέση της την "γννσία" και "πληρη δημοκρατία", τον "πλουραλισμό", τον "πολυκομματισμό" και την "εναλλαγή στην εξουσία" (για όλα αυτά βλέπε

τιδες ήταν μέλη του κομματος από την εποχή του ζενιθ της σταλινικής εξουσίας, στην δεκαετία του '30-40 με τις δικές της Μοσχάς, τα Γκούλαγκ, και όλα τα υπολοιπα που τώρα βγαζουν στην φορα. Όλα αυτά τα χρόνια της κυριαρχίας του σταλινισμού όχι μόνο δεν ήταν καποια αντισταλινική φραξία που καταφέρνε μεταδυσκολίας να επιβιώνει μέσα στο ΑΚΕΛ, αλλά εξελιχθηκαν στις ανωτερες βαθμίδες της ιεραρχίας της γραφειοκρατίας του κομματος.

Για να δει κανείς όμως ποσο μεγάλες είναι οι δημοκρατικές και αντισταλινικές περγαμνές τους, δεν χρειάζεται να πάει τόσο πίσω. Μια ματρία στην σταση των Ζιαρτιδη και Διγκλη στην απεργία στην Ενδυσση το '87 (1) δείχνει ότι ακόμα και μετά που είχαν "προσουλτισθεί" στην "νεα σκεψη", την γκλασνοστ, και την δημοκρατία, μπορούσαν μαζί με την ηγεσία της ΣΕΚ να συμπεριφερθούν αντιδημοκρατικότερα και σταλινικότερα απεναντί στους δεκα χιλιάδες απεργούς. Καταπατησαν τις δημοκρατικές αποφάσεις μιας από τις πιο ζωντανές Γενικές Συνελεύσεις του εργατικού κινήματος και έσπασαν την απεργία.

Η ΠΕΟ κάτω από την καθοδήγηση του Ζιαρτιδη και του Διγκλη, πήρε με θερμή μέρος στον βρωμικό πόλεμο εναντία στους υπαλλήλους του ημικρατικού και δημοσίου τομεα. Κάτι που όπως φαίνεται θα συνεχίσει και το νέο κομμα. Στην διακυρηξη της "πρωτοβουλίας για την Παγκύπρια συνδιάσκεψη" για την ίδρυση νέου κομματος, ζήτησαν από την κυβέρνηση να "περιορίσει τους ρυθμούς αριθμητικής ανάπτυξης της δημοσίας υπηρεσίας". Σε αυτά τα θέματα δεν διαφοροποιήθηκαν ούτε διαφοροποιούνται καθόλου από το υπολοιπο ΑΚΕΛ.

πχ. ομιλία Διγκλη στην Συνδιάσκεψη). Και δεν αφήνουν καμμία αμφιβολία ότι εννοούν έναν "πολυταξικό πλουραλισμό" και όχι τον ταξικό πλουραλισμό της εργατικής δημοκρατίας - δικτατορίας του προλεταριάτου. Τον πλουραλισμό δηλαδή των εργατικών κομμάτων ή τάσεων με τα οποία δεν έχει κανένα πρόβλημα η επαναστατική λενινιστική παραδοση, αλλά μόνο οι σταλινικοί μύθοι που έχουν αναπτυχθεί γύρω από αυτό το θέμα.

Θεωρούν την κρίση του Κρατικού Καπιταλισμού σαν κρίση ενός "μοντέλου" του σοσιαλισμού. Και θεωρούν σαν απάντηση στην αποτυχία του Κρατικού Καπιταλισμού την οικονομία της ελεύθερης αγοράς, με τον απαραίτητο κρατικό παρεμβατισμό που

ετσι και αλλοιως εφαρμολζουν ολες οι αστικες κυβερνησεις, ειτε σοσιαλδημοκρατικες ειτε δεξιες. Αντι για τον καπιταλισμο της αγορας προτεινουν καποιο σοσιαλισμο της αγορας που κανεις δεν ξερει που διαφερει απο τον ηδη "υπαρκτο καπιταλισμο".

Αυτο που δεν μπορουν, παρ'ολο τον "αντισταλινισμο" τους, να δουν είναι οτι ο σοσιαλισμος είναι η δημοκρατικα σχεδιασμενη απο τους εργαζομενους οικονομια, που δεν ειχε ποτε καμια σχεση με αυτο που υπηρχε και υπαρχει στην Ρωσια στην Κινα και στις αλλες χωρες της Ανατολικης Ευρωπης.

σοσιαλισμος με ανθρωπινο προσωπο

Αφου λοιπον πεταξαν και θεωρητικα στα σκουπιδια ολη την επαναστατικη παραδοση του αριστερου κινηματος, τι προσπαθουν να βαλουν στην θέση της, για να δικαιολογησουν τον αριστερο και "ανανεωτικο" τους χαρακτηρισμα; Την "Νεα Πολιτικη Σκεψη", την περεστροικα, τον Γκορμπατωφ. Πραγματα που συνοψιζονται σε μια πολυ ελκυστικη αλλα και πολυ αφηρημενη φραση: στο "σοσιαλισμο με ανθρωπινο προσωπο".

Ποιο είναι ομως αυτο το προσωπο; Μπορουμε να το δουμε στις πραξεις και την πολιτικη του προτυπου τους, του Γκορμπατωφ. Μια σειρα απο γεγονοτα που αφορουν την αντιμετωπιση των αποσχιστικων εθνικιστικων κινηματων απο τον θιασωτη του "δικαιωματος αυτοδιαθεσης των λαων" δειχνουν οτι δεν προκειται για ενα, αλλα για δυο προσωπα. Το πνιξιμο της Λιθουανιας είναι η τραγικη επιβεβαιωση αυτης της διπλοπροσωπιας.

Μπορει να μοιαζει ευκολο να τα δικαιολογησει κανεις αυτα σαν μια παλη αναμεσα στον "παραμορφωμενο" εστω σοσιαλισμο που ομως τωρα προσπαθει σοβαρα να "ανανεωθει" και σε αναχρονιστικα εθνικιστικα κινηματα. Αλλα ετσι χανεται η ουσια, οι οικονομικες πραγματικοτητες, που κρυβονται πισω απο αυτες τις διαμαχες. Όταν η Μοσχα απαιτει απο την Λιθουανια να αναστειλει την εφαρμογη της αποφασης για ανεξαρτησια, αυτο που την απασχολει, και το δηλωνει κιολας, είναι το τι θα γινει με τα "σοβιετικα εργοστασια" που βρισκονται στην Λιθουανια. Τετοια ακριβως ζητηματα απασχολουν και κανουν εθνικιστες και τους Λιθουανους και τις υπολοιπες εθνοτητες, που βλεπουν οτι θα είναι απο την μερια εκεινων που θα συνεχισουν να πληρωνουν το κοστος της οικονομικης κρισης του κρατικου καπιταλισμου, και

νομιζουν οτι η ανεξαρτησια θα τους σωσει.

Το ποσο δικαιολογημενες είναι τετοιες ανησυχιες, και για τις εθνοτητες και για ολους, φαινεται σε αρθρο στο Εμπρος της 14 Απριλη οπου διαβαζουμε οτι "Εισαγεται νεο οικονομικο συστημα στην ΕΣΣΔ, που θα βασιζεται στην ελευθερη αγορα":

"... ο Λεονιτ Αλμπακιν, κορυφαιος οικονομικος συμβουλος του Μ. Γκορμπατωφ προβλεψε οτι η οικονομικη επανασταση θα είναι εξαιρετικα δυσκολη και επιπονη. Θα γνωρισει, ειπε, εντονη αντιθεση απο ολα τα κοινωνικα στρωματα, ιδιαιτερα απο τους συνταξιουχους, τους κοινους εργατες και τους γραφειοκρατες... η κυβερνηση δεν πρεπει να ενδωσει στις εκκλησεις για ειδικη βοθηθεια στους συνταξιουχους (που θα πληγουν σκληρα απο τις αυξησεις στις τιμες) ή σε αλλες ομαδες... Ολοι πρεπει να αντιληφθουν οτι δεν υπαρχει αλλος δρομος. Χωρις αυτη την μεταβατικη περιοδο, η χωρα δεν εχει μελλον σαν μια υπερδυναμη" προσθεσε ο Αλμπακιν."

Δεν είναι λοιπον μονο οι σταλινικοι γραφειοκρατες αλλα και οι γκορμπατωφικοι "ανθρωπινοι" τεχνοκρατες που απαιτουν απο τους εργατες να πληρωσουν την "ανανεωση" της υπερδυναμης.

Η θεωρια οτι το "φαρμακο" θα είναι πολυ πικρο αλλα αναγκαιο είναι το σημα καταθεθεν της θάτσερ και της πολιτικης που ακολουθησε τα τελευταια δεκα χρονια. Δεν είναι καθολου τυχαιος ο αλληλοθουμασμος αυτων των δυο υποστηρικτων του "ανθρωπινου προσωπου" στην πολιτικη.

Είναι αυτες ακριβως οι διακηρυξεις για "ανθρωπινο προσωπο" που συγκινουν και ολους αυτους τους φιλελευθερους μικροαστους αλλα και "προοδευτικους" μεχρι δεξιους βιομηχανους που "τραβιουνται" προς τους "ανανεωτικους" ή τους χειροκροτουν. Αλλα το ενδιαφερον αυτων δεν στρεφεται στο αν η εργατικη ταξη υποφερει κατω απο εναν απανθρωπο σταλινικο "σοσιαλισμο". Για ολους αυτους, ο σταλινισμος, και η απανθρωπια και βια του εναντιον της εργατικης ταξης είναι το προσχημα. Αυτο που τους ενδιαφερει είναι να αποκυρηνξει η εργατικη ταξη και να παψει να μπννεεται απο την επαναστατικη βια που οι μπολοσεβικοι και οι επαναστατημενοι ρωσοι εργατες δεν διστασαν να χρησιμοποιησουν εναντια στην αστικη αντιεπανάσταση.

ο "ενδοτισμος" τους

Είναι αληθεια οτι τα τελευταια χρονια η "τολμηρη" παρουσιαση της πολιτικης του ΑΚΕΛ στο Κυπριακο, ιδιαιτερα απο τον Ζιαρτιδη και αλλους που σημερα ανηκουν στους "ανανεωτικους", ανοιξε καποιους σημαντικους δρομους για τους διεθνιστες, ανεξαρτητα απο τους λογους για τους οποιους οι ιδιοι ακολουθησαν αυτη την τακτικη.

Ο Ζιαρτιδης είναι πραγματι ο θεωρητικος της πολιτικης του ΑΚΕΛ για επαναπροσεγγιση. Ήταν απο τους λιγους μεσα στο ΑΚΕΛ που αναφερθηκε στην διακοινοτικη διαμαχη σαν σημαντικη πλευρα του Κυπριακου. Που μιλησε για την οικονομικη και κοινωνικη ανισοτητα αναμεσα σε ε/κ και τ/κ που υπηρχε απο παλια, και προβαλε την θεωρια για τα "λαθη" του παρελθοντος. Τελος, με την υπογραφη του εναντια στην απελαση του "εποικου" Τζεγκιζ επετρεψε να αναπτυχθει μια καμπανια που εδειξε οτι υπαρχει και ενας δρομος μαζικου αντισωβινιστικου αγωνα.

Θα πταν λαθος ομως αν αυτα τα βλεπαμε σαν μια πραγματικη διεθνιστικη πολιτικη. Δεν είναι παρα το πιο ακрайο σημειο στο οποιο εφτασε ο αστικος και ρεφορμιστικος ενδοτισμος, δηλαδη μια πολιτικη υστεροβουλης και υποκριτικης επαναπροσεγγισης, για να "πεισουμε" τους τ/κ οτι "δεν θα ξανακανουμε τα ιδια" για να πετυχουμε την επανενωση της Κυπρου.

Παρολα αυτα, μια τετοια πολιτικη αφησε και αφηνει περιθωρια για τους διεθνιστες. Και είναι σιγουρα προτιμοτερη απο τις απορριπτικες δημαγωγιες (για ολα φταιει ο ιμπεριαλισμος, εξω και ο τελευταιος εποικος, ολοι οι προσφυγες στα σπιτια τους) στις οποιες ξανακατρακυλα το ΑΚΕΛ, εστω και αν δεν τις εννοει.

Το ζητημα είναι, ποιες προοπτικες υπαρχουν να προχωρησουν πανω σε αυτη την πολιτικη οι "ανανεωτικοι"; Πολυ αμφιβολες. Ηδη ο Φαντης εκπροσωπησε τους πεντε "ανανεωτικους" βουλευτες στις σωβινιστικες εκδηλωσεις στο Ληδρα Παλας. Ακομα η "Κοινη Κινηση για Ομοσπονδη και Ανεξαρτητη Κυπρο", μεσα στην οποια κυριαρχουν εκεινοι που αποφασισαν να συγκροτησουν ή να συμμετεχουν στο νεο κομμα, εχει καταληξει ολοφανερη πια σε οργανο της επισημης κυβερνητικης πολιτικης επαναπροσεγγισης. Ο τροπος που χαρακτηρισαν τις σωβινιστικες κινητοποιησεις συμπαραστασης στους μαθητες που

συνεληφθηκαν, και τις ενεργειες αυτων που συνεληφθηκαν, δηλαδη τις "καταδρομικες επιχειρησεις" στον βορρα για να σχισουν τουρκικες σημαιες, να γραφουν συνθηματα και αλλα, δεν αφηνει καμια ελπιδα:

"Θεωρουμε τις αυθορμητες αντιδρασεις των νεαρων εναντια στην κατοχη και στα ασφικτικα αδιεξοδα του Κυπριακου, ως επομενες και κατανοντες. Το ιδιο θα λεγαμε για τις εκδηλωσεις συμπαραστασης των φοιτητων, των οποιων η σταση χαρακτηριζεται απο ωριμοτητα και υπευθυνότητα" (Ανακοινωση της "Κοινης Κινησης" "Φιλελευθερος" 21/3/90).

Και αυτα δεν είναι καθολου περιεργα. Μπορει οι ανανεωτικοι οσο πταν μειοψηφια μεσα στο ΑΚΕΛ να εδειχναν λιγοτερη ευαισθησια απεναντι στους ψηφους απο οτι η υπολοιπη ηγεσια (αυτο εξαλλου πταν και η ριζα του καβγα). Τωρα ομως πια που βρισκονται εξω απο το ΑΚΕΛ και προσπαθουν να δημιουργησουν κομμα, οι ψηφοι εχουν πολυ μεγαλυτερη σημασια για αυτους. Ενας αριθμος ατομων που τους προσεγγιζουν είναι οπαδοι της σχολης της "αντικατοχικης αγωνιστικοτητας". Ετσι ο Αθως Ερωτοκριτου, ενας απο την ομαδα των "δεκαεννια" που συμμετεχουν στην συνδιασκεψη του νεου κομματος, εβαλε σαν κυρια "επιφυλαξη" του για την πολιτικη προς την οποια προχωρα το νεο κομμα το:

"Να δοθει προτεραιοτητα στο Εθνικο θεμα που να είναι θεμα εισβολης-κατοχης του εδαφους της Κυπριακης Δημοκρατιας γιατι δεν μπορουμε να λεμε οτι ειμαστε ελευθεροι ανθρωποι χωρις ελευθερια στον τοπο μας και δικαιοσυνη." ("Εμπρος" 14/4/90)

Τωρα πια, δεν αντεχουν να κακοκαρδισουν κανενα απο αυτους. Αυτο φανηκε να επιβεβαιωνεται και στην Συνδιασκεψη οπου μετα απο παρεμβαση του ιδιου και αλλων, συμπληρωσαν στην αποφαση της συνδιασκεψης την απαιτηση για "αποχωρηση ολων των κατοχικων και ξενων στρατευματων και εποικων".

ποσο "νεα" είναι η "πολιτικη σκεψη" τους;

Τα Κομμουνιστικα Κομματα στις χωρες του Δυτικου καπιταλισμου βρισκονται εδω και δεκαετιες σε μια σταθερη πορεία συγκλισης κυρια στην πραξη αλλα και στην θεωρια με την σοσιαλδημοκρατια. Απο την αποψη της πρακτικης που ακολουθησε το ΑΚΕΛ σε ολα σχεδον τα πολιτικα ζητηματα, εκτος απο την προσπληση του

στην ΕΣΣΔ, είναι πολύ δύσκολο να πει κανείς τι το διαφορετικό θα έκανε ένα σοσιαλδημοκρατικό κόμμα. Έτσι από την άποψη της γενικής πολιτικής κατεύθυνσης η πραγματική διαφωνία των "ανανεωτικών" με το ΑΚΕΛ ήταν το αν θα πρέπει, και ποσο γρηγορά, να θεωρητικοποιηθεί η πολιτική που έτσι και αλλιώς αποτελούσε πρακτική του κόμματος για τα τελευταία τριάντα χρόνια τουλάχιστον.

Όσο για τα επιχειρήματα των "ανανεωτικών" περί "μοντερνής", "συγχρονης", και "προσαρμοσμένης στα δικά μας δεδομένα" πολιτικής, αυτά είναι τόσο μοντέρνα όσο και η σοσιαλδημοκρατία. Η διασπαση του αριστερου κινήματος, στην αρχή του πρώτου παγκοσμίου πολέμου το 1914, σε μια επαναστατική πτέρυγα και σε μια ρεφορμιστική αφήσε πίσω της δυο αντιπαλές πολιτικές θεωρίες και μια σειρά από πολεμικές. Ακόμα και μια γρηγορή ματία σε αυτές δείχνουν ότι αυτά που σήμερα περνάν σαν το επιστέγασμα της αριστερης πολιτικής, σαν "Νέα Πολιτική Σκέψη", δεν είναι παρά ένα ξαναζεσταμένο φαι.

Πριν από αυτούς υπήρξαν πολλοί που επανέλαβαν τα επιχειρήματα τους εναντίον στην δικτατορία του προλεταριάτου, για την "καθαρή δημοκρατία", για τον πλουραλισμό, ακόμα και για την ειρηνική συνεργασία ανάμεσα σε ιμπεριαλιστικές δυνάμεις (ο "υπεριμπεριαλισμός" του Καουτσου). Η κριτική του Λενιν σε αυτούς μπορεί να βρεθεί για παραδειγμα στο βιβλίο του "Η Προλεταριακή Επανάσταση και ο αποστατής Καουτσου", όπου κοροϊδεύει:

"τη μεγάλη ανακάλυψη του Καουτσου για τη 'ριζική αντίθεση' ανάμεσα στη 'δημοκρατική και τη δικτατορική μέθοδο'..."

"Πόσο θα σαρκαζε ο Εγκελς τον χυδαίο μικροαστό, το 'σοσιαλδημοκρατή'... που θα σοφίζονταν να μιλήσει γενικά για 'καθαρή δημοκρατία' σε μια κοινωνία χωρισμένη σε τάξεις!"

Και εξηγεί ότι:

"η επαναστατική δικτατορία του προλεταριάτου είναι βία εναντίον στην αστική τάξη και η αναγκη αυτής της βίας προέρχεται κυρίως... από την ύπαρξη της στρατοκρατίας και της γραφειοκρατίας."

Τι έχει αλλάξει σήμερα από όλα αυτά; Μήπως η αστική εξουσία δεν στηρίζεται και σήμερα, παντού, πολύ περισσότερο από ότι τότε, στην

στρατοκρατία, την γραφειοκρατία και την αστυνομία; Μήπως η σημερινή κοινωνία δεν είναι χωρισμένη, πολύ περισσότερο από τότε, παρά την ύπαρξη "μεσαίων" και τότε και τώρα, σε τάξεις που τις χωρίζει ένα οικονομικό και κοινωνικό χάσμα; Όχι φυσικά. Απλά και αυτοί κάνουν ότι έκανε ο Καουτσου και οι ομοίοί του, οι σοσιαλδημοκράτες:

"Ο Καουτσου παίρνει από το μαρξισμό ο,τι είναι αποδεχτό για τους φιλελευθέρους, για την αστική τάξη... και πεταει, αποσιώπη, συγκαλύπτει ο,τι από το μαρξισμό δεν είναι αποδεχτό για την αστική τάξη (επαναστατική βία του προλεταριάτου εναντίον στην αστική τάξη για την εκμηδένιση της)"

Τελικά το μόνο που έχει να προσφέρει το νέο κόμμα είναι η υποσχωση για εσωτερική δημοκρατία και πολυφωνία (και αυτή "πολυταξική"!). Οι ανανεωτικοί, ξεχνώντας βεβαίως ότι ο δημοκρατικός συγκεντρωτισμός δεν σημαίνει μόνο την πειθαρχία της βάσης απέναντι στην ηγεσία, σημαίνει επίσης την πειθαρχία της ηγεσίας απέναντι στην βάση, "ανακαλύψαν" την "εσωτερική δημοκρατία", και την έβαλαν σε αντιπαράθεση με τον δημοκρατικό συγκεντρωτισμό.

Μα ο δημοκρατικός συγκεντρωτισμός δεν είναι τίποτα άλλο από την μέθοδο που η οργανωμένη πρωτοπορία της εργατικής τάξης πρέπει να χρησιμοποιήσει για να διεξαγει αποτελεσματικά την ταξική πάλη, τον αγώνα για την κατάληψη της εξουσίας από την εργατική τάξη. Μόνο μέσα από την ελεύθερη συζήτηση και την εσωτερική δημοκρατία μπορεί να εκπαιδευτεί η πρωτοπορία αυτή στο ρόλο της. Μόνο έτσι μπορεί το κόμμα να έρχεται σε επαφή με την πραγματικότητα της ταξικής πάλης μέσα από όλα τα μέλη του, για να παίρνει σωστές αποφάσεις. Αλλά και μόνο μέσα από την συνειδητή πειθαρχία και την συλλογική δράση μπορεί να αντεπεξεχθεί το κόμμα στις ανάγκες που βάζει ένας πόλεμος, ο ταξικός πόλεμος.

Αυτή είναι, πολύ χοντρά, η βάση πάνω στην οποία μπορεί και πρέπει να στηριχθεί κανείς για να αντιμετωπίσει πολιτικά τα προβλήματα του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού, και της μορφής που πρέπει να παίρνει κάθε φορά (ποση "δημοκρατία", και ποσος "συγκεντρωτισμός", και πως) κάτω από τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν κάθε φορά μέσα στο κόμμα και στην ταξική πάλη.

Αν βγει από την μέση η ταξική

πάλη, ο ταξικός Πόλεμος και οι ανάγκες του, δεν είναι καθόλου παράξενο που ο Δημοκρατικός Συγκεντρωτισμός μοιάζει άμεσως σαν κάτι αντιφατικό. Γίνεται σπαζοκεφαλία ("και δημοκρατία, και συγκεντρωτισμός; μα πως γίνεται; ένα από τα δυο θα υπερσχυθεί") και στην πράξη καταλήγει είτε στον σταλινικό συγκεντρωτισμό, όπου η ηγεσία αποφασίζει και η βάση εκτελεί, είτε στην δήθεν δημοκρατία της σοσιαλδημοκρατίας, που επιτρέπει σχεδόν τα πάντα στην βάση, αλλά και στην ηγεσία.

Η ταξική πάλη και η με επαναστατικά μέσα αυτοαπελευθέρωση της εργατικής τάξης είναι πια τελείως έξω από την λογική όλων αυτών, και του ΑΚΕΛ και των "ανανεωτικών". Για αυτό και οι καθγάδες τους πάνω στο ζήτημα του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού είναι τόσο αφηρημένοι. Για αυτό και στην πράξη παραπαίουν πάντα ανάμεσα στην αυθαιρεσία που επιτρέπει στην ηγεσία ο σταλινικός

Η ΕΚΩΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

Και όμως, όλα αυτά προτιμούν να μην τα βλέπουν οι αριστεροί που θεωρούν το νέο κόμμα σαν ελπίδα για την εργατική τάξη. Έτσι η Α.Π. ΕΔΕΚ έγγραφε ακόμα και φέτος τον Γενάρη στην εφημερίδα της ότι:

"Η συγκρούση... μόλις τώρα αρχίζει. Η γραφειοκρατική δομή του ΑΚΕΛ, η υποστηρίξη της εισβολής στην Τσεχοσλοβακία, η άρνηση της ανανέωσης και τα συναφή ζητήματα που αποτελέσαν τις αιχμές της συγκρούσεως, είναι μόνο η κορυφή του παγοβουνού. Η συζήτηση δεν έχει ακόμα αγγίξει θεμελιακά ζητήματα για την αριστερά όπως είναι η σταλινική θεωρία των σταδίων και η πολιτική των συμμαχιών με τη δεξιά, η πολιτική, πρόγραμμα και τακτική για κατάληψη της εξουσίας από την εργατική τάξη, η οργάνωση που απαιτείται για υλοποίηση αυτού του καθήκοντος, ο δημοκρατικός συγκεντρωτισμός και η λειτουργία πολιτικών τάσεων στα εργατικά κόμματα και πολλά άλλα" ("Σοσιαλιστική Εκφραση" Γεν. 90, νο. 191)

Εκτός όμως από την λειτουργία πολιτικών τάσεων, η συζήτηση για όλα τα άλλα όχι μόνο έχει από καιρό αρχίσει, αλλά όπως είδαμε κόντευει στο τέλος της. Μαλιστα ο ίδιος ο καθγάς και η διασπαση ήταν από την αρχή κεντραρισμένος γύρω από την συμμαχία με τον ΔΗΣΥ. Και ήδη ο σταλινικός ρεφορμισμός που παλιά εκφραζόνταν με την θεωρία των σταδίων εμπλουτίσθηκε από τους "ανανε-

συγκεντρωτισμός και το σοσιαλδημοκρατικό "δημοκρατικό" χάος.

Είναι για να δικαιολογήσουν την αποσταση τους από την ταξική πάλη, που επιμένουν στο ότι δεν υπάρχει πια εργατική τάξη με την "παλιά σημασία" της έννοιας. Μπορεί κανείς να μιλά για εργατική τάξη σήμερα; Αυτή είναι η πιο συνηθισμένη παρατήρηση που κάνουν όταν αντιμετωπίζουν τέτοιες κριτικές. Σήμερα πια έχουμε "οικουμενικά" και "πανανθρώπινα" προβλήματα. Ούτε και σε αυτό έχουν πρωτοτυπήσει όμως:

"η σχέση ανάμεσα στους εκμεταλλευόμενους και τους εκμεταλλευτές έχει εξαφανιστεί από την επιχειρηματολογία του Καουτσου. Εμείνε μόνο η πλειοψηφία γενικά, η μειοψηφία γενικά, η δημοκρατία γενικά, η γνώστη μας πια 'καθαρή δημοκρατία'" (Αποστατής Καουτσου...)

ωτικούς" με τον σοσιαλδημοκρατικό ρεφορμισμό της μονιμής και ειρηνικής κοινοβουλευτικής εναλλαγής "σοσιαλισμού" και καπιταλισμού.

Όσο για τον δημοκρατικό συγκεντρωτισμό, αυτό πια και αν έχει αρχίσει. Αυτό που θέλουν είναι η "διευρυση" που θα τους προσφέρει μια "πολυφωνία" στην βάση η οποία όμως όσο πιο χαοτικά πολυφωνική θα είναι, τόσο μεγαλύτερη ελευθερία θα δίνει στην ηγεσία.

Αν πουμε όμως ότι όχι μόνο αρχίσε αλλά σχεδόν τελείωσε η συζήτηση πάνω σε όλα αυτά, θα πρέπει να πουμε κιόλας ότι στη μάχη της πολιτικής με την πλειοψηφία της γραφειοκρατίας είναι αδύνατο για ένα επαναστατή να διαλεχθεί την μία από τις δυο πλευρές, επειδή αυτή η νέα κίνηση και το νέο κόμμα δεν αποτελεί με κανένα τρόπο μια αριστερή αντισταλινική εξέλιξη.

Στην Ελλάδα διαφορά κόμματα, κυρίως νεολαίοι και εργαζόμενοι, που έφευγαν κατά καιρούς από το ΚΚΕ, πέτουσαν και εκείνοι στα σκουπίδια την δικτατορία του προλεταριάτου, τον δημοκρατικό συγκεντρωτισμό, το κόμμα κλπ και υιοθετούσαν απνυδνομένα από το ΚΚΕ αναρχικές αντιλήψεις. Αυτό αντανάκλουσε μια αριστερή αντίδραση προς τον σταλινισμό και τις παραμορφώσεις αυτών των έννοιων - μαζί τους πέτουσαν και την συνεργασία με τους αστούς. Έτσι, ήταν πραγματικά ένας χώρος που οι επαναστατές έπρεπε να χαρακτηρίσουν, και χαρακτηρίσαν, παρο-

λες τις αντιρρήσεις που μπορούσαν να έχουν στην πολιτική του, σαν φιλικό, συντροφικό, από την ίδια πλευρά των χαρακωμάτων.

Όμως εδώ δυστυχώς δεν είναι αυτό που συνέβηκε. Η απουσία εργατικού κινήματος, η σχετική οικονομική σταθερότητα και η συγκυρία/ελξη της "περεστρόικα" και της "νεας πολιτικής σκεψής" σημαίνει ότι ο "αντι-σταλινικός χώρος" κυριαρχείται από μικροαστούς που κινούνται ολόταχως δεξιά, παρα από επαναστατημένους νεολαίους και εργαζομένους που ο σταλινισμός κλωτσοσε προς τον αναρχισμό. Και αυτό πρέπει να ειπωθεί.

Επίσης πρέπει να τονιστεί ότι η διάσπαση του ΑΚΕΛ είναι μια δεξιά διάσπαση. Το χειρότερο αποτέλεσμα της είναι ότι εξαιτίας της τα πιο ταξικά στοιχεία όχι μόνο μένουν στο ΑΚΕΛ, αλλά συσπειρώνονται ακόμα περισσότερο γύρω από την γραφειοκρατία του. Ακόμα και εκείνοι που την προηγούμενη περίοδο είχαν μια αριστερή κριτική απέναντι στην πο-

λιτική της γραφειοκρατίας, τώρα την παραμερίζουν θεωρώντας σαν πρωταρχικό τους καθήκον την υπερασπίση του κομματος από την επίθεση που δεχεται από τα δεξιά.

Αν θέλει η εξω από το ΑΚΕΛ αριστερά να μπορεί να απευθυνεται σε αυτά τα στοιχεία, το χειρότερο που μπορεί να κάνει είναι να κλείνει τα μάτια της στην σημασία των εξελίξεων αυτών, να διαπραγματευεται την ενταξη στο Α.ΔΗ.ΣΟ.Κ, και να το χαρακτηρίζει σαν αντισταλινική εξέλιξη και ελπίδα για τον αριστερό χώρο. Δυστυχώς όμως, αυτή ήταν η στάση που κράτησαν, και για αυτό θα πληρώσουμε το τίμημα ολοι μας, και αυτοί που τους υποστηρίζουν και εμείς που δεν τους υποστηρίζουμε.

Όσο για τις εκλογές, που τόσο φαινόνται να ενδιαφέρουν όλους, εμείς θα συνεχίσουμε να προτείνουμε ψηφο στο ΑΚΕΛ, χωρίς αυταπάτες. Εμείς θα επιμένουμε αριστερά, κάνοντας την κριτική μας και στο ΑΔΗΣΟΚ και στο ΑΚΕΛ.

1. Δες την παμπλεττα μας "Η απεργία στην Ενδυσση, μια αστραπη μέσα στην νυχτα"

η ταξικη παλη συνεχιζεται.

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Ο Μαρξ παρατήρησε πριν πολύ καιρό ότι παρόλο που οι άνθρωποι κάνουν οι ίδιοι την ιστορία τους, συχνά έχουν οι ίδιοι ψευδαισθήσεις για το τι ακριβώς κάνουν. Οι μεγάλες αναταραχές στην Ανατολική Ευρώπη αποδεικνύουν και τις δυο πλευρές αυτής της παρατήρησης.

Τα πλήθη που πλημμύρισαν τους δρόμους του Ανατολικού Βερολίνου, της Σοφίας και της Πραγας έχουν αλλάξει την ιστορία. Και όμως, πολλοί από αυτούς που συμμετείχαν στα πλήθη αυτά τρέφουν μια τεραστία ψευδαισθήση - ότι οι εξεγέρσεις τους κατευθύνονταν εναντίον σε σοσιαλιστικά καθεστώτα.

Στην πραγματικότητα οι εξεγέρσεις αυτές κατευθύνονταν εναντίον στο κεφάλαιο, και μάλιστα όχι ένα οποιοδήποτε παλιού τύπου κεφάλαιο αλλά εναντίον στην πιο συμπυκνωμένη μορφή κεφαλαίου - το κρατικό κεφάλαιο.

Ο Κρατικός Καπιταλισμός ήταν η χαρακτηριστική μορφή του καπιταλισμού για μια ολοκληρωμένη περίοδο του εικοστού αιώνα. Τα πιο αδύνατα στοιχεία ενός παγκοσμίου οικονομικού συστήματος δεν έβρισκαν άλλο τρόπο για να προστατευτούν από τις πιέσεις των δυνατότερων αντιπάλων τους, παρά να συνενωθούν σε εθνικά μπλοκ, τα οποία τα προστάτευε από το εξωτερικό και τα διέθυνε το κράτος.

Η τάση αυτή ήταν ιδιαίτερα έντονη στα λιγότερο αναπτυγμένα τμήματα του κόσμου, όπου τμήματα των ντοπιών αρχουσών τάξεων, καθώς και μεσαίες τάξεις που αδημονούσαν να επωφεληθούν από τα πλεονεκτήματα που προσέφερε ο "συγχρονός" πολιτισμός, την έβλεπαν σαν την μονή ελπίδα επιβίωσης εναντίον στις πιέσεις των άλλων, ήδη αναπτυγμένων, καπιταλισμών.

Έτσι στο μεγαλύτερο μέρος της Ανατολικής Ευρώπης υπήρχε μια καθαρή τάση προς την κρατικοποίηση της οικονομίας από την δεκαετία κιολας του 1930-1940. Επίσης είναι γεγονός ότι όλα σχεδόν τα μη-Κομμουνιστικά πολιτικά κομματα της περιοχής δεν έβλεπαν άλλο τρόπο για να τα βγάλουν πέρα με την καταστροφή που

αφύσσε πίσω της το τέλος της Γερμανικής κατοχής το 1944 και 1945.

Αυτός ήταν ένας από τους σοβαρούς λόγους που δεν μπορούσαν να αντισταθούν στην Σταλινοποίηση των κοινωνιών τους το 1945-48. Οι Σταλινικοί προχώρησαν ως την λογική της καταληξη μια πολιτική που δεχόνταν και τα αστικά και σοσιαλδημοκρατικά κομματα.

Δεν υπήρχαν Ρωσικά στρατεύματα στην Τσεχοσλοβακία τον Φεβρουάριο του 1948. Και όμως, το μόνο που χρειάστηκε ήταν μια συγκεντρώνση στην Πραγα στρατευμάτων από τα σύνορα, μια σειρά ειρηνικών διαδηλώσεων και μια μονομερή γενική απεργία για να αντικατασταθεί αυτό που οι περισσότεροι έβλεπαν σαν καπιταλισμό (ο οποίος είχε εθνικοποίηση πάνω από 60%) με κάτι που ισχυρίστηκαν ότι ήταν σοσιαλισμός (με εθνικοποίηση πάνω από 80%).

Σε αυτές τις χώρες η δομή της αρχουσας τάξης διέφερε από τον Δυτικοευρωπαϊκό και βορειοαμερικανικό κρατικομονοπωλιακό καπιταλισμό στο ότι αντι για τις πιέσεις των διαφόρων επιχειρήσεων προς το κράτος υπήρχε ένας υψηλά συγκεντρωμένος πολιτικός μηχανισμός, ο οποίος με την βοήθεια του μονοκομματικού συστήματος υποτάσσει στον εαυτό του όλα τα άλλα στρώματα της κοινωνίας.

Αυτό όμως δεν ήταν ένα χαρακτηριστικό μόνο της Ανατολικής Ευρώπης. Έχει εμφανιστεί σε μικρό ή μεγάλο βαθμό σε πολλούς άλλους, λιγότερο αναπτυγμένους οικονομικά καπιταλισμούς - όπως η Ταϊβαν, η Συρία, η Αιγύπτος, η Νοτιο Κορέα και η Βραζιλία την εποχή της στρατιωτικής δικτατορίας εκεί. Μάλιστα, πολύ λίγες οικονομίες, είτε στην Δύση ή στην Ανατολή, έχουν πετύχει τους τυπικούς για την Ανατολική Ευρώπη ρυθμούς συσσώρευσης χωρίς ένα δικτατορικό μονοκομματικό καθεστώς.

Για να πετύχει τέτοιους ρυθμούς συσσώρευσης, απαιτείται από το κεφάλαιο να απαγορευτεί την οργάνωση άλλων κοινωνικών τάξεων. Και αυτό, με την σειρά του, απαιτεί την συστηματική βίαιη εξαφάνιση κάθε αν-

τικαθεστωτικού συμπτώματος, ακόμα και μέσα στην ίδια την αρχούσα τάξη.

Όμως τα κρατικά κεφάλαια δεν μπορούν ποτέ να γίνουν πραγματικοί και απολυτοί αφέντες των ιδίων των οικονομιών τους. Και αυτό επειδή, παρά την μυθολογία των υποστηρικτών και του Σταλινισμού και της "ελευθέρης αγοράς", ήταν πάντα αναγκασμένα να τα βγάλουν πέρα με τον εξωτερικό οικονομικό ανταγωνισμό.

Για κάθε κεφάλαιο, η ίδια η επιτυχία στον ανταγωνισμό κατά την διάρκεια μιας περιόδου μπορεί να οδηγήσει σε μια κατοπινή περίοδο στο να αντιμετωπίσει τεραστία προβλήματα. Αυτή είναι η εξήγηση της κλιμακας της κρίσης στις Ανατολικές χώρες. Οι οικονομίες τους προχώρησαν περισσότερο από τους άλλους προς την κατεύθυνση του κρατικού καπιταλισμού, κάτι που εκείνο τον καιρό επέτρεψε μια χωρίς προηγούμενο διοχέτευση πόρων στην συσσώρευση κεφαλαίου.

Σήμερα όμως, οι παραγωγικές δυνάμεις έχουν αναπτυχθεί μέχρι το σημείο που οι παγκόσμια επιτυχημένες επιχειρήσεις είναι συνήθως αυτές που ξεπερνούν τα εθνικά σύνορα, και χρησιμοποιούν πολυεθνικές τεχνολογικές εξελίξεις και πόρους. Οι κρατικοί καπιταλισμοί, εξ' ορισμού περιορισμένοι από τα εθνικά τους σύνορα, αντιμετωπίζουν ολο και μεγαλύτερα εμπόδια όταν προκειται να ανταγωνιστούν τα πολυεθνικά κεφάλαια.

Η αναδιάρθρωση προς την κατεύθυνση του κρατικού καπιταλισμού του τέλους της δεκαετίας του 1940-50 πρέπει τώρα να αντικατασταθεί από μια αντίθετη αναδιάρθρωση, κάτω από τα συνθήματα της "αγοράς" και της "ιδιωτικοποίησης". Όμως αυτό που αρχίζει να εμφανίζεται σαν το αποτέλεσμα αυτής της αναδιάρθρωσης δεν είναι ο "ιδιωτικός" καπιταλισμός που ονειρεύονται οι οπαδοί του οικονομολόγου Φρήντμαν, αλλά ένα σύστημα στο οποίο τα κεφάλαια αλληλοσυνδέονται διεθνώς, ενώ συνεχίζουν να χρησιμοποιούν τα εθνικά κράτη για να αξιοποιήσουν πόρους προς όφελός τους.

Η αναδιάρθρωση-ανασυγκρότηση του

κεφαλαίου έχει πάντα σαν αποτέλεσμα την εμφάνιση ρηγματών μέσα στις ίδιες τις κεφαλαιοκρατικές τάξεις, καθώς οι υποστηρικτές των παλιών μεθόδων συσσώρευσης συγκρούονται με τους υποστηρικτές των νέων μεθόδων. Αυτά τα ρήγματα δημιουργούν με την σειρά τους την δυνατότητα να κινητοποιηθούν για τα δικά τους συμφέροντα αυτοί που καταπιέζονται από το σύστημα.

Αυτό ήταν που είδαμε τους τελευταίους μήνες στην Ανατολική Ευρώπη. Και τι κινητοποιήσεις ήταν αυτές! Οι καταπιεστικές δομές που χρησιμοποιούνταν για να διατηρούν την συσσώρευση έχουν συγκεντρώσει επάνω τους τον θυμό των διανοομένων, των φοιτητών, των χαμηλότερων στρωμάτων της γραφειοκρατίας και των εργατών σε μια ακατανίκητη δύναμη που κατευθύνεται εναντίον τους.

Για την ώρα, οι περισσότεροι από τα πλήθη που ξεχυθηκαν στους δρόμους μοιάζουν να ικανοποιούνται εναποθετώντας τις ελπίδες τους στους υποστηρικτές της ανασυγκροτήσης.

Όμως αυτή είναι μια φάση που δεν μπορεί να κρατήσει επ' αορίστο. Οι ανασυγκροτητές είναι εξίσου αποφασισμένοι με τους παλιούς σταλινικούς να στηρίξουν την συσσώρευση, και η συσσώρευση, στο τέλος-τέλος, είναι αδύνατη χωρίς κάποιο βαθμό καταπίεσης. Καθώς το κεφάλαιο της **νομενκλατούρας** επαναδιαπραγματεύεται τους δεσμούς του με το διεθνές κεφάλαιο, και τα δύο τους θα θελήσουν να ξαναβασίλεψει η "τάξη" στα εργοστάσια και τους δρόμους.

Το ποσο θα αργήσουν να στραφούν σε νέες μορφές καταπίεσης θα εξαρτηθεί από την κλιμακία της οικονομικής κρίσης στις διάφορες χώρες. Το ίδιο ισχύει και για την ένταση αυτής της καταπίεσης. Όμως κάποια στροφή προς αυτή την κατεύθυνση είναι αναποφεύχτη, παντού. Και μαζί της θα έρθει η κατανόηση, τουλάχιστον ανάμεσα σε μια μειοψηφία ριζοσπαστών αγωνιστών, ότι αυτό που νομίζουν ότι ήταν μία επανάσταση εναντίον στον σοσιαλισμό ήταν στην πραγματικότητα μία σύγκρουση με το κεφάλαιο.

Μετάφραση άρθρου του Chris Harman στο Socialist Worker Review 127, Ιανουάριος 1990:

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΗ Β. ΚΥΠΡΟ

ΤΟ ΓΚΡΕΜΙΣΜΑ ΤΩΝ ΜΥΘΩΝ

Για πολλά χρόνια η ραχοκοκκαλιά της πολιτικής των ελληνοκυπρίων αριστερών στο Κυπριακό είναι το συνθήμα "Κοινός αγώνας Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων". Ένα συνθήμα κοινό σε όλους, από την ρεφορμιστική αριστερά μέχρι τις μικρές ομάδες και άτομα της ακρας αριστεράς. Ήταν το συνθήμα που συγκινούσε και συγκινεί περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο τους ε/κ αριστερούς. Που φαντάζει μαχητικό, διεθνιστικό, επαναστατικό.

Για κάθε διεθνιστή επαναστάτη, είναι αυτονοητό ότι ο αγώνας των εργαζομένων όλου του κόσμου είναι κοινός. Έχει ένα κίννο στρατηγικό στόχο, τον διεθνή σοσιαλισμό. Οι εργάτες στρατιώτες δυο αστικών κρατών που έχουν εμπλακεί σε ένα αντιδραστικό πόλεμο πρέπει να έχουν ένα κοινό στόχο: εναντίον στον πόλεμο, εναντίον στις κυβερνήσεις τους. Όπως το έβαζε ο Λένιν, να "μετατρέψουν τον ιμπεριαλιστικό πόλεμο σε εμφύλιο". Πράγμα όμως που σημαίνει ότι πέρα από αυτό, οι εργαζόμενοι της κάθε πλευράς είχαν να κάνουν πολύ ξεχωριστούς αγώνες. Εναντίον στην "δική" τους κυβέρνηση, την "δική" τους στρατοκρατία και αρχούσα τάξη.

ΤΟ ΧΤΥΠΗΜΑ ΣΤΟΥΣ ΜΥΘΟΥΣ

Το '89 δεν ήταν έτος εκπληξών μόνο για την Ανατολική Ευρώπη. Στην νοτιο Κύπρο ήταν η χρονιά που αυτές οι αντιλήψεις έφαγαν ένα χερό χαστούκι σε όλη τους την έκταση.

Το περιορισμένο ανοίγμα των συνόρων για δημοσιογράφους, πολιτικούς και άλλες ομάδες ανάμεσα στον βορρά και στον νότο, έδωσε την ευκαιρία να ακουσουν οι ελληνοκυπριοί από πρώτο χέρι πως σκεφτόνταν οι ίδιοι οι τ/κ.

Όλοι οι οπαδοί της επαναπροσεγγίσης, και εμείς μαζί, υποδεχτήκαμε πριν δυο χρόνια με ενθουσιασμό τις πρώτες ανοικτές συναντήσεις ε/κ και τ/κ στο Ληδρα Παλάς.

Για τους οπαδούς όμως των "κοινωνικών αγώνων" ε/κ και τ/κ" ο ενθουσιασμός γρήγορα άρχισε να παραχωρεί την θέση του στον σκεπτικισμό.

Με το συνθήμα όμως "κοινός αγώνας ε/κ και τ/κ" η ελληνοκυπριακή αριστερά εννοούσε (και τόλεγε) κοινούς "αντικατοχικούς" αγώνες για να φύγει ο τουρκικός στρατός. Εννοούσε αγώνα εναντίον στην διχοτομηση, εναντίον στο "ψευδοκράτος", για μια "Ενωμένη Κύπρο". Εννοούσε "κοινούς αγώνες" που μπορούσαν να παίρνουν από την μεριά των ε/κ ακόμα και μορφές σαν τις πορείες "επιστροφής" των γυναικών. Αυτά ήταν και είναι κοινά, και στο ΑΚΕΛ που τα βλέπει να γίνονται με την συνεργασία των αστών, και στην ακρα αριστερά, που τα θέλει να γίνονται μόνο από τους εργάτες, παρά και εναντίον στην "ανικανή" αστική τάξη.

Αυτό όμως προϋποθέτει ότι υπήρχαν και κοινές αντιλήψεις για όλα αυτά, τουλάχιστον με μια μερίδα τ/κ. Μια μερίδα η οποία συμφωνούσε ότι οι τουρκοκυπριοί εργαζόμενοι ήταν "διπλά" καταπιεσμένοι, από την αρχούσα τάξη τους και τον τουρκικό στρατό, που ήταν και για αυτούς "κατοχικός". Ότι έβλεπαν και αυτοί τους μεταναστες από την Τουρκία σαν "εποίκους" και "μιασμα" (όπως τους έχει χαρακτηρίσει ο Χριστοφιάς). Και ότι έβλεπαν σαν το σπουδαιότερο στόχο την "επανενοση της Κυπρού".

Ένας σκεπτικισμός που μεγάλωνε όσο προχωρούσαν οι επαφές και οι γνωριμίες με τους τ/κ. Οι αρχηγοί της τ/κ αριστεράς άρχισαν να μιλούν σε εκδηλώσεις μπροστά σε ελληνοκυπριακό ακροατήριο, και να δίνουν συνεντεύξεις στον ελληνοκυπριακό τύπο. Αυτά που έλεγαν όμως δεν κολλούσαν με κανένα τρόπο με όλα αυτά που στηρίζαν την θεωρία των ε/κ για "κοινούς αγώνες". Ούτε αυτά που μετέφεραν οι δημοσιογράφοι από τον βορρά κολλούσαν. Ούτε καν αυτά που ακούγαν οι ε/κ από τους τ/κ μέσα στην "Κοινή Κίνηση για την Ομοσπονδία".

Η ακρα αριστερά μόλις μετά βίας καταφέρει την τελευταία περίοδο να χωνεύει την Ομοσπονδία. Τώρα επρέπει, μαζί με το ΑΚΕΛ, να χωνεύουν ότι οι τ/κ, δεξιοί και αριστεροί, όχι μόνο δεν έβλεπαν τον τουρκικό στρατό σαν κατοχικό, αλλά σαν "άπα-

ραιτητο για την ασφαλεια τους", οπως δηλωναν και ο Οζγκιουρ και ο Ακκιντζι. Οτι δεν εβλεπαν την Εθνοφρουρα και τους εξοπλισμους της σαν "αμυντικους". Οτι δεν εβλεπαν καθολου την ΤΔΒΚ σαν "ψευδοκρατος" και την Κυπριακη Δημοκρατια σαν το μονο νομιμο κρατος στην Κυπρο. Οτι θεωρουσαν ολες τις εκδηλωσεις που στρεφονταν εναντια στα συνορα τους, απο τις πορειες "οι γυναικες επι-στρεφουν" μεχρι τα κερια αλα-Βερολινο του δημαρχου της Λευκωσιας Λελου, σαν καταστροφικες για το κινημα επαναπροσεγγισης. Οτι θεωρουσαν τους μεταναστες που ερχονταν απο την Τουρκια απο το '74 οχι σαν εποικους η "μιασματα" αλλα σαν πολιτες του κρατους τους, και το προβλημα της παραμονης τους στην Κυπρο σαν ανθρωπιστικο.

Οτι ακομα τους ηταν αδυνατο να αντιληφθουν οποιαδηποτε ομοιοτητα αναμεσα στο διαχωριστικο τειχος του Βερολινου και τις βαρελες της πρασινης γραμμης στην Λευκωσια: "Σημερα, αν κατεβασουμε τα βαρελια δεν θα αγκαλιαστουμε, υπαρχουν τσα χρονια ανασφαλειας" ειπε μπροστα σε ελληνοκυπριακο ακροατηριο ο τ/κ δημαρχος της β. Λευκωσιας Ακκιντζι, προσθετοντας οτι οι δημαρχοι των δυο Βερολινων αναγνωριζουν ο ενας τον αλλο, ενω εδω ο ε/κ δημαρχος ποτε δεν τον αποκαλεσε "κυριε Δημαρχε".

Το μεγαλυτερο χτυπημα για τους επαναπροσεγγιστες των "κοινων αγωνων" ηρθε οταν η τ/κ αριστερα υποστηριξε ανοιχτα, μπροστα σε ε/κ ακροατηριο, το χωριστο δικαιοωμα αυτοδιαθεσης για τους τ/κ, εστω και αν ειπαν οτι το θελουν για να το χρησιμοποιησουν "προς οφελος της ομοσπονδιας".

Μετα απο ολα αυτα, δεν ειναι παραξενο που οι ιδιοι οι επαναπροσεγγιστες οπαδοι των "κοινων αγωνων" που οργανωσαν αυτες τις εκδηλωσεις αισθανονταν καπως περιεργα. Για την ιδια εκεινη εκδηλωση διαβαζουμε στο "Εμπρος" οτι:

"Οι περισσοτεροι ακροατες εφυγαν με αρνητικα συναισθηματα απο τη συγκεντρωση. Αρκετοι δηλωναν μαλιστα, οτι δεν διαπιστωσαν σοβαρες διαφορες μεταξυ Ακιντζι και Ντενκτας. Μελη της Διακοινοτικης Κινησης διερωτουνταν αν τετοιες εκδηλωσεις βοηθουν στην επαναπροσεγγιση." ("Εμπρος" 21/1/90)

Η εκπληξη τους ομως ηταν ακομα μεγαλυτερη μετα τις βουλευτικες εκλογες στον βορρα. Πρωτα, η τ/κ αριστερα εκανε εκλογικη συμμαχια

εναντια στον Ντενκτας με το ιδιο το κομμα των "εποικων". Δευτερο, το κομμα "Εθνικης Σωτηριας", που υποστηριζει τον Ντενκτας, πετυχε συντριπτικη νικη, ανεβαζοντας το ποσοστο του απο το 36% στο 54%.

Μια εκπληξη που την μοιραζονται αστοι και αριστεροι "ενδοτικοι". Ο "Φιλευθερος", εγραφε στις 8 Μαρ για τα αποτελεσματα των τ/κ εκλογων οτι "προβληματιζει σοβαρα και το γεγονος της στασης της πλειοψηφιας των τουρκοκυπριων, που ειναι γεγονος οτι δ ν ανταποκριθηκε στα συνθηματα της α τιπολιτευσης."

Μο ραζονται ακομα και την εκπληξη γι το οτι οι "εποικοι μετατρεπονται πια στα κατεχομενα σαν ενα αποδεχο στοιχειο" και οτι ετσι μπαινει τερμα στο "ευτυχημα" της "μη ανιγνωριση τους σαν τουρκοκυπριακη ο'τοτητα και απο τους ιδιους τους τουρκοκυπριους". ("Αληθεια" 9 Μαρ). Εκ'ος; απο την αστικη "Αληθεια", και ενα απο τα κυρια στελεχη της "Κοινης Κινησης" γραφει για τις τ/κ εκλογες:

"Ακομα φαινεται οτι οι εποικοι διεκδικουν - και γινονται - μια σημαντικη κοινωνικη και πολιτικη δυναμη που αρχισε να επηρεαζει σημαντικα τις εξελιξεις μεσα στη τ/κ κοινοτητα. Η εντονη παρουσία τους στα πολιτικο-κοινωνικα πραγματα ειναι ηδη ενα γεγονος, και αποδοχη τους απο τα αντιπολιτευτικα κομματα ενα θεμα προβληματισμου για τις μελλοντικες εξελιξεις." (Χ. Βαλανιδου στο "Εμπρος" 13/5/90)

Για μας, τιποτα απο αυτα δεν ηταν εκπληξη. Οταν υποστηριζαμε οτι ηταν διεθνιστικο και δημοκρατικο καθηκον των ε/κ επαναστατων η υποστηριξη του δικαιωματος αυτοδιαθεσης των τ/κ, εναντια στην δικη μας πλευρα που τους το αρνειται, ολοι μας κυττουσαν σαν να ερχομασταν απο τον Αρη, μας κατηγορουσαν σαν πρακτορες του Ντενκτας και οπαδους της ΤΔΒΚ, και μιλουσαν για "κατεχομενα" και "ψευδοκρατος". Οταν υποστηριζαμε τον αρνητη στρατευσης Γ. Παρπα, και καταγγελαμε τον δικο μας μιλιταρισμο, μας ελεγαν οτι αυτα "δεν εχουν τιποτα να προσφερουν στο εργατικο κινημα". Οταν εμεις, απο την αρχη, καταγγελαμε ολες τις "αντικατοχικες πορειες" σαν σωβινιστικες, οι αλλοι αριστεροι επαναπροσεγγιστες συμμετειχαν σε αυτες. Οταν γραφαμε οτι ολοι οι ξενοι εργατες, μαζι και οι Τουρκοι, πρεπει να ειναι καλοδεχουμενοι απο τους ντοπιους εργατες, μας κατηγορουσαν για "ισοπεδωτικη λογικη" και μας αποκλειαν απο την

"Κοινη Κινηση".

Παρολο ομως που μας αποκλεισαν απο την "Κοινη Κινηση", καταφεραμε και ειχαμε επαφες με τους τ/κ, με τους οποιους μπουρουμε να συννενοουμαστε χωρις δυσκολια. Αντιθετα, απο τις πρωτες κιολας συναντησεις της "Κοινης Κινησης", ηταν κοινη διαπιστωση των ε/κ οτι υπηρχε "προβλημα επικοινωνιας με τους τ/κ". "Ειμασταν 15 χρονια χωρισμενοι, θελουμε λιγο καιρο για να αποκτησουμε κοινη γλωσσα": τετοιες προτασεις, ακουστηκαν συχνα, και γραφτηκαν ακομα και δημοσια. Οσο ομως περνούσε ο καιρος, αντι να αποκτουν πιο κοινη γλωσσα, εχαναν και οση εμοιαζαν να εχουν.

Η ελλειψη επικοινωνιας δεν οφειλονταν στα χρονια που ειχαν μινει χωρισμενοι, αλλα στην αδυναμια των ε/κ επαναπροσεγγιστων να καταλαβουν οτι και οι τ/κ επαναπροσεγγιστες μπουρουν να ειναι εξισου εθνικιστες με τους ε/κ. Οταν οι ιδιοι δεν καταλαβαινουν ποσο ελληνοκυπριακη ειναι η σκοπια απο την οποια βλεπουν το Κυπριακο, ποσο εθνικιστικη ειναι η πολιτικη τους, ειναι αδυνατο να καταλαβουν πως σκεφτονται αυτοι που βλεπουν τα πραγματα απο την τουρκοκυπριακη σκοπια. Στην ουσια θεωρουν τον εθνικισμο τους σαν εκφραση καποιου γενικου δικαιου. Για αυτο καταληγουν να αναγνωριζουν μονο στη δικη τους εθνοτητα το προνομιο να ειναι εθνικιστες.

Φυσικα οι τ/κ απο την μερια τους δεν μπουρουν στην αρχη να καταλαβουν γι'αυτο δεν ειμασταν και εμεις μεσα στην "Κοινη Κινηση". Οταν η συντονιστικη επιτροπη των τ/κ της "Κοινης Κινησης" ρωτησε εισημα τους ε/κ γι'αυτο μας ειχαν αποκλεισει σαν "Εργατικη Δημοκρατια" απο την την "Κοινη Κινηση", οι απαντησεις ηταν πολυ ενδιαφερουσες. Οπως μαθαμε, περιστραφηκαν απο το "δεν θα σας δωσουμε λογαριασμο ποιους καλουμε" ως το "ειναι διαλυτικα στοιχεια, και δεν θα βοηθουσαν να πετυχουμε συναinese. Δεν νομιζουμε οτι επεισαν κανενα τ/κ με αυτα.

Διεθνισμος

Το χαρακτηριστικο της πολιτικης των ε/κ αριστερων ειναι η εμμονη τους στην "επανεωση της Κυπρου". Οπως ομως εγραφε ο Λενιν, "αυτο που εχει σημασια δεν ειναι απο που περναν τα συνορα, αλλα το να διατηρηθει η ενοτητα των εργατων ολων των χωρων, για την παλη εναντια στους αστους ολων των χωρων".

Πως παλευει κανεις για αυτη την ενοτητα; Η "Κοινη Κινηση", προσπα-

θησε να ψαξει για μια "πρακτικη λυση" του Κυπριακου, στην οποια θα συμφωνουσαν ε/κ και τ/κ, και να βρει "κοινους αγωνες" για εφαρμογη της. Αυτη η προσπαθεια, οσο περνα ο καιρος, φαινεται ποσο λαθεμενη επιλογη ηταν, και πως κατεληξε, απο την ε/κ πλευρα, να γινει ουρα της εισησης ελληνοκυπριακης πολιτικης.

Αντι για αυτο, πρεπει να ακολουθησουμε μια διεθνιστικη πρακτικη, που αναγκαστικα θα ειναι διαφορετικη για τις δυο πλευρες. Για τους ελληνοκυπριους επαναστατες, αυτο σημαίνει πριν απο ολα την εμπρακτη υποστηριξη του δικαιωματος αυτοδιαθεσης των τουρκοκυπριων, με την παλη εναντια στις "αντικατοχικες" πορειες και την καταγγελια του οικονομικου, πολιτικου, πολιτιστικου αποκλεισμου των τ/κ απο την ε/κ αστικη ταξη.

Σημαινει ακομα πραγματα οπως η αντιδραση στον ελληνοκυπριακο μιλιταρισμο, οπως με την υποστηριξη του επαναπροσεγγιστη αρνητη στρατευσης Γ. Παρπα, και την κινητοποιηση εναντια στην "εκτακτη εισφορα για την αμυνα". Κινητοποιησεις οπως αυτη εναντια στην απελαση του "εποικου" Τζεγκιζ.

Τετοιος ειναι ο αγωνας για τους ελληνοκυπριους επαναστατες και την εργατικη ταξη σημερα. Ενας αγωνας που μπουρει να μην ειναι "κοινος" με τους τ/κ στους αμεσους στοχους του, αλλα που ειναι αναρτητος για το χτισιμο της ενοτητας με τους τουρκοκυπριους και τους τουρκους εργαζομενους. Ενα τετοιο αγωνα θα μπουρουμε να τον συντονισουμε και να προσθεσει στην αποτελεσματικοτητα του και στις δυο πλευρες μια "Κοινη Κινηση" ε/κ και τ/κ. Οχι ομως αυτη, ετσι οπως εχει εξελιχτει.

Αυτος ομως δεν ειναι "κοινος αγωνας", αλλα συντονισμος, πληροφορηση για δυο διαφορετικους αγωνες. Εκεινος που πρεπει και μπουρει να ειναι ομως κοινος ειναι ο αγωνας με τους ελληνες επαναστατες και εργαζομενους εναντια στην ανιερη συμμαχια ελληνοκυπριων και ελλνων αστων. Αυτο δεν ηταν ποτε καθαροτερο απο οτι τωρα, που σχεδιαζονται κοινα ελληνικα και ελληνοκυπριακα στρατιωτικα γυμνασια.

Το ανοιγμα των συνορων που αρχισε περσι βοηθησε οσο τιποτα αλλο να φανει οτι το συνθημα των "κοινων (αντικατοχικων) αγωνων" ε/κ και τ/κ ειναι μια απο τις φαντασιωσεις των ελληνοκυπριων αριστερων. Να φανει οτι στην θεση του η ελληνοκυπριακη αριστερα πρεπει να βαλει τον ανευορων διεθνιστικο αγωνα (οχι αυτον

που λέει "θα εναντιωθούμε στην ελληνική μερарχία αν εσείς ζητήσετε να φύγουν όλοι οι τουρκοί στρατιώτες").

Η αξιοποίηση των εμπειριών από τις επαφές ε/κ και τ/κ μπορεί και πρέπει να συνεχιστεί να συμβάλλει σε

Η ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΑΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

Εκεί συζητήσαμε με τον Hasan Sarica της αριστερής συντεχνίας DEV-IS, με εκπροσώπους της δεξιάς συντεχνίας TURK-SEN, με εκπροσώπους των κομμάτων της αντιπολίτευσης και με ηγετικά στελέχη της ακρας αριστεράς.

Θα συνοψίσουμε μερικές από τις θέσεις τους, και θα παραθεσούμε μεγάλα κομμάτια από συνεντεύξεις που έχουν ενδιαφέρον.

Και η κοινοβουλευτική και η ακρα αριστερά συμφωνούν στην υποστήριξη μιας ομοσπονδιακής λύσης για το Κυπριακό. Κανείς από αυτούς δεν μιλά για αποχώρηση του τουρκικού στρατού πριν την ύπαρξη λύσης, επειδή θεωρούν ότι υπάρχει εντόνο το αίσθημα της ανασφάλειας μέσα στην καταπληκτική πλειοψηφία των τ/κ. Κανείς από αυτούς δεν ζητά να τους "βοηθήσουμε" να γλυτώσουν από τους "επικούς" όπως ισχυρίστηκαν εδώ δεξιοί και αριστεροί. Σχεδόν όλοι βλέπουν το θέμα της παραμονής τους σαν "ανθρωπιστικό". Χαρακτηριστικά, ο Σαρτζά της Ντεβ-ίς όταν

Η ΑΚΡΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

Η μεγαλύτερη οργάνωση που υπάρχει σε αυτό τον χώρο είναι αυτή που εκδίδει την εφημερίδα Ozgurluk και έχει την νεολαιιστική οργάνωση HALK-DER. Κάποιες άλλες ομάδες δεν έχουν τόσο δημοσία έκφραση.

Είχαμε μια συζήτηση με τον Hurrem Tulga, αρχισυντάκτη της εφημερίδας OZGURLUK και ένα άλλο συντρόφο από την HALK-DER.

Ερ: Πείτε μας μερικά πράγματα για σας.

Απ: Όταν το ΑΚΕΛ υποστήριξε την Ένωση τότε η τουρκοκυπριακή αριστερά έχασκε, μέχρι το 72 που ιδρύθηκε το ΤΡΚ (Τουρκικό Ρεπουβλικανικό Κομμα). Και οι δικοί μας οι συντρόφοι ημασταν μέσα στο ΤΡΚ. Μέχρι το 76 ημασταν μαζί. Μετά διαπιστώσαμε πως το ΤΡΚ ήταν προσανατολισμένο μόνο στις εκλογές και αυτοί και τότε οι συντρόφοι άρχισαν αντιπολίτευση και τους έδιωξαν από το κομμα. Από αυτούς που έφυγαν

αυτό το ξεκαθάρισμα. Για αυτό δημοσιεύουμε μερικές από αυτές τις εμπειρίες που είχαμε οι ίδιοι σε μια σειρά επισκεψείς που έκανε η Διεθνιστική Προ(σ)κλήση στην β. Κύπρο. Οι επισκεψείς αυτές έγιναν στις 27/11/89 στις 25/12/89 και στις 5 και 6 του Γενάρη του 1990.

του επίσημαναμε ότι οι ε/κ ζητούν να "φύγει και ο τελευταίος επικός", μας είπε ότι "σε τέτοια περίπτωση δεν θα υπάρξει λύση" και συμπλήρωσε: "μα τι θέλουν, να ζητήσω να φύγει ο άνδρας της αδελφής μου για παραδειγμα;" Οι επίσημοι και των δύο μεγάλων συντεχνιών μας βεβαίωσαν ότι έχουν μέλη και τουρκούς μεταναστες, και ότι ποτέ αυτοί δεν χρησιμοποιήθηκαν απεργοσπαστικά ή με άλλο αντεργατικό τρόπο. Βλέπουν μόνο τους εποχιακούς εργάτες σαν πρόβλημα φτηνού εργατικού δυναμικού που ριχνεί τα μεροκάματα.

Η αποψη των κυριαρχών κομμάτων της τ/κ αριστεράς για την επαναπροσεγγιση, όπως την εκφράσε χαρακτηριστικά ο Σαρτζά, είναι ότι η επαναπροσεγγιση θα διευκολύνει την λύση, και όχι αναποδα: "Υπάρχει η αποψη ότι θα χτίσουμε πρώτα την μεγάλη γεφυρα (λύση του Κυπριακού δηλαδή) και μετά θα χτίσουν πολλές μικρές γεφυρες, επικοινωνίας, εμπιστοσύνης κλπ. Εμείς νομίζουμε ότι η σωστή τακτική είναι να χτίσουν πρώτα οι πολλές μικρές γεφυρες, και μετά θα γίνει και η μεγάλη".

τότε δημιουργήθηκε η HALK-DER. Μέχρι το 80 ήταν μεγάλη δύναμη. Το 80 έγινε το πραξικόπημα στη Τουρκία και η αριστερά και στη Κύπρο κτυπήθηκε. Τότε μπήκαμε στο Κομμα Κοινοτικής Απελευθέρωσης, που είχε αρχηγό τον Ντουρτουραν τότε. Το 87 αποχώρησαμε και ξαναδημιουργήσαμε την HALK-DER. Αυτή τη φορά ήταν καλύτερη η κατάσταση μας γιατί είχαμε την εμπειρία των λαθών του παρελθόντος. Όταν ξαναδημιουργήκαμε προσπαθήσαμε να συσπειρώσουμε όλους τους αριστερούς μέσα στην οργάνωση μας. Το 87 μέσα στη οργάνωση υπήρχαν διάφορες αριστερές τάσεις που προέρχον αν κυρία από την Τουρκία όπου οι περισσότεροι υπήρξαμε φοιτητές. Τώρα έχουμε καταλήξει σε μια κοινή πορεία και έχουμε μια κοινή πολιτική. Στην ίδια πολιτική ανήκει η HALK-DER η OZGIURLUK και το νέο κομμα της Νεας Κύπρου. Μέσα στους

φοιτητές είμαστε η πιο μεγάλη δύναμη... Ξεκαθάρισαμε προς την σοσιαλιστική ιδεολογία και ξεπεράσαμε τον κοινοβουλευτικό προσανατολισμό.

ανεξαρτησία

Ε: Ποια είναι γενικά η αποψη σας για το Κυπριακό πρόβλημα;

Α: Για μας το Κυπριακό πρόβλημα είναι πρόβλημα ανεξαρτησίας. Ανεξαρτησία για ολοκληρή την Κύπρο. Όχι όμως όπως λέει ο Ντεκτάς. Αυτοί όλοι πρέπει να φύγουν από την μέση και να γίνει ανεξαρτησία. Πρέπει να παρούμε στα χέρια μας την πολιτική, δηλαδή ο λαός. Τότε μπορεί να γίνει ανεξαρτησία. Τότε μπορεί να αρχίσει να λυνεται το Κυπριακό. Εμείς λέμε πως μόνο η σοσιαλιστική ιδεολογία μπορεί να λύσει το πρόβλημα. Η ανεξαρτησία είναι ένα μεταβατικό αίτημα, σαν γεφυρα προς τον σοσιαλισμό.

Ε: Εμείς υποστηρίζουμε ότι το πρώτο θέμα είναι η διεθνιστική πάλη στη κάθε πλευρά.

Α: Αυτό είναι σωστό. Η Ανεξαρτησία όπως σου είπα μπορεί να γίνει μόνο αν παρούμε εμείς οι ίδιοι στα χέρια μας την πολιτική. Με τον Βασιλείου και τον Ντεκτάς δεν γίνεται ανεξαρτησία. Εμείς οι τ/κ επαναστάτες πρέπει να αγωνιστούμε μαζί με τους ε/κ και να παρούμε στα χέρια μας την πολιτική σε ολοκληρή την Κύπρο... Ο κόσμος βεβαία διαφορετικά καταλαβαίνει την ανεξαρτησία. Ο κόσμος στη δική μας πλευρά λέει ότι αμα είμαστε χωριστά από τους ρωμιούς έχουμε ανεξαρτησία. Έτσι το βλέπει αλλά εμείς πρέπει να τους δείξουμε τι σημαίνει πραγματική ανεξαρτησία. Τώρα ο τύπος ανήκει στον Ασιλ Ναδερ, η τηλεόραση είναι της Τουρκίας και όλα ελεγχονται από την τουρκική πρεσβεία. Ένοσω βρίσκομαστε στο καπιταλισμό δεν υπάρχει ανεξαρτησία. Η ανεξαρτησία είναι διαφορετικό πρόβλημα για την κάθε πλευρά. Αυτή τη στιγμή είναι κάτι διαφορετικό. Εμείς στη πλευρά μας ζητούμε οικονομική και πολιτική ανεξαρτησία από την Τουρκία ενώ εσείς ζητάτε από την Ελλάδα. Εμείς ζητάμε την ανεξαρτησία μας από την Τουρκία αλλά αυτοί δεν είναι πραγματική ανεξαρτησία, είναι ένα βήμα. Η ανεξαρτησία συνδέεται με τον σοσιαλισμό.

για την ομοσπονδία

Α: Θεωρούμε ότι μια ομοσπονδιακή λύση του Κυπριακού είναι προς όφελος των εργαζομένων και του

λαού της Κύπρου. Μπορεί να μας βοηθήσει να φτάσουμε στην ανεξαρτησία της Κύπρου. Για αυτό βεβαία πρέπει να αγωνιστούμε οι ίδιοι. Για αυτό υποστηρίζουμε την ομοσπονδία.

Ε: Τι είδους ομοσπονδία δηλαδή υποστηρίζετε;

Α: Αυτή για την οποία συνομιλούν τώρα. Όπως θέλουν ας την κάμουν, φτάνει να σκωθούν τα οδοφράγματα.

Ε: Εκείνο εμείς λέμε ότι μας ενδιαφέρει παρα πολύ είναι το ότι οποία λύση και να δώσει να μην γίνει με τη βία, να είναι το αποτέλεσμα της θέλησης του πληθυσμού. Δηλαδή να μην την επιβάλει η δική μας η πλευρά με οποιοδήποτε τρόπο πάνω στους τ/κ.

Α: Αυτό είναι σωστό. Εσείς είστε υποχρεοί να το πείτε αυτό. Για μας όμως τους τ/κ οποία συμφωνία και να γίνει θα είναι καλή φτάνει να καταργεί τα συνόρα.

Ε: Αν δεν τα καταργεί;

Α: Δεν τη δεχομαστε. Εμείς δεχομαστε οποιαδήποτε συμφωνία γίνεται που θα σκώσει τα οδοφράγματα.

επαναπροσεγγιση

Ε: Πως βλέπετε την επαναπροσεγγιση που υποστηρίζουν οι ε/κ. Ο Βασιλείου, το ΑΚΕΛ και άλλοι;

Α: Για μας όλοι αυτοί είναι εθνικιστές. Ο Βασιλείου την επαναπροσεγγιση την θέλει για να αποκτήσει έλεγχο πάνω σε ολοκληρή τη Κύπρο. Το ΑΚΕΛ ακολουθεί τον Βασιλείου σε αυτή την πολιτική. Δεν είναι μια ειλικρινής πολιτική. Αλλά πράγματα λένε και άλλα έχουν στο μυαλό τους.

Ε: Πως βλέπετε εσείς να προωθείται η επαναπροσεγγιση;

Ε: Να παραδεχτούμε και να καταγγείλουμε τα εγκλήματα που έγιναν. Να καταγγείλουμε αυτούς που τα έκαναν. Έτσι νομίζουμε ότι θα αρχίσει να προχωρά η επαναπροσεγγιση. Όπως είπα και εσύ, εμείς από δω πρέπει να καταγγείλουμε τη Τουρκία και τον Ντεκτάς και εσείς από κει πρέπει να καταγγείλετε τον Βασιλείου, αλλά και το ΑΚΕΛ και όλους τους εθνικιστές. Μόνο έτσι μπορεί να προχωρήσει η επαναπροσεγγιση, δεν γίνεται αλλιώς.

Ε: Στη πλευρά μας υπήρξαν περιπτώσεις όπως αυτή του Γιάννη Παρπα, όπως αυτή με την απελαση του Τζεγκιζ. Υπήρξαν ακόμα και εκδηλώσεις όπως οι γυναίκες επιστρέφουν και άλλες παρομοίες. Ποια ήταν η επίδραση όλων αυτών στη δική σας πλευρά; Το γεγονός ότι η Κυβέρνηση έβαλε για παραδειγμα τον Γιάννη τον Παρπα στη

- φυλακή εβλαψε την επαναπροσεγγιση;
- A: Ναι, οπωσδήποτε.
- E: Το γεγονός όμως ότι ο Γιαννης ο Παρπας αρνήθηκε να παει στο στρατό δηλώνοντας ότι δεν θέλει να πολεμήσει τους τ/κ και το γεγονός ότι κάποιοι ελληνοκυπριοί τον υπερασπίστηκαν και προσπαθήσαν να δημιουργήσουν κίνημα συμπαραστάσης βοήθησε καθόλου την επαναπροσεγγιση;
- A: Ναι.
- E: Ποιο αντικτυπο είχε σε σας και στον αγώνα σας εναντίον στο σωβινισμό μέσα στη δική σας πλευρά; Σας βοήθησε καθόλου αυτό το γεγονός;
- A: Αυτό ήταν το πιο σημαντικό για μας. Εμείς δεν ξέραμε για τον Γιαννη Παρπα. Τώρα το μάθαμε και αυτό θα μας βοηθήσει παρα πολύ. Αυτά τα πράγματα είναι πολύ σημαντικά και πρέπει να τα κάνουμε τακτικά εσείς από κει και εμείς από δω.
- E: Το γεγονός ότι μαζευτήκαν αρκετές υπογραφές από ελληνοκυπριούς που καταγγείλαν την κυβέρνηση μας και διαμαρτυρούνταν εναντίον στην απελαση του Τζιεγκιζ, μαθευτηκε στη δική σας τη πλευρά; Και ποια επίδραση είχε στην επαναπροσεγγιση.
- A: Αυτό δεν έγινε πολύ γνωστό. Αλλά αν γινόταν περισσότερο γνωστό θα ωφέλουσε παρα πολύ την επαναπροσεγγιση. Να σου πω ακόμα και κάτι για τις πορείες των γυναικών. Τα συνόρα πρέπει να τα σκωσούμε εμείς οι τουρκοκυπριοί, όχι οι ελληνοκυπριοί. Αυτό είναι πολύ σημαντικό και πρέπει να το καταλάβουν και να τραβηχτούν από τα συνόρα. Είναι δική μας δουλειά να σκωσούμε τα συνόρα και πρέπει να το καταλάβουν.
- E: Όλες αυτές δηλαδή οι εκδηλώσεις που έγιναν, οι πορείες των γυναικών, οι εκδηλώσεις που οργανώσε ο Λελλος με τα κερία κλπ νομίζεις ότι βλαφτούν το κίνημα της επαναπροσεγγισης;
- A: Όλοι ζημιώνουμε και οι Κύπριοι και οι εργάτες και το παγκόσμιο εργατικό κίνημα. Και βλαφτούν την επαναπροσεγγιση παρα πολύ. Δεν καταλαβαίνουμε γιατί δεν το καταλαβαν ακόμη αυτό. Ένας δημαρχος από την Αγγλία ηρθε και περπατησε από κει στις εκδηλώσεις που οργανώσε ο Λελλος. Μετά όταν ηρθε στη πλευρά μας καταλαβε ότι εκανε λαθος. Ακόμη και αυτός το καταλαβε που ηρθε από το εξωτερικό. Ακόμη η χρησιμοποίηση της Ελληνικής σημαίας και η στάση των παπαδων δεν βοηθούν στην επαναπροσεγγιση. Και για μας μπορώ να σου πω ότι δεν

- πρέπει να χρησιμοποιούμε τη σημαία της Τουρκίας. Πρέπει να κτυπούμε αυτά τα πράγματα.
- E: Για τους στρατιωτικούς εξοπλισμούς τι υποστηρίζετε; Καταγγέλετε την παρουσία του τουρκικού στρατού; Ζητάτε να αποχωρήσει;
- A: Ο τουρκικός στρατος δεν είναι όπως λενε στη πλευρά σας το μόνο και το πιο σημαντικό πρόβλημα. Σε μας ο λαος τον βλέπει αναγκαίο για την ασφαλεία του. Έγιναν πολλές ταραχές πριν και γι'αυτό ο κοσμος το βλέπει έτσι. Γι'αυτό πρέπει να γίνει επαναπροσεγγιση πρώτα και μετά να αποχωρήσει ο τουρκικός στρατος.
- E: Εσείς σήμερα σαν αριστεροί δεν ζητάτε την αποχώρηση του τουρκικού στρατού;
- A: Όχι δεν υποστηρίζουμε κάτι τέτοιο. Είναι πρόβλημα λέμε αλλά αυτή τη στιγμή δεν είναι το πρώτο πρόβλημα. Το πρώτο πρόβλημα είναι η επαναπροσεγγιση, δηλαδή οι δυο λαοί να αποκτήσουν εμπιστοσύνη μεταξύ τους.
- για τους εποίκους**
- E: Αυτοί ολοι οι μεταναστες που έχουν έρθει από την Τουρκία, αυτοί που στη πλευρά μας τους ονομαζουν εποίκους, πως τους χαρακτηρίζεις. Είναι εργάτες, αγροτες, πλουσιοί φτωχοί;
- A: Οι περισσότεροι είναι εργάτες, είναι φτωχοί και ασχολούνται με τη γεωργία.
- E: Ποτε ηρθαν οι περισσότεροι;
- A: Από το 76 μέχρι το 80 και ακόμα έρχονται λίγοι λίγοι. Τους έφερε το κρατος και αυτο είναι μια πολιτική. Το κρατος τους φέρνει για να εξυπηρετήσει τους δικούς του σκοπους. Δεν είναι αυτοί οι εχθροί μας. Εχθρος μας είναι η τουρκική κυβέρνηση και πρέπει να αγωνιστούμε εναντίον της, όχι εναντίον των μεταναστων. Εναντίον της που τους φέρνει και εναντίον του δικού μας κρατους, της δικής μας κυβέρνησης που σκυβει το κεφάλι και τους δεχεται.
- E: Τους παραχωρεί μπηως τιποτα προνομία;
- A: Όχι, ένα σπίτι. Τους φέρνει για φτηνο εργατικό δυναμικό.
- E: Αφου λες ότι η μεγάλη τους πλειοψηφία είναι εργάτες και φτωχοί δεν υπάρχει τρόπος να κερδίσουν σε μια αριστερή πολιτική;
- A: Ναι μπορούμε να τους κερδίσουμε στην αριστερή πολιτική. Δεν τους βλέπουμε σαν εχθρους μας. Είναι εργάτες και εργαζονται σχεδόν μόνο για την γεωργία πια. Όταν τους έφεραν το 76

- ήταν εργάτες ολοι, και εργαζόνταν στα περιβόλια και τα κτίσματα. Τώρα έρχονται ακόμη από την τουρκία χωρίς βιζα. Οι παλιοί δεν μπορούν να εργαζονται στα περιβόλια ούτε στα χτίσματα γιατί περνουν τις δουλειες αυτοί οι εποχιακοί που δουλεύουν με πιο χαμηλά μεροκαμάτα. Τώρα συμφέρει και σε αυτούς τους εποίκους ότι και σε μας και αρχίσαμε να αγωνιζομαστε μαζί εναντίον αυτων που έρχονται τώρα από εξω [των εποχιακών εργατών]. Για πιο ψηλά μεροκαμάτα, για δουλιες, για συντεχνιες.
- E: Μαζί με τους παλιότερους εποίκους εννοεις; Έχουν υπηκοότητα αυτοί οι παλιοί;
- A: Ναι.
- E: Αυτοί που έρχονται τώρα έχουν υπηκοότητα, είναι πολίτες του κρατους; Μπορούν να ψηφίζουν;
- A: Τους φέρνουν οι εμποροι, για να δουλώσουν και μετά τους δίνουν και υπηκοότητα. Και τώρα ξεσηκώθηκαν και οι τουρκοκυπριοί και αυτοί που ηρθαν από παλιά και ζητουν να μην έρχονται άλλοι. Δεν τους θέλουν γιατί ριχνουν τα μεροκαμάτα, δεν βρίσκουν δουλιες.
- E: Αν αγωνιζοσασταν όμως και για τα δικαιώματα και τα μεροκαμάτα αυτων που έρχονται τώρα και δεν επαιρναν χαμηλότερα μεροκαμάτα, θα εισασταν μαζί στον αγώνα.
- A: Και αυτο θα μπορούσε να γίνει. Αλλά εμείς δεν αγωνιζομαστε εναντίον αυτων που έρχονται αλλά αυτων που τους φέρνουν. Αυτοί οι εργάτες που έρχονται δεν είναι εχθροί μας. Τους ξεγελουν και τους φέρνουν. Τους δίνουν χαμηλους μισθους και τους στέλνουν μόνο με το παντελονι που φορουν. Αγωνιζομαστε εναντίον στους εμπορους.
- E: Ο καλύτερος τρόπος να αγωνιστείτε εναντίον στους εμπορους είναι να πεις δωστε τους ότι δινετε και σε μας, οποτε οι εμποροι θα χάσουν. Θα αναγκαστούν να δώσουν ψηλά μεροκαμάτα. Μπορείτε να κανετε τέτοιες απεργιες;
- A: Νομιζω ότι πρώτα πρέπει να αγωνιστούμε να παρούμε τον έλεγχο εμείς στις δουλειες. Οι εργάτες να έχουν λόγο εκεί που δουλεύουν και τότε αυτοί που έρχονται να παίρνουν τα ίδια μεροκαμάτα. Εκείνοι που έρχονται δεν έχουν ούτε συντεχνιες ούτε και καθόλου δικαιώματα, γι'αυτό πρέπει αυτοί που ζούμε σε αυτο το τοπο να αγωνιστούμε και για αυτούς.
- E: Στη δική μας την πλευρά σχεδόν ολοι οι ελληνοκυπριοί υποστηρίζουν ότι όσοι έχουν έρθει από την τουρκία μετά το 74 πρέπει να πάνε πίσω. Θέλουν να

- τους διώξουν ολους. Εσύ τι νομίζεις γι'αυτό το ζήτημα;
- A: Δεν το καταλαβαίνουμε αυτο, ούτε και το δεχομαστε. Αυτό είναι εθνικισμος. Δεν είναι σωστο για μας να θέλουν να τους διώξουν.
- E: Νομίζεις δηλαδή ότι αυτοί που ηρθαν από την τουρκία μπορούν να μείνουν, ότι υπάρχουν δουλειες για ολους;
- A: Ναι έχει δουλειες για ολους. Ας μας αφήσουν τον έλεγχο να τους δείξουμε πως υπάρχουν δουλειες για ολους.
- E: Υπάρχουν μέσα στους ελληνοκυπριούς αρκετοί που ισχυρίζονται ότι οι εποίκοι είναι φασιστες και λειτουργουν αντιδραστικά. Υπάρχουν περιπτώσεις που λειτουργήσαν σαν απεργοσπαστες ή με άλλο παρομοιο αντιδραστικό τρόπο;
- A: Πρέπει να σου πω ότι οι τ/κ δεν τους θέλουν αυτούς που έρχονται από εξω. Αρχίσαν να χωρίζονται σε τ/κ και σε αυτούς που έρχονται από εξω. Αυτό πρέπει να το σκεφτούμε και μεις. Μπορεί να είναι εργάτες και αγροτες και να μην είναι εχθροί μας αλλά πρέπει να σταματήσουν να τους φέρνουν.
- E: Γιατί νομίζεις.
- A: Αυτή τη στιγμή είναι γύρω στις 70000 και αρχίσαν να γίνονται περισσότεροι από τους τ/κ. Αυτό δεν είναι καλο ούτε για τον τ/κ λαο ούτε για μας. Γι'αυτό και οι τ/κ και εκείνοι που ηρθαν το 76 είναι εναντίον τους. Γι'αυτό πρέπει να σταματήσουν να φέρνουν άλλους.
- E: Με εκείνους που είναι ήδη εδώ τι νομίζεις ότι πρέπει να γίνει;
- A: Δεν λεγω ότι πρέπει να φύγουν, απλως να μην φέρνουν άλλους. Έχουν αυξηθεί πολύ και δεν αρεσει στους τ/κ.
- E: Επειδη κτυπούν τα μεροκαμάτα;
- A: Ναι επειδη κτυπούν τα μεροκαμάτα αλλά και επειδη είναι άλλη κουλτούρα και αυτο προκαλει συγκρούσεις.

Ο καθενας μπορεί να βγάλει φυσικά τα δικά του συμπερασματα από αυτή την συνεντευξη. Εμείς θα θέλαμε να παρατηρήσουμε δυο πράγματα. Πρώτα, σε σχέση με την συγχιση που έχουν σε ορισμένα σημεία της πολιτικής τους. Έτσι, για τον τουρκικό στρατο, δεν τολμουν να τραβήξουν μια διεθνιστική πολιτική μέχρι την ακρη της. Ενώ θεωρούνται στο βορρα εξτρεμιστες και οι πρώτοι εχθροί της κυβέρνησης, τραβιούνται από τον κοσμο, και δεν ζηταν την αποχώρηση χωρίς ορους του τουρκικού στρατου, όπως θαπρεπε σαν τουρκοκυπριοί διεθνιστες να κανουν.

Το ίδιο και για τους "εποίκους":

μία τους υποστηρίζουν και μία τραβιούνται από την μικροαστική και ρατσιστική αντιπαθία που υπάρχει για τους "καθυστερημένους" εποχιακούς εργάτες από την Ανατολία, και ζήτησαν να σταματήσει η είσοδος τους. Το σημαντικό όμως για εμάς, είναι

Η ΚΡΥΦΗ ΓΟΗΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΜΠΟΥΡΖΟΥΑΖΙΑΣ

Στην διάρκεια της συζήτησής μας με τον Χιουρεμ Τουλκα της ΟΖγκιουρλουκ παρεμβήκε ένας από τους διευθυντές του Ξενοδοχείου, γνωστός του Χιουρεμ, ο Alper Sutfioglu. Είχαμε μαζί του μια ενδιαφέρουσα συζήτηση σε απταιστά ελληνικά.

Ο ίδιος μας περιέγραψε πως ο πατέρας του με ένα άλλο τ/κ φίλο του τον Σανταν, θείος του Χιουρεμ, χάθηκαν την πρωτοχρονιά του '64 ενώ ταξίδευαν από τα Κοκκίνα για να πάνε στη Λευκα (και τα δύο τουρκοκυπριακά χωριά). Στον Πυργό (ε/κ χωρίο) τους σταμάτησαν οι ε/κ και από τότε έχουν χάσει τα ίχνη τους.

Μας είπε ακόμη ότι την ίδια περίοδο '63 - '64 με τον ίδιο τρόπο χάθηκαν πάνω από 100 τουρκοκύπριοι που εξαφανίζονταν ενώ ταξίδευαν είτε μόνοι τους είτε με άλλους.

Είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον όταν μας περιέγραψαν πως πολλά χρόνια αργότερα έτυχε να συναντηθούν με ελληνοκύπριους που στον πόλεμο βρέθηκαν στο απεναντι χαρακώμα, ο Αλπερ στην Αγγλία και ο Χιουρεμ στην "Κοινή Κίνηση για Ομοσπονδία και Ανεξαρτησία Κύπρου". "Ο πόλεμος είναι πόλεμος, τι να γίνει" είπε ο Αλπερ "είμασταν υποχρεωμένοι να πολεμήσουμε, αλλά όταν δεν υπάρχει πόλεμος είμασταν φίλοι. Στην Αγγλία οι περισσότεροι μου φίλοι ήταν Έλληνες και ήξερα ότι είχαν σκοτώσει τον πατέρα μου. Τι εφταίγαν βεβαίως εκείνοι, αλλά έρθει πόλεμος πάλι θα πολεμήσουμε".

Ε: Νομίζεις ότι χρειάζεται να ξαναγίνει πόλεμος;

Α: Δεν νομίζω, αλλά δεν βλέπω να έρχεται και λύση συντομα, αφού ο Κερυνιώτης ο ρωμιός θέλει να έρθει να κατέσει στην Κερυνεία και ο τουρκός που καθεται τώρα στην Κερυνεία δεν έχει ιδέα να δεχτεί να αφήσει κανένα να έρθει να εγκατασταθεί στην Κερυνεία πως μπορεί να γίνει λύση. Λύση μπορεί τα παιδιά των παιδιών μας να τα καταφέρουν να την φέρουν.

Για να έρθει η λύση κοντά πρέπει να σας φτάσουμε οικονομικά. Είμαστε πολύ πίσω οικονομικά από

τι δείχνουν οι θέσεις τους για τον μέσο τ/κ. Όταν ακόμα και αυτοί έχουν μια τέτοια θέση για τον τουρκικό στρατό, το να ισχυρίζεται κανείς ότι οι απλοί τ/κ τον βλέπουν και αυτοί σαν "κατοχικό" είναι υποκρισία του χειρότερου είδους.

σας και (πως να σου το πω ελληνικά..) ο νους σας εν καλύτερος από μας επειδή εσπουδάσατε σε καλύτερα σχολεία σε καλύτερα πανεπιστήμια από μας. Εμείς τώρα καθομαστέ στο τσαντηρι κουμπάρε. Θα σου το πω έτσι περκει και το καταλαβεις καλύτερα. Καθομαστέ στο τσαντηρι, θελούμε να κατσούμε στο σπίτι, αλλά για να κατσούμε στο σπίτι θελούμε να μάθουμε, να ξερούμε πως καθονται στο σπίτι. Καταλαβεις; Πριν να σας φτάσουμε είναι πολύ δύσκολο. Για να σας φτάσουμε θελούμε ριζα (χρήματα) πρώτα, να κάνουμε τους δρόμους μας, δεν θελούμε να γίνει λύση και να δουλεύουμε και να κοβούμε πορτοκαλία για να ζήσουμε. Μπορεί αν κοβούμε πορτοκαλία να παίρνουμε περισσότερα λεφτά που παίρνουμε τώρα από δω αλλά δεν θελούμε να κοβούμε πορτοκαλία. θελούμε να γίνουμε και εμείς δασκαλοί σαν και σας.

Ε: Δηλαδή ανησυχεις ότι αν υπάρξει κάποια λύση τώρα οι τ/κ θα καταλήξουν να είναι εργάτες στους ε/κ;

Α: Βεβαίως.

Ε: Γιατί νομίζεις; Επειδή δεν έχετε το κεφάλαιο, την τεχνολογία...

Α: Όχι μόνο το κεφάλαιο και την τεχνολογία αλλά τίποτα δεν έχουμε, είναι όλα δικά σας. Ούτε γκαρσονι σε Ξενοδοχείο δεν μπορούμε εμείς να γίνουμε. Εσύ ξερείς κανένα τουρκο που δουλεύει γκαρσονι σε Ξενοδοχείο. Δεν υπήρχε... Πριν το '74. Για εκοβαμε πορτοκαλία ή εδουλεύαμε για να σας κάνουμε σπίτι ή στα εργοστάσια, εργάτες είμασταν. Δεν μας εδιναν δουλειές. Εφοβούντο ότι μπορεί να γίνουμε και εμείς Ξενοδοχοί. Δεν μας ήθελαν να γίνουμε και μεις Ξενοδοχοί, αυτό ήταν πολύ φανερό. Αλλά πορτοκαλία να παμε να κοψουμε τους άρεσε επειδή δεν είχαν εργάτες να τους τα κοψουν. Από το χωριό μας ποσα λεωφορεία Χιουρεμ επήγαν για να κοψουν πορτοκαλία;

Χιουρ: Είχα παει και εγώ.

Α: Εγώ όταν ήμουν 14 χρονών πηγαίνα σχολείο και όταν είχαμε διακοπές πηγαίνα και κουβαλούσα κοφίνα στα πορτοκαλία. Αλλά τώρα οι μικροί μας όταν έχουν διακοπές

τα σχολεία έρχονται στο Ξενοδοχείο τρεις μήνες και μαθαίνουν τεχνή. Μαθαίνουν πως να γίνουν Ξενοδοχοί.

Ε: Δεν έχει εργάτες από δω δηλαδή; Κοσμο που να δουλεύει σε εργοστάσια, σε οικοδομές στα πορτοκαλία...

Α: Έχει εργάτες.

Ε: Δεν είναι τουρκοκύπριοι και εκείνοι;

Α: Ναι αλλά και τα περβολία είναι δικά τους και τα εργοστάσια είναι δικά τους.

Ε: Τουρκοκυπριακά εννοεις γιατί δικά τους δεν είναι καποιος άλλος είναι ο ιδιοκτήτης τους.

Α: Ναι τουρκοκυπριακά. Αλλά εγώ δεν θυμούνται εκτός καποιον Ναχίτην να έχει τουρκός περβολι στου Μορφου και να παμε να του δουλεύουμε. Άνηκαν όλα στους χριστιανούς. Εργοστάσια δεν είχαμε τίποτα. Ποιο εργοστάσιο είχαμε; Είχαμε τον Ραμιζην και εβγαζε κολές [Bell-Cola] και μας ελεγε ότι και να χεσω μέσα θα τις πιεις. Και τώρα την βγαζει αλλά έχουν συναγωνισμό και βγαζουν καλύτερες κολές. Τώρα έχουν καλά και μεγάλα εργοστάσια. Το Ξενοδοχείο τουτο είναι δικό μας είναι τουρκικό.

Ε: Ήταν και πριν το '74;

Α: Το '72 το αρχισε ο μαστρος μας. Όταν πηγε να παρει αδεια για να κάνει το Ξενοδοχείο δεν του εδιναν αδεια. Του ειπαν να βρεις ένα συνεταίρο, ρωμιο, χριστιανο και να σου δωσουμε. Βρηκε ένα στην Αγγλία που εργαζονταν κοντα του και αρχισαν το Ξενοδοχείο το '72 συναιτερικο.

Ε: Του ειπαν για ποιο λογο δεν του εδιναν αδεια;

Α: (γέλα ο Αλπερ) Επειδή ήταν τουρκός. Αυτό δεν επρεπε ουτε να το ρωτησεις, επρεπε να το ξερεις.

Ε: Ένα μέρος των ελληνοκυπριων υποστηρίζουν πολιτική επαναπροσέγγισης, να γίνουμε φίλοι. Τι λες εσύ;

Α: Σας ειπα, εμένα μου σκοτώσαν τον πατέρα οι χριστιανοί αλλά την ώρα που σας ειδα ετραβαν η ψυχή μου να σας μιλήσω. Να φιλεψουμε καλο, αλλά να ζήσουμε χωριστά. Μεχρι να έρθει εκείνος ο καιρος που πρέπει να σμιξουμε και τότε να σμιξουμε. Τώρα δεν μπορούμε να σμιξουμε θα καταθαβουμε αναμεσα σας και αμα καταθαβουμε και βλέπουμε ότι μας χτυπάτε από πάνω, ότι είμαστε εργάτες, τότε πάλι θα μπουμε κατω από την γη και να σας πολεμήσουμε. Για να γίνει λύση πρέπει να μας βοηθήσετε. Είσαστε εσεις που θα φέρετε την λύση δεν είμαστε εμεις.

Να μας βοηθήσετε να καμουμε

τους δρόμους μας ολους όπως εχετε στην άλλη πλευρά. Να μας δώσετε ριζα. Να μας κανετε τα σχολεία μας, να τα κτισετε, να τα εξοπλισετε με εργαστήρια. Τις σπουδες που έχουν τα παιδιά σας να μας τις δώσετε και μας. Να μάθουν τα μωρα μας ότι μαθαίνουν τα μωρα σας εσας. Να βοηθήσετε να μπορούν οι δικοί μας να παίρνουν δανεία για να κτιζουν σπίτια. Να βοηθήσετε την οικονομία μας, την ψαραδική μας, την γεωργία. Να βοηθήσετε να σπουδασουμε την ψαραδική και την γεωργία και όλα τα οικονομικά θεματα και την τεχνολογία. Τότε χωρίς να το καταλάβουν θα έρθουν μαζί ο ρωμιός και ο τουρκός θα σμιξουν γιατί θα σκεφτονται το ίδιο.

Είμαστε Κύπριοι και εμεις, πρέπει να μας το δείξετε ότι σκεφτεστε και μας τους Τουρκούς όπως σκεφτεστε τους χριστιανούς. Να μας δώσετε ότι εχετε και εσεις. Τώρα έχουμε πολυ πολυ λιγοτερα πράγματα από ότι εχετε εσεις. Δεν είναι έτσι;

Ε: Ο οικονομικός αποκλεισμός σας δημιουργει δυσκολίες; Πως επιδρα πάνω σας;

Απ. Πολλες δυσκολίες. Αμα θελούμε για παραδειγμα εμεις να φερούμε ένα αυτοκίνητο καινούργιο από την Αγγλία και εχετε την αντιπροσωπεία εσεις, δεν μπορούμε να το φερούμε εμεις από δω και να το πουλήσουμε. Για να το φερούμε πρέπει να πληρωθεί προμήθεια στον αντιπροσωπός από κει, στη πλευρά σας. Η γυναίκα μου αγοράσε Susuki. Το αγοράσε καινούργιο από τον Τορρον [τ/κ πωλητής]. Αλλά ο Τορρος για να το φερεί επλήρωσε τον αντιπροσωπώ της Susuki στην άλλη πλευρά. Δεν μας αναγνωρίζει κανένας, τα αεροπλάνα δεν μπορούν να έρθουν και να προσγειωθούν από δω, εκτός από αεροπλάνα της Τουρκίας.

Ε: Δεν έρχονται αεροπλάνα από την Αγγλία για παραδειγμα;

Α: Έρχονται, αλλά τουρκικά αεροπλάνα, η British Airways δεν έρχεται.

Ε: Αυτό επηρεάζει τον Τουρισμό;

Α: Πάρα πολυ. Ο δρόμος που ακολουθούμε είναι πολυ ασχημος και εσεις είσαστε η αιτία... Όσο περνα ο καιρος τόσο πιο δύσκολο είναι να βρεθεί λύση. Επειδή οι τουρκοί, οι τουρκοκύπριοι, οι περισσότεροι, δεν θελουν να ξανασμιξουν, θελουν να ζήσουμε χωριστά. Αυτό μπορείς να το πιστεψεις. Αν το ακουεις διαφορε-

τικά είναι ψέματα. Δεν θέλει ο τουρκοκυπριός τώρα να σμιχτεί. Θέλει να ζήσει χωριστά, να ζήσουμε μαζί αλλά χωριστά, να γίνει λύση αλλά να ζήσουμε χωριστά.

(Σε αυτό το σημείο ο Χιουρεμ παρμβαίνει για να με ρωτήσει "Αυτό το είδες και εσύ δεν είναι έτσι;") Αλλά οι δικοί σας δεν θα το δεχτούν ευκολά αυτό. Δεν δεχονται να ζήσουμε χωριστά. Εμείς δεν δεχομαστε τώρα να σμιξούμε. Είναι πολύ δύσκολη η λύση παρα πολύ δύσκολη.

Ξερετε γιατί είμαστε ευχαριστημένοι που ζούμε στο τσαντηρι; Γιατί ξερούμε ότι δεν μπορούμε να χάσουμε την ψυχή μας μετά από δυο, μετά από μια ώρα. Κανείς δεν μπορεί τώρα να μας βλάψει. Εγώ μπορεί να τσακωθώ και να δω το Χιουρεμ τώρα και επειδή εδέρα τον Χιουρεμ να με παρουν στο δικαστήριο και να μου βαλουν προστίμο. Αλλά πριν αν εδερνεσ ένα χριστιανό και σε επεργαν μέσα στην αστυνομία, δεν ήξερες αν θα βγεις ζωντανός. Εγώ θελω, αμα σμιξουμε και ζουμε μαζί, όταν σε δωρ εσενα να μου καμουν ότι θα καμουν σε καποιο χριστιανό που θα σε εδερνε εσενα. Οχι επειδή εσύ είσαι ελληνας, χριστιανός

και εδέρα σε εγώ που είμαι τουρκός να με σκοτώσουν και να μείνουν τα παιδιά μου ορφανά. Τέτοια πράγματα υπάρχουν πολλά.

Μερικά πράγματα είναι πολύ καθαρά σε αυτή την συνεντεύξη. Ότι οι τ/κ αισθανονται πραγματικά, ακόμα και σήμερα, ότι πριν το '74 ήταν, όπως τους έχουμε χαρακτηρίσει από παλιά, οι μαυροί της Κύπρου. Ότι ήταν θύματα μιας εθνικής καταπίεσης που απλώνονταν σε όλα τα επίπεδα: κοινωνικό, οικονομικό, πολιτικό. Ότι αντιθέτα με τους ε/κ, ακόμα και σήμερα έχουν ένα αίσθημα κατωτερότητας απέναντι στην "αρία φυλή" των ε/κ.

Αυτά υπάρχουν σε όλες τις συζητήσεις που είχαμε. Εκείνο που έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον είναι το ποσο έχει επιτύχει η ελληνοκυπριακή πολιτική του οικονομικού αποκλεισμού των τ/κ και του ελληνοκυπριακού "οικονομικού θαύματος" σαν "στηρίγμα του αγώνα" των ε/κ αστών: υπάρχει κίολας ένας αριθμός τ/κ που παρόλο τον φόβο τους, νοιώθουν την ελξη της "επιτυχημένης" ελληνοκυπριακής πλευράς. Αυτά εξηγούν σε μεγάλο βαθμό την στάση καποιων στρωμάτων της τ/κ κοινωνίας που εκφράζονται κυρία μέσα από τα κομμάτια της αντιπολιτεύσεως.

Ο Faik Aysevin και ο Ahmet Hasav που σκουπιζούν το ξενοδοχείο Seleprity όπου διανυκτερεύσαμε και είχαμε την ενδιαφέρουσα συζήτηση με ένα από τους διευθυντές του. Το "δικο" τους ξενοδοχείο κατά τον διευθυντή τους. Ο Χασαν ήταν βοσκός στη Παφο. Το '74 έφυγε δια μέσου των βουνών για να γλυτώσει όπως μας είπε. Στην άλλη φωτογραφία οι Μουσταφα Ακτούνς και Μουσταφα Σατίκ που μας μίλησαν για τη σφαγή της Τοχνης.

“ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ”-“ΥΝΥΤΜΑ”

Στις επισκεψεις μας στη βόρεια Κύπρο είχαμε την ευκαιρία να επισκεφτούμε μνημεία σαν αυτά για την σφαγή της Τοχνης, στη Μαραθα και άλλου. Μίλησαμε με απλό κόσμο και διαπιστώσαμε όχι μόνο την μεγάλη ανασφάλεια και φόβια που νιώθει απέναντι στους ελληνοκυπριούς αλλά και την μεγάλη του πικρία για την κοινωνική και οικονομική καταπίεση που γνώρισε όλα τα πριν το '74 χρόνια. Για τις προσβολές τις βρισιές τις ταπεινώσεις που επρέπε να ανεχεται από τους οικονομικά, πολιτικά και κοινωνικά ισχυρούς ελληνοκυπριούς. Πολύ συχνά μας επαναλαμβάναν την φράση "Πριν το '74 μας είχατε πάνω πελλοτουρκούς κατω βρωμοτουρκούς, τώρα μας αγαπήσατε;"

Διαπιστώσαμε και από κοντά, αυτό που από καιρό εμείς ξέραμε ότι ήταν η ιστορική πραγματικότητα για το Κυπριακό. Ότι οι ελληνοκυπριοί αστοί υπηρξαν και αυτοί στο παρελθόν εξίσου επιθετικοί και βαρβαροί με τον Αττίλα του 74. Ότι η εικόνα του αθώου θύματος που θέλουν να παρουσιάζουν δεν είναι παρα μύθος.

Οι παλιότερες γενιές ελληνοκυπριών εζήσαν το παρελθόν. Όταν μιλά κανείς μαζί τους θα μείνει εκπληκτός από το τι μπορεί να ανακαλύψει. Συζητώντας με απλό κόσμο για το κυπριακό, αν τους προκαλέσει κανείς με την μαγική φράση "Ναι, αλλά κανάμε και μεις πολλά στους τουρκοκυπριούς" θα πάρει συχνά την

Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ

Στον βορρά είδαμε ότι έχουν και εκεί το δικό τους "ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ". Αυτοί βεβαία δεν ξεχνούν αυτά που εμείς εδώ φροντιζουμε να ξεχναμε, τις ελληνοκυπριακές βαρβαρότητες του '60-74. Και η αστική τους τάξη φροντιζει να ξεχαστούν αυτά που εδώ μας τα θυμίζουν κάθε μέρα, τις τουρκικές βαρβαρότητες του πολέμου του '74.

Αυτό που χρειάζεται η εργατική τάξη, νεοί και παλιοί, είναι να αντιστρέψουμε αυτές τις αμνησίες και τις μνημες, για να αρχίσει να σπασεί η δυσπιστία και η διασπασή ανάμεσα στους εργαζομένους των δυο πλευρών. Εμείς από εδώ πρέπει να αρχίσουμε να θυμόμαστε αυτά που θυμούνται και φοβούνται οι τ/κ

απάντησαν: "Μωρε εμείς να δεις τι τους κανάμε.", και θα ακούσει κάποια ανατριχιαστική ιστορία.

Αυτά όμως λεγονται ανεπίσημα, "μεταξύ μας", σχεδόν με δυσφορία. Οχι μόνο επειδή η ελληνοκυπριακή εθνικιστική υποκρισία είναι ακόμη πολύ εντονή σε μεγάλες μαζές του πληθυσμού, αλλά και επειδή πολλοί από τους τουρκοφάγους όχι μόνο θεωρούνται ηρωες για τα "κατορθώματα" τους αλλά έχουν και εξεχούσα θέση μέσα στην ελληνοκυπριακή κοινωνία.

Γενικά οι παλιότεροι, που ξερούν πολύ καλά τι έγινε, προτιμούν να "ξεχνούν". Μεγάλωσαν και διαπαιδαγωγήθηκαν σαν μέλη του προνομίου εθνους την περίοδο της πλήρους ελληνοκυπριακής κυριαρχίας στη Κύπρο. Ανεχτήκαν, βοηθήσαν, υποστήριξαν την ε/κ αστική τάξη όταν μεταχειριζόνταν τους τουρκοκυπριούς σαν τους μαυρούς της Κύπρου.

Έτσι ο μύθος του αθώου θύματος εκτός από την κοινή γνώμη στο εξωτερικό απευθυνεται στην ελληνοκυπριακή νεολαία. Σε αυτούς που δεν εζήσαν τα πριν το '74 γεγονότα και η γνώση τους για αυτά είναι αποτέλεσμα αποκλειστικά της επίσημης ελληνοκυπριακής προπαγάνδας. Έτσι η νεολαία, παρόλο που είναι πιο ευαίσθητη στο δίκαιο, την αλήθεια και μισεί την υποκρισία, έχει μια τελειώς διαστρεβλωμένη ιδέα για την ιστορία του Κυπριακού και των πολέμων που έγιναν.

εργαζόμενοι, να τα καταγγείλουμε και να δείχνουμε εμπράκτα ότι δεν έχουμε καμία σχέση με τις επιθετικές επιλογές της αστικής "μας" τάξης.

Για να μην τραβιεται η νεολαία από τους σωβινιστές πρέπει να της δείξουμε το αδικο που έχει και η δική μας πλευρά στο Κυπριακό. Για να μην δεχεται η εργατική τάξη την μια θυσία μετά την άλλη για χάρη του "εθνικού προβλήματος" πρέπει να συνειδητοποιήσει ότι η "δική μας" πλευρά δεν είναι καθόλου καλύτερη από τους "αντιπαλούς" της.

Τα τελευταία χρόνια "ενδοτικοί" και "επαναπροσεγγιστές" αναφέρονται συγκρατημένα σε "λαθνή του παρελθο-

ντος", και εκθειάζουν την επαναπροσεγγιση. Άλλοι το κανουν για να καταφέρουν να περασουν τις "υποχωρησεις" της "ενδοτικης" τους πολιτικης σε ενα κοσμο που οι ιδιοι διαπαιδαγωγουν τωσα χρονια στον εθνικισμο. Άλλοι το κανουν κυριως για να ξεγελασουν τους τουρκοκυπριους, και να εξασφαλίσουν την υποστηριξη τους σε μια λυση επανενωσης της Κυπρου. Για αυτο οχι μονο δεν εχει καμια συνεπεια αυτη η πολιτικη τους, δεν δειχνουν καμια πραγματικη τολμη σε αυτα, αλλα αυριο αν αλλαξουν οι πολιτικες τους επιλογες μπορούν να ξαναστραφουν στον ανοιχτο εθνικισμο στο πι και φι.

Η αποκατασταση της ιστορικης αληθειας πρεπει να εχει σαν πρωτο στοχο οχι να αδυνατισουμε την δυσπιστια των τουρκοκυπριων για να τους πεισουμε να "Ξαναζήσουν μαζί μας", αλλα το να καταπολεμησουμε τον εθνικισμο των ελληνοκυπριων εργαζομενων.

Απο παλια προσπαθησαμε να συμ-

το "μουσειο βαρβαροτητας"

Το πρωτο μνημειο που ειδαμε νταν το "μουσειο βαρβαροτητας" οπως το ονομαζουν οι τουρκοκυπριοι. Προκειται για το σπιτι καποιου τουρκου στρατιωτικου γιατρου στο οποιο σκοτωθηκαν η τραυματιστηκαν απο ομαδες ενοπλων ελληνοκυπριων την παραμονη των Χριστουγεννων του 1963 ολοι

Οι ομαδικοι ταφοι

Αυτο ομως που μας συγκλονησε παρα το οτι ξεραμε για την υπαρξη τους νταν οι ομαδικοι ταφοι. Κοντα στο χωριο Περιστερονοπηγη συναντησαμε ενα μισογκρεμισμενο χωριο και ενα μνημειο με ενα μακρυ καταλογο με ονοματα. Προκειται για κατοικους των χωριων Murataga και Sandillar που δολοφονηθηκαν εν ψυχρω στις 14 Αυγουστου 1974 κατα την υποχωρηση των ελληνοκυπριων στη δευτερη φαση της τουρκικης εισβολης. Οι ταφοι ανοιχτηκαν στη παρουσια εκπροσωπων των Ηνωμενων Εθνων και ανταποκριτων του Ξενου τυπου. Σκηνες απο αυτους τους ομαδικους Ταφους παρουσιασε η Σουηδικη Τηλεοραση και αλλοι Ξενοι τηλεοπτικοι σταθμοι.

Σ' αυτο το ομαδικο ταφο ειναι θαμενοι 89 τουρκοκυπριοι ηλικιας απο τεσσαρων μηνων μεχρι 95 χρονων. Ειναι τρομακτικο να βλεπεις εφτα και οχτω ονοματα με το ιδιο επιθετο. Αναμεσα στους σκοτωμενους δεν υπαρχουν νεοι σε στρατευσιμη ηλικια. Μονο γυναικες, γεροι και παιδια. Οι τουρκοκυπριοι επιρριπτουν

βαλουμε σε αυτο. Οταν ακομη ολοι, απο το ΑΚΕΛ και την τοτε Μαρξιστικη νεολαια της ΕΔΕΝ, μεχρι την ΕΔΕΚ ζητουσαν καθαρη απο τους "προδοτες" πραξικοπηματιες και ονειρευονταν αντικατοχικους αγωνες, με η χωρις τους τουρκοκυπριους. Τον Αυγουστο του 1979, σε εκδηλωση για τον Δωρο Λοιζου, μοιρασαμε προκυρηξη που ζητουσε καθαρη και απο τους φονιαδες των τουρκοκυπριων. Οι οργανωτες της εκδηλωσης μας φιλοδωρησαν με καρπαζιες και μας πεταξαν τις προκυρηξεις.

Απο τοτε εχουμε δημοσιευσει πολλα κειμενα για την αποκατασταση της ιστορικης αληθειας, στο βιβλιο μας "Το Κυπριακο και τα διεθνιστικα καθηκοντα των ε/κ επαναστατων" και στα προηγουμενα τευχη της "Διεθνιστικης Προ(σ)κλησης".

Σ' αυτο το τευχος θα περιγραφουμε τις επισκεψεις μας σε μια σειρα απο μνημεια που ειδαμε στη βορεια Κυπρο, και τις συζητησεις που ειχαμε με τον κοσμο σε εκεινα τα μερη.

οσοι ετυχε να ειναι μεσα. Στο μουσειο εκτιθενται φωτογραφιες και απο αλλες σφαγες καθως και απο τις αθλιες συνθηκες κατω απο τις οποιες εζησαν σε προσφυγικους καταυλισμους οι τουρκοκυπριοι προσφυγες απο το '63 μεχρι το '74.

ευθυνες στην εθνοφρουρα και σε κατοικους της Περιστερονοπηγης.

Καπου τρια χιλιομετρα παρακατω συναντησαμε ενα δευτερο ομαδικο ταφο, με 37 θυματα απο το χωριο Atlilar. Και εδω τα πολλα ονοματα με το ιδιο επιθετο και εδω γεροι, γυναικες και παιδια.

Σ' αυτα τα χωρια αναφερθηκε ο Οζγκιουρ σε συνεντευξη που του ηντησαμε οταν δηλωσε οτι οι ελληνοκυπριοι εξολοθρευσαν ολοκληρα χωρια απο αμαχους. Τοτε βεβαια οι σωβινιστικες εφημεριδες βγηκαν να δηλωσουν οτι "δεν ανοιξε τουρκοκυπριακη μυτη" μεταξυ 15 Ιουλη και 20 Ιουλη του '74 που αρχισε η τουρκικη εισβολη και κατηγορησαν τον Οζγκιουρ οτι ειπε "χοντρα" ψεματα.

Μα μπηως οι τουρκοκυπριοι χρειαζονταν να περιμενουν τις 14 Αυγουστου για να ξερουν τι θα παθουν; Μπηως δεν ηξεραν τον τοτε "προεδρο" Σαμψων και ολους τους αλλους τουρκοφαγους που βρισκονταν στην εξουσια; Μπηως δεν ηξεραν ποια σταση

κρατησαν οχι μονο αυτοι αλλα και η κυβερνηση Μακαριου και ολος ο επισημος ελληνοκυπριοσκος πολιτικος

Taskent, η Νεα Τοχνη

Εξω απο το χωριο Συγγαρι συναντησαμε ενα ψηλο πετροκτιστο μνημειο με μια πινακιδα που στο πανω μερος της γραφει με μεγαλα γραμματα: UNUTMA. Ειναι το γνωστο μας "ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ" στα τουρκικα. Το χωριο τωρα ονομαζεται νεα Τοχνη και κατοικειται απο τους τουρκοκυπριους κατοικους της Τοχνης.

Συνομιλησαμε με τον Hamusan Etem, περιπου 50 χρονων, Mustafa Satik περιπου 70, και τον δασκαλο του χωριου Mustafa Aktuns, πανω απο 40. Η συζητηση μας στραφηκε κυριως γυρω απο τα γεγονοτα στη Τοχνη στις 14 Αυγουστου 1974 και την ομαδικη δολοφονια 83 τ/κ κατοικων του χωριου που εκρατουτο αιχμαλωτοι απο τους ελληνοκυπριους αλλα ειχε και αλλα ενδιαφεροντα γι αυτο θα την παραθεσουμε σχεδον αυτουσια. Η πρωτη μας ερωτηση αφορουσε το μνημειο που ειδαμε στην εισοδο του χωριου. Αρχικα μας μιλουσε ο Μουσταφα Ακτουνης.

Ε.Δ. Το μνημειο που ειδαμε στην εισοδο του χωριου για πιο σκοπο κτιστηκε;

Απ. Το μνημειο ειναι για τους Τ/Κ απο την Τοχνη που τους επιασαν το 74 που γινονταν ο πολεμος. Τα οπλα τους τα ειχαν παραδωσει στις 20 Ιουλιου. Στις 14 Αυγουστου τους μαζεψαν ολους και τους ηπραν πανω απο την Λεμεσο και τους σκοτωσαν. Στην Αγια Φυλα.

Ε.Δ. Απο τον Ιουλιο μεχρι τον Αυγουστο που εμεναν;

Απ. Εμεναν στα σπιτια τους.

Ε.Δ. Εγιναν επεισοδια στο χωριο;

Απ. Οχι δεν εγιναν επεισοδια.

Ε.Δ. Ποιας ηλικιας νταν τα ατομα που σκοτωθηκαν;

Απ. Απο 15 εως 80 χρονων.

Ε.Δ. Εκεινοι που τους επιασαν νταν χωριανοι απο την Τοχνη;

Απ. Ναι νταν χωριανοι μας τους ξερουμε.

Ε.Δ. Μεσα στο χωριο υπηρχε αλλος κοσμος που προσπαθησε να σας βοηθησει απο τους Ε/Κ ;

Απ. Κανενας.

Ε.Δ. Οι αλλοι Τ/Κ κατοικοι του χωριου τι εγιναν;

Απ. Οι νεοι κρυφτηκαν στα βουνα. Εκεινοι που νταν στις δουλειες γλυτωσαν.

Ε.Δ. Στο χωριο ποσοι τ/κ ησαν;

Απ. 350. Αλλα σκοτωσαν τουν νεους και εναν ανθρωπον 80 χρονων.

Ε.Δ. Πριν το 74 ζουσατε καλα με τους Ε/Κ, δεν ειχατε προβλη-

χωρος στις προηγουμενες σφαγες της Ομορφιτας του Αγιου Βασιλειου το '63 - '64 και της Κοφινου το '67;

Απ. ματα και δυσκολιες μαζί τους; Τιποτα. Εζουσαμε καλα.

Ε.Δ. Στους γαμους τους, στους γαμους μας εδιασκεδαζαμε μαζί. Παντρευονταν Ε/Κ με Τ/Κ στο χωριο;

Απ. Οχι.

Ε.Δ. Τωρα που οι Ε/Κ λενε να τα ξεχασουμε αυτα, να δουμε το μελλον, εσεις τι νομιζεται;

Απ. (Χαρουσαν Ετεμ). Γιατι; Πεσ μου μπορω εγω να παω και να δω τους Ελληνες απ' εκει; Δυο παιδια μου επιασαν και τα εσκοτωσαν 18 και 19 χρονων. Πως να παω να δω εκεινον τον κουμπαρο και να του πω για σου, καλοστον και να του μιλησω; Πε μου μπορω να τον δω και να με δει και κεινος; Οχι. Θαρθει μια μερα παλι να παρουμε τα οπλα να σκοτωθουμε. Για τουτο αποκλειεται.

Ε.Δ. Εαν δικαζονταν εκεινοι που σκοτωσαν τα παιδια σου, νομιζεις οτι αυτο θα ωφελουσε;

Απ. Οχι δεν θα ωφελουσε.

Ε.Δ. Γιατι; Νομιζεις οτι φταινε ολοι οι Ε/Κ για ολα αυτα που εγιναν;

Απ. Ολοι οι χωριανοι

Απ. (Μουσταφα Ακτουνης) Να σου πω κατι. Εγω πιστευω οτι το να δικασης τον ενα η τον αλλο δεν λυνεται το προβλημα, δι-οτι αυτα που εγιναν εμεις τα νοιωθουμε οτι νταν πολιτικη. Ηταν πολιτικη της κυβερνησης, της ΕΟΚΑ, του Γριβα. Ηταν μια πολιτικη απο ολους τους Ελληνες. Ενοιωθαμε, οτι ενοιωθαν του Τουρκους οτι νταν εχθροι, οτι ηθελαν να μας σκοτωσουν να κανουν την Ενωση. Ηταν πολιτικη της Ενωσης. Ποια η αποδειξη τωρα οτι μπορουμε να τους εχουμε εμπιστοσυνη πως δεν θα γινει η Ενωση ωστε να ζησουμε Ξανα μαζί;

Ε.Δ. Ενταξει εγω δεν λεω οτι θα πρεπει σωνει και καλα να ζησουμε Ξανα μαζί. Σημερα ομως και απ' εκει ο κοσμος και απ' εδω νοιωθει δικαιολογημενα καποια δυσπιστια.

Απ. Ναι εχεις δικαιο. Νοιωθουν και εκεινοι νοιωθουμε και εμεις. Πρεπει να βρεθει μια εμπιστοσυνη.

Ε.Δ. Αυτη η δυσπιστια ειναι κακο πραγμα γιατι αυριο μπορει να γινουν φασαριες και ν' αρχισει να σφαζεται παλι ο

κοσμος.
 Απ. Αυτό δεν είναι καλο.
 Δ.Π. Για να το αποφυγουμε πρεπει να καταλαβει ο κοσμος οτι δεν ειμαστε εχθροι. Ειτε ζουμε μαζι ειτε ζουμε εμεις απ' εκει και εσεις απ' εδω. Πα- ραπανω απ' ολα εχει σημασια να νοιωθουμε οτι δεν ειμαστε εχθροι.
 Απ. Ναι.
 Δ.Π. Ειδικα εμεις οι εργαζομενοι που ειμαστε φτωχοι και δουλευουμε να βγαλουμε ενα μεροκαματο για να δουμε τα προβληματα μας.
 Απ. (Μουσταφα Ακτουνης) Εχεις δικιο. Αυτό είναι ενταξει. Αλλα να ερθει ο Βασιλειου και να μας υπογραψει και να μας πει 100 - 200 χρονια οτι ουτε ενας Τ/Κ δεν θα σκοτωθει, δεν θα παθει ενα κακο, δυσκολο να πιστεψουμε. Διοτι τωρα θα δεις το μουσειο και θα πιστε- ψεις και εσυ. Θα μας πεις και εσυ οτι εχουμε δικαιο.
 Απ. (Μουσταφα Σαδικ) Πρωτα πρωτα αν παμε στην Τοχνη, μολις μας δουν θα μας πουν. Α ηρθετε ρε πελλοτουρκοι; Οπου πατε και ερθετε παλι θα ξαναερθε- τε. (σ' αυτο το σημειο θυμω- νει). Πρωτο λογο αυτο θα μας πουν. Ακομα και τα κοπελια θα μας πουν τον λογο τους. Πως να παμε να μερωσουμε. Εμενα δυο παιδια μου πιασανε. Δυο παιδια, πεντε μωρα αφσαν ορφανα. (Ξεσπα σε κλαματα)... Πως θα παω να δω εγω εκεινο τον ανθρωπο, εκεινο τον πεζε- βεγκη.
 Δ.Π. Στη δικη μας την πλευρα δεν είναι ολοι οι Ε/Κ το ιδιο πρμα.
 Απ. (Μουσταφα Ακτουνης) Βεβαια το πιστευουμε. Το Ξερούμε.
 Δ.Π. Να σας πω ενα παραδειγμα. Υπαρχει ενα παιδι απ' εκει 25 χρονων που οταν τον καλουν στο στρατο δεν παει επειδη, ειπε δεν θελω να πολεμω τους Τ/Κ. Επειδη λειει η εθνικη φρουρα στο παρελθον εκαμε εγκληματα σε βαρος των Τ/Κ. Αυτό το παιδι το εβαλαν φυλακη. Ομως βρεθηκαν αλλοι που του συμπαρασταθηκαν και τον υποστηριξαν. Εκαναν εκ- δηλωσεις διαμαρτυριας, καμπα- νια υπερασπισης του, εγινε φασαρια, ασχοληθηκε η διεθνης αμνηστια. Πριν λιγες μερες αποφυλακισθηκε επειδη υπηρχε μεγαλη πιεση. Τον υποστηριξε ενας αριθμος Ε/Κ και ειπαν αυτοι είναι αγωνιστης της επαναπροσεγγισης, δεν πρεπει να τον βαλετε φυλακη. Τετοια πρματα δεν βοηθουν στο να

δημιουργηθει επιστοσυνη;
 Απ. Μουσταφα Ακτουνης: Ε μα ποσο ποσοστο είναι;
 Δ.Π. Ενταξει είναι μικρο ποσοστο σιγουρα. Γι' αυτο θελουμε να μαθευτει η αληθεια, τι ακρι- βως εγινε, γι' αυτο ρωταμε ολα αυτα γιατι πρεπει ν' ακουστουν. Οχι μονον ν' ακουγονται απ' εδω. Εμεις θελουμε να τα λεμε και στην δικη μας πλευρα. Κι' απ' εκει εχει σωβινιστες που δεν τους αρεσει να τ' ακουουν αυ- τα. Οπως νομιζουμε οτι και απ' εδω πρεπει να παραδεκτουν καποια πρματα που γιναν για- τι υπηρχαν και ε/κ που περα- σαν πολλες δυσκολιες το '74. Και εχει δημιουργηθει μια κα- τασταση δυσπιστιας και μι- σους.
 Απ. Μουσταφα Ακτουνης: Μα για να μην μισουμε ο ενας τον αλλον πρεπει να περασει χρονος, να ξεχαστουν. Τουτος ο αθρωπος ακομα δεν ξεχασε, εκεινος δεν ξεχασε (δειχνει τον Μουσταφα Σαδικ και τον Χαμουσαν Ετεμ). Εγω ακομα θυμουμε τα. Πως να τα ξεχασουμε και να σμιζουμε, 15 χρονια περασαν. Ακομα τα θυμομαστε. Και συ ακομα θυ- μασε τα.
 Δ.Π. Με το να περνα ο καιρος μονο; Μηπως χρειαζεται να γινονται και αλλα πρματα; Σε μας απ' εκει υπαρχει κοσμος που λειει να μην αγοραζει οπλα ο κ. Βα- σιλειου.
 Απ. Το λειει;
 Δ.Π. Εχει και απ' εδω κοσμο που λειει να μην αγοραζει οπλα η κυβερνηση;
 Απ. (Μουσταφα Ακτουνης) Καλό. Εχει και απ' εδω τετοιους Τ/Κ. Εγω νομιζω οτι ο κοσμος πρεπει να σεβεται και να αγα- πα ο ενας τον αλλον. Οπως το ειπες και εσυ. Εμεις οι φτω- χοι που τρωμε την φακα. Ε! Ο Βασιλειου απ' εκει αμα φερ- νει οπλα και διαβαζω τα εγω στην εφημεριδα ε! τοτες θα θελω και εγω να φερνουν απο την Τουρκια. Διοτι αμα βλεπω απο την τηλεοραση τα τανκς, τα οπλα που περνουν ερχεται μεσα μου ενας φοβος. Ζησαμε ολα εκεινα τα επεισοδια.

Αργοτερα επισκευτηκαμε το μου- σειο που είναι μια παλια Αρμενικη εκκλησια στο χωριο Βουνο. Στους τοιχους της υπαρχουν οι φωτογραφιες και τα ονοματα των 83 σκοτωμενων. Εκει συναντησαμε αλλον ενα τουρκο- κυπριο που τα καταφερε οπως ειπε και γλυτωσε απο την σφαγη. Δεν ει- χε ομως την ιδια τυχη και ο 17 χρο- νος γιος του. Μας ειπε:

"Εμενα με πηραν στις 20 Ιουλιου. Με πηραν στην Καλαβασο στον αστυνο- μικο σταθμο. Τουτος που μ' επιασε ηταν της Εοκα Β, και εβαλε αστερες και εδινε αυτος διαταγες. Με εδερ- ναν γιατι εκανα 10 παιδια και ηταν να πολυνουμε και να τους φαμε. Τρεις φορες λιποθυμισα. Επαθα σπα- σμους στο στομαχι. Τωρα να ζησουμε αδελφικα;

Μας εδειξε τον γιο του αναμεσα στις φωτογραφιες. Γιουσουμ Μουστα- φα, δεκαεφτα χρονων.

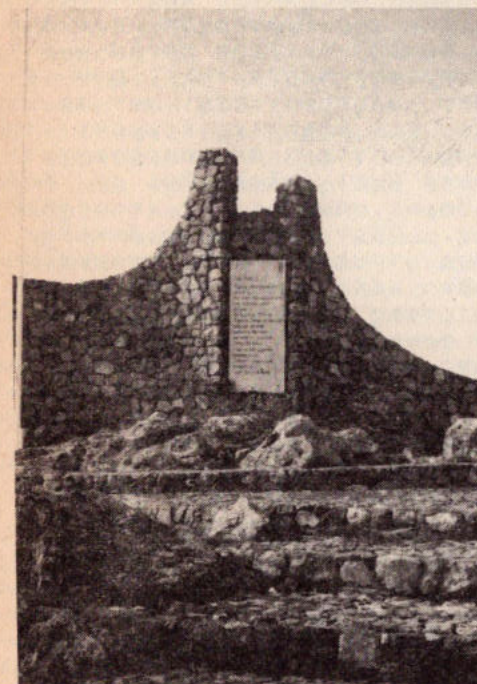
Ο Μουσταφα Ακτουνης συμπληρωνει: "Εμενα ο πατερας μου ηταν ο Μουχτα- ρης του Δαλιου για τους Τ/Κ. Ειχε φιλους. Το 63 που εγινε η φασαρια και σταματησαν τα πρματα υπηρχες καποιος Σολης. Ηταν καλοι φιλοι. Εγλυτωσατε του ειπε. Σε 24 ωρες ηταν να σκοτωσουν ολους τους Τουρ- κους. Εγλιτωσατε ειπαν μας. Τουτα ολα τα ξερούμε. Πως θα ζησουμε μαζι να εχουμε εμπιστοσυνη. Οι τοτες ηγετες ηθελαν να σκοτωσουν τους Τουρκους ολους. Και το προ- σπαθησαν. Εκεινο που θελουμε είναι να γινουμε καλοι γειτονες. Κοντα

κοντα. Οχι να σμιζουμε. Να ζησουν οι Ελληνες απ' εκει και οι Τουρκοι απ' εδω.

Ο πατερας του Γιουσουφ Μουσταφα μας ειπε χαρακτηριστικα "ενας Αγγλος δημοσιογραφος ηγχε στην Τοχνη και ρωτησε. Μεσα σε τουτο το χωριο σκοτωσατε τοσους Τουρκους. Και του ειπαν. Ε δεν πειραζει ηη- γαν πεντε, εξη σκυλοι. Και σενα το ιδιο θα σου πουν αν πας στην Τοχνη. Τα ιδια θα ακουσεις."

Για το ποσο καλα πρματα ζουσαν οι κατοικοι ελληνες και τουρκοι της Τοχνης ολα τα πριν το '74 χρονια εχουμε ακουσει και απο ελληνοκυπρι- ους. Αλλα στην Τοχνη οι τουρκοκυ- πριοι ηταν σχεδον διπλασιοι απο τους ελληνοκυπριους, και επισης δεν εγιναν επεισοδια εκει ουτε κατα την διαρκεια των διακοινοτικων συγκρου- σεων του '63-'67.

Είναι σιγουρο οτι οσα "ΔΕΝ ΞΕΧΝΟΥΝ" οι ελληνοκυπριοι για το '74 και τον Αττιλα αλλα τοσα αν οχι και περισσοτερα εχουν οι τουρκοκυ- πριοι για να θυμουνται απο το '63 - '74.

AYSE SULEYMAN	47
DINAVAZ SULEYMAN	16
ZALIHE SULEYMAN	15
EMINE SULEYMAN	14
ALIYE SULEYMAN	12
HAVVA SULEYMAN	11
GULTEKIN SULEYMAN	9
RASIME OSMAN	45
SEZAY OSMAN	16
HUSEYIN OSMAN	95
AYSE HUSEYIN OSMAN	88

Το μνημειο για την σφαγη της Τοχνης εδω απο το χωριο Taskent. Ομαδικος ταφος στη Μαραθα. Ενα μερος της πλακας απο το μνημειο με μια μεγαλη σειρα απο ονοματα με το ιδιο επιθετο που δειχνει πως ξεκληριστηκαν ολοκληρες οικογενειες.

Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΟΥ Γ. ΠΑΡΠΑ

Ο Γ. Παρπας, ο πρώτος ελληνοκυπριός αρνητής στρατεύσης για πολιτικούς λόγους, είναι ελεύθερος από τις 23 του περασμένου Δεκεμβρη.

Ο Γ. Παρπας καταδικαστηκε το καλοκαίρι του 1988 σε δυο μήνες φυλακισή, τον Ιουνή του 1989 σε άλλους τεσσereis, και τον Αυγουστο σε εξη, επειδη αρνειται να παρει μερος στις ασκησεις της εθνικης φρουρας, επικαλουμενος την πιστη του στην επαναπροσεγγιση με τους τουρκοκυπριους. Οπως δηλωσε:

"Τιμωρουμαι για τις αρχες μου, και την πιστη μου στην επαναπροσεγγιση. Επειδη αρνουμαι να δω τους τουρκοκυπριους εργαζομενους σαν εχθρους και να προετοιμασω για να τους πολεμω".

Κατω απο την πιεση της διεθνους καμπανιας συμπαραστασης που δημιουργηθηκε με πρωτοβουλια της "Επιτροπη Συμπαραστασης", η κυβερνηση αναγκαστηκε να σταματησει τις διωξεις σε βαρος του, και να σταματησει να τον καλει στις ασκησεις μεχρις οτου ψηφιστει νομος για τους αντιρρησιες συνειδησης. Ετσι ο Γ. Παρπας οχι μονο δεν θα παρουσιασθει στο Στρατοδικειο, παρα το γεγονος οτι εκρεμει ακομη μια δικη σε βαρος του, αλλα είναι πια ελευθερος και απο τις στρατιωτικες του υποχρεωσεις.

Η εξελιξη αυτη είναι σιγουρα μια νικη του κινηματος συμπαραστασης. Μια νικη που ανηκει πρωτα απο ολα στο διεθνιστικο κινημα επαναπροσεγγισης με τους τουρκοκυπριους, οι οποιοι, εστω και αργα, και παρα την σιωπη του ελληνοκυπριακου τυπου (και οχι μονο του τυπου) εμαθαν για την υπαρξη του Γ. Παρπα και του κινηματος συμπαραστασης σε αυτον.

Τουρκοκυπριοι απο ολες τις τασεις της αριστερας, με τους οποιους ειχαμε την ευκαιρια να συζητησουμε χαρακτηρισαν πολυ σημαντικα και χρησημα για τον αγωνα τους εναντια στον τουρκικο σωβινισμό, την υπαρξη του Γ. Παρπα και του κινηματος συμπαραστασης σε αυτον. Εκτος απο τα διαφορα δημοσιευματα που μας ειπαν οτι εκαναν σχετικα με το θεμα, ενας απο αυτους μας ειπε οτι σε αριστερο συνεδριο που εγινε στη βορεια Κυπρο καποιος χαρακτηρησε την εμφανιση του Γ. Παρπα σαν το πιο σημαντικό γεγονος του 1989.

Δυστυχως, παρολο που τελευταια εμφανιζεται ενας μεγалος χωρος της κοινοβουλευτικης και εξωκοινοβουλευτικης αριστερας να υποστηριζει την επαναπροσεγγιση (εχοντας και την υποστηριξη της κυβερνησης), στην περιπτωση του Γ. Παρπα μονο δυο οργανωμενες καταστασεις τον υποστηριξαν στην νοτια Κυπρο, εμεις και ενας χωρος απο αναρχικους της Λεμεσου. Το κινημα συμπαραστασης πηρε διαστασεις κυρια στο εξωτερικο, απο ελληνικες και αλλες ευρωπαϊκες οργανωσεις. Αυτο είναι ίσως η πιο χαρακτηριστικη ενδειξη για τις αυταπατες και την πολιτικη συγχιση που χαρακτηριζουν την πλειοψηφια του ελληνοκυπριακου αριστερου χωρου οταν πρόκειται για το Κυπριακο και την επαναπροσεγγιση, καθώς και την υποκρισια και υστεροβουλια αυτων που εμφανιζονται σαν η πρωτοπορεια του.

Θα περιμενε ίσως κανεις να υποστηριχτει το κινημα συμπαραστασης τουλαχιστον απο την "Κοινη Κινηση ε/κ και τ/κ για Ομοσπονδη και Ανεξαρτητη Κυπρο" (μιλαμε παντα για το ελληνοκυπριακο τμημα της), που φιλοδοξουσε να εμφανιστει σαν το πιο σημαντικό και μαχητικο κομματι του κινηματος για επαναπροσεγγιση. Ομως αυτη εχει εξελιχθει σε ουρα της επισημης υποκριτικης επαναπροσεγγισης. Τον περασμενο Δεκεβρη ο Γ. Παρπας τους εστειλε γραμμα απο την φυλακη και τους ζητουσε να συμμετεχει στις συναντησεις με τους τ/κ που οργανωνε η "κοινη κίνηση". Οχι μονο τον αγνοσαν τοτε, αλλα και οταν βηκε απο την φυλακη εμεινε και αυτος εξω απο την κίνηση οπως αποκλεισαν και ολους σχεδον τους άλλους που συμμετειχαν στο κινημα συμπαραστασης σε αυτον.

Το κινημα συμπαραστασης στον Γ. Παρπα, παρα το μικρο του μεγεθος, εδειξε οτι υπαρχει και ενας αριθμος αριστερων ελληνοκυπριων που παλευουν ανυστεροβουλα για την επαναπροσεγγιση με τους τουρκοκυπριους, και δεν υποτασσουν την υποστηριξη των ανθρωπινων και δημοκρατικων δικαιωματων σε πατριωτικες σκοπιμότητες.

Ακομα πιο σημαντικό, εδειξε πως κινητοποιησεις σαν αυτες που οργανωσε η Επιτροπη Συμπαραστασης μπορούν να συσπειρωσουν εναν αριθμο νεολαιων γυρω απο μια μαχητικη αντικυβερνητικη πολιτικη επαναπροσεγγισης.

ΤΟ ΜΑΖΙΚΟ ΣΩΒΙΝΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Και ομως, ολοι πια το εχουν παρει σχεδον αποφαση οτι μαχητικες νεολαιιστικες κινητοποιησεις μονο οι σωβινιστες μπορούν να οργανωσουν. Η μαζικότητα, και η μαχητικότητα που πετυχαν μερικες φορες αυτες οι σωβινιστικες κινητοποιησεις είναι τετοια που πραγματικά πρεπει να τρομαξει εμας ολους που πιστευουμε στην αποτελεσματικότητα της πολιτικης δρασης των μαζων.

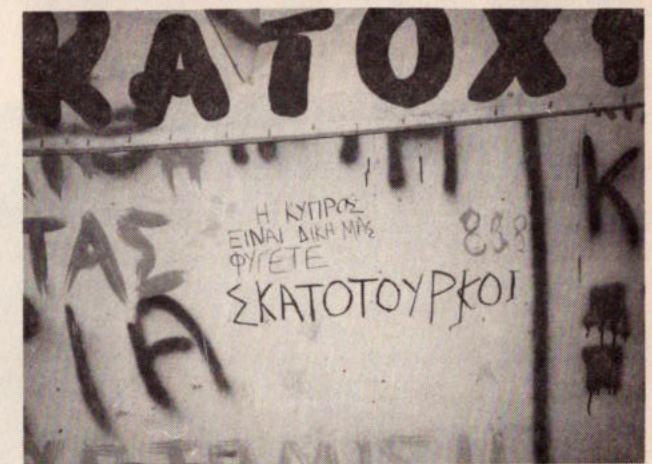
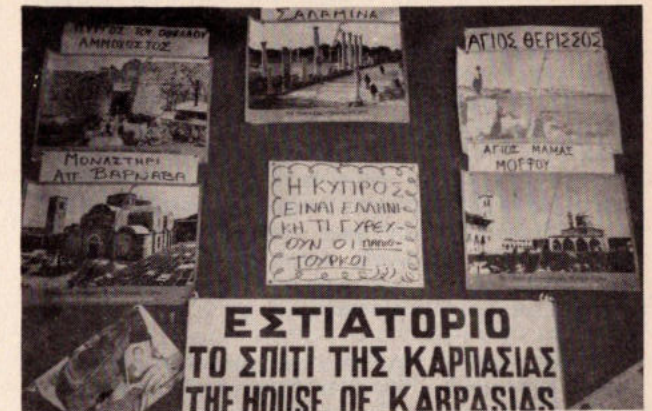
Το πιο τρομακτικο ομως είναι η αμεση συμμετοχη του κοσμου και η καθαροτητα με την οποια συνδεονταν οι κινητοποιησεις αυτες με τους σωβινιστικους στοχους τους. Δεν ηταν καποια συλλαλητηρια με ηρωικους πανηγυρικους λογους και στημενα χειροκροτηματα. Αντιθετα ο τοπος, ο χρονος, οι μεθοδοι ηταν υπολογισμενα και βρισκονταν σε αμεση σχεση με την πολιτικη που ηθελαν να εξυπηρετησουν.

Οι πορειες γυναικων και οι αλλες "αντικατοχικες πορειες" οργανωνονταν με στρατιωτικη σχεδον τεχνικη, για να γελοιοποιησουν τα Ηνωμενα Εθνη και να προκαλεσουν αναταραχη στην γραμμη αντιπαραταξης. Ο Α. Κασσιανος που τιναξε στον αερα τις συνομιλιες ειχε μεχρι και τους δικους του ραδιοσταθμους. Οι κινητοποιησεις και η καταληψη του οδοφραγματος στο Ληδρα Παλας ειχαν τις δικες τους εφημεριδες και ραδιοσταθμο. Και τωσα αλλα, που την επιτυχια τους θα είναι λαθος να αποδωσει κανεις μονο στις αναμφισβητητες χρηματικες και αλλες δυνατοτητες της εκκλησιας και των αλλων που τα οργανωναν. Εκεινο που ειχε πανω απο ολα σημασια ηταν η πολιτικη καθαροτητα και αυτοπεποινηση των διοργανωτων τους.

Πότε και ποιος ομως απο ολους αυτους τους κρατικους επαναπροσεγγιστες προσπαθησε να κανει κατι παρομοιο για την επαναπροσεγγιστικη πλευρα;

ΓΙΑ ΕΝΑ ΑΝΤΙΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟ ΑΝΤΙΣΩΒΙΝΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Μηπως δεν υπηρξαν οι ευκαιριες; Τα γεγονοτα της απελασης του Τζεγκιζ, ακομα και ο κοσμος που υποστηριξε τον Γ. Παρπα, δειχνουν οτι τετοιες υπηρξαν. Παρολο το μπουκοταρισμα που εγινε απο παντου, σε μουσικη εκδηλωση συμπαραστασης στον φυλακισμενο τοτε Παρπα, μαζευτηκαν

γυρω στα εκατο ατομα, κυρια νεολαιοι. Πιο χαρακτηριστικο απο ολα ομως ηταν η αντιδραση που υπηρξε στις σωβινιστικες εκδηλωσης που εγιναν κατα την πορεια της ΠΑΚ την ανοιξη του '89, η ανακοινωση της Φ.Ε. Ιντερκολετζ και οι Γενικες Συνελευσεις που ακολουθησαν, οι

οποιες παρα την πολεμικη των σωβινιστων, υποστηριξαν την πρραξη του συμβουλιου της Φοιτητικης Ενωσης.

Το χαρακτηριστικο σε ολα αυτα ηταν οτι η αντισωβινιστικη πολιτικη εμπαινε καθαρα και συγκεκριμενα, χωρις μασημενα λογια. Με συγκεκριμενη, αντικυβερνητικη κατευθυνση, εναντια στο "κατεστημενο". Τετοια ομως, και πολυ πιο καθαρα αντικυβερνητικα, μπορουσε να προσφερει και η κινητοποιηση για τον Γ. Παρπα, που αγγιζε κιολας ενα πολυ ευαισθητο για την νεολαια ζητημα, την στρατιωτικη θητεια.

Οταν παλι προσπαθησαμε να συγκινησουμε την "Κοινη Κινηση" για να οργανωσουμε κινητοποιησεις εναντια στις σωβινιστικες πορειες των γυναικων κανοντας κοινες αντιεκδηλωσεις με τ/κ στο Ληδρα Παλας, δεν υπηρξε κανενα ενδιαφερον.

Τετοια ευκαιρια εδιναν και οι εκδηλωσεις για την ανακυρηξη της ΤΔΒΚ τον Νοβρη, οταν το αντισωβινιστικο κινημα ε/κ και τ/κ μπορουσε να οργανωσει κοινή εκδηλωση εναντια στις σωβινιστικες εκδηλωσεις και τις γιορτες μισους που εγιναν εκεινες τις μερες και απο τις δυο πλευρες της γραμμης αντιπαραταξης. Αντιθετα οι ε/κ επαναπροσεγγιστες αφησαν τους σωβινιστες τελειως ανοχλητους να τραβηξουν την νεολαια στις σωβινιστικες εκδηλωσεις στο οδοφραγμα.

Βεβαια, υπαρχει η κυριαρχια του σωβινισμού αναμεσα στους καθηγητες.

Υπαρχει η θετικη σταση του υπουργειου Παιδειας απεναντι στις σωβινιστικες κινητοποιησεις. Ομως τα παραδειγματα οπου μαθητες και φοιτητες πηγαν εναντια στους καθηγητες τους και την κυβερνηση, οχι μονο στο εξωτερικο, αλλα και στην Κυπρο, ειναι πολλα. Και η νεολαιιστικη βαση του ΑΚΕΛ δεν ειναι ουτε μικρη ουτε χωρις αυτοπεποινηση οταν την καλει το κομμα να κινητοποιηθει.

Το προβλημα δεν ειναι ουτε καποιος εγγενης στην νεολαια σωβινισμος. Οι νεοι συγκινουνται απο το δικιο, την αληθεια, την καθαροτητα της πολιτικης. Αντιπαθουν την φανερη υποκρισια και ανειλικρινεια. Και εχουν μια πηγαια αντιεξουσιαστικη διαθεση, καθολου παραξενη οταν σκεφτουμε ποση καταπιεση αντιμετωπιζουν στα σχολεια, στο σπιτι, στο στρατο, στο εργοστασιο. Πως θα μπορουσε να συγκινησει και να πεισει το επαναπροσεγγιστικο κινημα ενα κομματι της νεολαιας, οταν ποτε δεν μιλα καθαρα για το αδικο που εχει και η δικη μας πλευρα; Για την επιθετικοτητα της ολα τα πριν το '74 χρονια απεναντι στους τ/κ; Και για την σημερινη κυβερνητικη υποκρισια που ενω επαγγελεται επαναπροσεγγιση καταπιεζει τους τ/κ του νοτου, απελαυνει τον Τζεγκιζ, φυλακιζει τον Παρπα, εφαρμοζει οικονομικο, πολιτικο και πολιτιστικο αποκλεισμο στους τ/κ;

Οι σωβινιστες οργανωναν καταδρομικες επιχειρησεις για να σκισουν τουρκικες σημαies και να γραφουν συνθηματα στον Βορρα. Εκατονταδες

νεολαιοι μαζευονταν σε συμπαρασταση τους κατω απο συνθηματα οπως "Τουρκοι Γουρουνια θα γινετε σαπουνια", "Η Κυπρος ειναι δικη μας, φυγετε σκατοτουρκοι", "Η Κυπρος ειναι ελληνικη, τι γυρευουν οι παλιοτουρκοι", "καλος τουρκος ο νεκρος τουρκος". Ηταν δυνατο να δωθει μια αντισωβινιστικη απαντηση σε αυτα με μια ανακοινωση σαν αυτη που εβγαλε η "Κοινη Κινηση";...

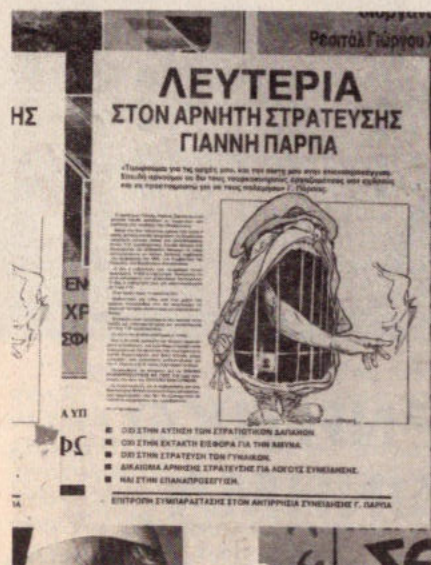
"Δεν θεωρουμε τους εαυτους μας ενδοτικους. Αναζητουμε μια ενεργο πολιτικη παρεμβαση και κοινες μορφες αγωνα με οσους τ/κ συμμεριζονται τους στοχους μας και τασσονται εναντια στον διαχωρισμο της πατριδας μας. Απο αυτη την αποψη εχουμε κατι κοινο με τους φοιτητες/μαθητες που τις τελευταies βδομαδες μας μεταφερουν συνεχως το μνημα της αναγκαιοτητας για μια δυναμικη παρεμβαση στην διαδικασια της εξελιξης των γεγονοτων και στην πορεια της ιστοριας μας...

θεωρουμε τις αυθορμητες αντιδρασεις των νεαρων εναντια στην κατοχη και στα ασφυκτικα αδιεξοδα του Κυπριακου, ως επομενες και κατανοητες. Το ιδιο θα λεγαμε για τις εκδηλωσεις συμπαραστασης των φοιτητων, των οποιων η σταση χαρακτηριζεται απο ωριμοτητα και υπευθυνότητα" (Ανακοινωση της "Κοινης Κινησης" "Φιλελευθερος" 21/3/90).

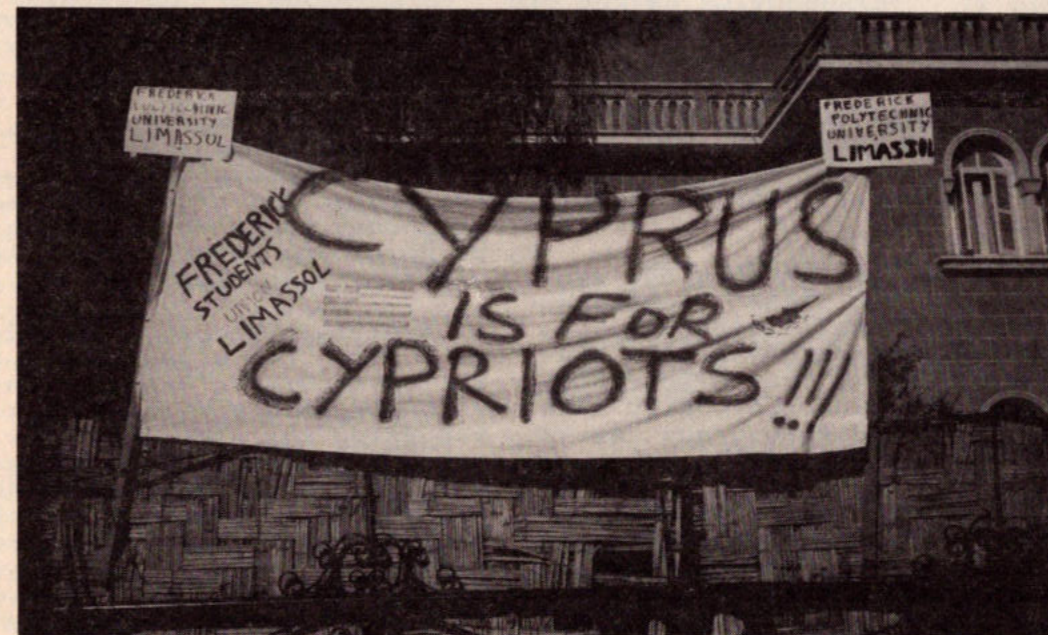
Σιγουρα οι σωβινιστες εχουν κα-

νει μια "δυναμικη παρεμβαση στην διαδικασια της εξελιξης των γεγονοτων". Το ζητημα ειναι, τι κανουν οι επαναπροσεγγιστες; Το μαζικο σωβινιστικο κινημα χρειαζεται εναν αντιποδα εξισου μαζικο, δυναμικο, και προπαντων πολιτικα καθαρο.

Για να γινει αυτο, χρειαζεται μια πολιτικη που να λεει λιγα πρραγματα, αλλα καθαρα. Οτι το κυπριακο δεν ξεκινησε το '74, και δεν ειναι λοιπον προβλημα εισβολης και "κατοχης", αλλα μιας αδικης διαμαχης και πολεμων που ειναι αδικοι απο ολες τις πλευρες. Οτι την ευθυνη για τις τραγωδιες που συνδεονται με το Κυπριακο προβλημα την εχουν εξισου με τους τουρκους και τουρκοκυπριους αστους και στρατοκράτες και οι "δικοι" μας, ελληνοκυπριοι και ελληνες αστοι και στρατοκράτες. Οτι σημασια για την εργατικη ταξη δεν εχει το που ειναι η θα ειναι τα κρατικα συνορα, αλλα η ενοτητα των εργαζομενων των διαφορων χωρων που θα τους επιτρεψει να διεξαγουν τον ταξικο πολεμο εναντια στους "δικους" τους αστους καταπιεστες. Για να χτιστει αυτη η ενοτητα, το κυριο καθηκον των επαναστατων της καθε πλευρας ειναι να δειχνουν, να καταγγελλουν και να καταπολεμουν τον σωβινισμο της δικης τους πλευρας, και της δικης τους κυβερνησης. Να δειχνουν οτι ο κυριος εχθρος της εργατικης ταξης βρισκεται για καθε πλευρα απο αυτην και οχι απο την αλλη μερια των οδοφραγματων.

Αντι το αντισωβινιστικο κινημα να προσατολιζεται σε μαχητικες αντικυβερνητικες αντισωβινιστικες εκδηλωσεις οπως αυτη για την υπερασπιση του διεθνιστη αρνητη στρατευσης Γ. Παρπα αφησε τη νεολαια να τραβιεται απο τους σωβινιστες.

Οι αντιφασεις της νεολαιας που τραβηχτηκε απο τους σωβινιστες στις εκδηλωσεις του Ληδρα Παλας. Προσεξετε την ελληνικη σημαια πανω στο πανω που γραφει "η Κυπρος για τους Κυπριους".

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΚΡΕΤΙΝΙΣΜΟΣ

Εχουν δικαιομα οι πεντε βουλευτες που αποχωρησαν απο το ΑΚΕΛ να παραμεινουν στις θεσεις τους ή πρεπει να αποχωρησουν για να μπορεσει το ΑΚΕΛ να βαλει δικους του βουλευτες; Ο καβγας πανω στο ζητημα συζητιζεται, με βαριες κατηγοριες της μιας πλευρας προς την αλλη, μεχρι και με τους τραμπουκισμους οπαδων του ΑΚΕΛ στην Λαρνακα.

Το προβλημα παρουσιαζεται σαν μια διαφωνια για το αν οι ψηφοφοροι ψηφίζουν ατομα, και αρα οι "πεντε" πρεπει να μεινουν, ή κομματα, οποτε η παραμονη των "πεντε" είναι "υφραπηγη της ψηφου" αυτων που τους ψηφισαν σαν βουλευτες του ΑΚΕΛ.

Εκεινο που κανεις δεν αμφισβητει είναι η ιδια η σταση που εχουν και οι "πεντε" και το ΑΚΕΛ απεναντι στην αστικη δημοκρατια, και το αστικο κοινοβουλιο. Η ιδια η ενταση του καβγα δειχνει ποσο ολοι τους θεωρουν σαν το αλφα και το ωμεγα της πολιτικης τους επιτυχιας την εκπροσωπηση στο Κοινοβουλιο. Οταν στην ιδρυτικη συδιασκεψη του Α.ΔΗ.ΣΟ.Κ. συζητιωνταν το ονομα του νεου κομματος, ενα απο τα επιχειρηματα που κανεις δεν αμφισβητησε την σπουδαιότητα του ηταν οτι το ονομα επρεπε να είναι τετοιο ωστε να μπαινει πρωτο στο ψηφοδελτιο, για να εξασφαλιζει ετσι καποιους ψηφους παραπανω!

Για αυτο εχει ενδιαφερον να δουμε πως αντιμετωπιζαν τα Κομμουνιστικα Κομματα, στην εποχη που αυτα ηταν επαναστατικα, τετοιου ειδους ζητηματα.

Εκεινο που ειχε σημασια δεν ηταν οι "εκλεκτοι του λαου" βουλευτες αλλα το Κομμα. Αυτο μπορουμε να το δουμε στις αποφασεις για "Τα Κομμουνιστικα Κομματα και ο Κοινοβουλευτισμος" του 2ου Συνεδριου της Κομμουνιστικης Διεθνους που εγινε το 1920:

"Μολις τελειωσουν οι εκλογες, η οργανωση της κοινοβουλευτικης ομαδας πρεπει να βρεθει εντελως στα χερια της Κεντρικης Επιτροπης του Κομματος, αδιαφορο αν η Κεντρικη Επιτροπη είναι νομιμη ή παρανομη... Σε ολα τα σχετικα πολιτικα ζητηματα, η κοινοβουλευτικη ομαδα πρεπει να ζηταει προηγουμενα οδηγιες απο την Κεντρικη Επιτροπη.

Η Κεντρικη Επιτροπη εχει το δικαιομα και την υποχρεωση να οριζει ή να αλλαζει τους ρητορες που προκειται να μιλησουν στα σπουδαια ζητηματα. Οι ρητορες υποβαλλουν στην εγκριση της τις βασεις πανω στις οποιες θα μιλησουν, ή και ολοκληρο το κειμενο του λογου τους. Καθε υποψηφιος του κομμουνιστικου συνδιασμου πρεπει να είναι υποχρεωμενος να παραιτειται μολις το ζητησει η Κεντρικη Επιτροπη, για να μπορει το Κομμα να τον αντικαταστησει σε καθε στιγμη.

Στις χωρες που τα μεταρρυθμιστικα, μισομεταρρυθμιστικα ή απλως συμφεροντολογικα στοιχεια εχουν χωθει μεσα στην κομμουνιστικη κοινοβουλευτικη ομαδα (οπως εχει γινει σε καρποσες χωρες) οι Κεντρικες Επιτροπες των Κομμουνιστικων Κομματων, πρεπει να τα διωξουν χωρις δισταγμο" (σ.84)

Οσο για τον σεβασμο προς την θεληση των ψηφοφορων που επικαλουνται, με διαφορετικο τροπο, και οι δυο πλευρες, οι αποφασεις είναι πολυ κατηγορηματικες:

"... Ο Κομμουνιστης βουλευτης είναι υπευθυνος οχι μπροστα στην ανωνυμη μαζα των εκλογων του, αλλα μπροστα στο Κομμουνιστικο Κομμα, νομιμο ή παρανομο." (σ.85)

Μηπως αυτα σημαιναν οτι τα κομμουνιστικα κομματα ηταν απο το 1920 κιολας αντιδημοκρατικα και σταλινικα; Ακομα και αν ηταν τετοια, πως τολμουσαν να δημοσιευουν ετσι καθαρα παρομοιες θεσεις, "προσβλητικες" για τους ψηφοφορους τους;

Η εξηγηση μπορει να βρεθει μονο στην σταση που ειχαν τα Κ.Κ. απεναντι στις αστικες εκλογες, την αστικη δημοκρατια και τον ρολο του κοινοβουλιου και των βουλευτων. Μια σταση διαμετρικα αντιθετη απο αυτη και του ΑΚΕΛ και του Α.ΔΗ.ΣΟ.Κ. Μια σταση ανοιχτης και δηλωμενης **περιφρονησης** των αυταπατων και προκαταληψεων γυρω απο την αστικη κοινοβουλευτικη δημοκρατια, πισω απο την οποια εβλεπαν να κρυβεται η διχτατορια της αστικης ταξης.

Στον ισχυρισμο του αστικου κοινοβουλευτισμου οτι ηταν δημοκρατικος και η καλυτερη εκφραση της λαϊκης θελησης και κυριαρχιας, αντιπα-

ραβηταν την επαναστατικη δημοκρατια που η εργατικη ταξη εξασκουσε μεσα απο τα σοβιετ. Τα κομμουνιστικα κομματα αναγνωριζαν την δυνατοτητα που ειχε ο κοινοβουλευτισμος οχι μονο να ξεγελα τις μαζες, και να τραβα "συμφεροντολογικα στοιχεια" στην εκλογικη μαχη, αλλα να διαφθειρει ακομα και "τιμιους" βουλευτες. Αυτα ηταν που εκαναν γελοιο για τους κομμουνιστες καθε ισχυρισμο για την "ιεροτητα" της ψηφου και τις υποχρεωσεις των βουλευτων απεναντι στους ψηφοφορους τους.

Και αυτα μπορουμε να τα δουμε παλι στις αποφασεις του ιδιου συνεδριου της τριτης Διεθνους:

"Ο κοινοβουλευτισμος, σαν κυβερνητικο συστημα, είναι η δημοκρατικη μορφη της κυριαρχιας της αστικης ταξης. Το κεφαλαιο σε μια ορισμενη στιγμη της αναπτυξης του εχει αναγκη απο μια ψευτολαϊκη αντιπροσωπεια, που παρ' ολο που παρουσιαζεται σαν οργανωση της κοινωνικης θελησης ανεξαρτητη απο ταξεις, στην πραγματικοτητα δεν είναι τιποτα αλλο απο μηχανη καταναγκασμου και καταπιεσης στα χερια του κεφαλαιου....

Τα αστικα κοινοβουλια, που αποτελουν ενα απο τα κυριότερα εξαρτηματα της κυβερνητικης μηχανης της αστικης ταξης, δεν μπορουν να κατακτηθουν οπως γενικα το αστικο κρατος δεν μπορει να κατακτηθει απο το προλεταριατο. Το καθηκον του προλεταριατου είναι να σπασει και να καταστρεψει την αστικη κυβερνητικη μηχανη στην οποια περιλαμβανονται και τα κοινοβουλευτικα σωματα... ο κομμουνισμος λοιπον αρνιεται καθε μελλον στον κοινοβουλευτισμο. Δεν τον δεχεται σαν μορφη της Διχτατοριας της προλεταριακης ταξης. Δεν παραδεχεται οτι είναι δυνατον να κατακτηθουν τα κοινοβουλια. Εχει σαν σκοπο την καταργηση του κοινοβουλευτισμου."

Μετα απο ολα αυτα λοιπον, τι γυρευουν ετσι και αλλοιως, θα μπορουσε να ρωτησει κανεις, οι κομμουνιστες στα αστικα κοινοβουλια; Γιατι επαιρναν μερος στις εκλογες; Ο λογος είναι οτι οι μαζες τρεφουν πολλες ψευδαισθησεις για το αστικο κοινοβουλιο, και ηθελαν να χρησιμοποιουν καθε ευκαιρια για να διαλυσουν αυτες τις ψευδαισθησεις:

"... δεν μπορει να υπαρξει ζητημα χρησιμοποίησης των αστικων κυβερνητικων μηχανισμων παρα μονο με το σκοπο της καταστροφης

τους...

Το Κομμουνιστικο κομμα μπαινει μεσα στην Βουλη, οχι για να κανει δραση οργανωτικη αλλα να υποσκαψει απο τα μεσα την κυβερνητικη μηχανη και την ιδια την Βουλη. (Παραδειγματα: η δραση του Λημπκνεχτ στην Γερμανια, των μπολσεβικων στην τσαρικη Δουμα, στην 'Δημοκρατικη Συνελευση', στο 'προκοινοβουλιο του Κερενακ' και τελος στην 'Συνταχτικη Εθνοσυνελευση' οπως και στους δημους.)" (σελ. 80)

Τα κομμουνιστικα κομματα δεν επασχαν απο αυτο που ο Μαρξ ονομαζε "κοινοβουλευτικο κρετινισμο", δηλαδη την πλιθια λατρευια του κοινοβουλιου. Δεν θεωρουν την βουλη και τις ψηφους του λαου ιερες εκφρασεις καποιας αφηρημενης δημοκρατιας. Ο κομμουνιστης βουλευτης στην περιοδο της αστικης κοινοβουλευτικης διχτατοριας πρεπει να είναι, αναλαμβάνει την υποχρεωση να είναι, **οργανο του κομματος**, υπολογος στο κομμα, κατω απο τον πληρη ελεγχο του κομματος.

Ετσι αφηρημενα λοιπον, οι "πεντε" εχουν ξεκαθαρα αδικο απο πλευρας κομμουνιστικης δεοντολογιας. Εχοντας διακοψει τις σχεσεις τους με το Κομμα, θα επρεπε σαν κομμουνιστες να παραιτηθουν.

Πρεπει ομως συγχρονως να κλεισουμε τελειως τα ματια στα υπολοιπα, για να πουμε οτι εχει δικιο η ηγεσια του ΑΚΕΛ. Που είναι η υπολοιπη κομμουνιστικη σταση απεναντι στο αστικο κοινοβουλιο; Τι ειδους χρησιμοποίηση κανει του κοινοβουλιου; Χωρις αυτα, οι απαιτησεις και της ηγεσιας του ΑΚΕΛ είναι κουφιας, είναι μια εξισου μεγαλη "υφραπηγη" των δικαιωματων που δινει στην Κεντρικη Επιτροπη του κομματος η μπολσεβικικη και κομμουνιστικη παραδοση.

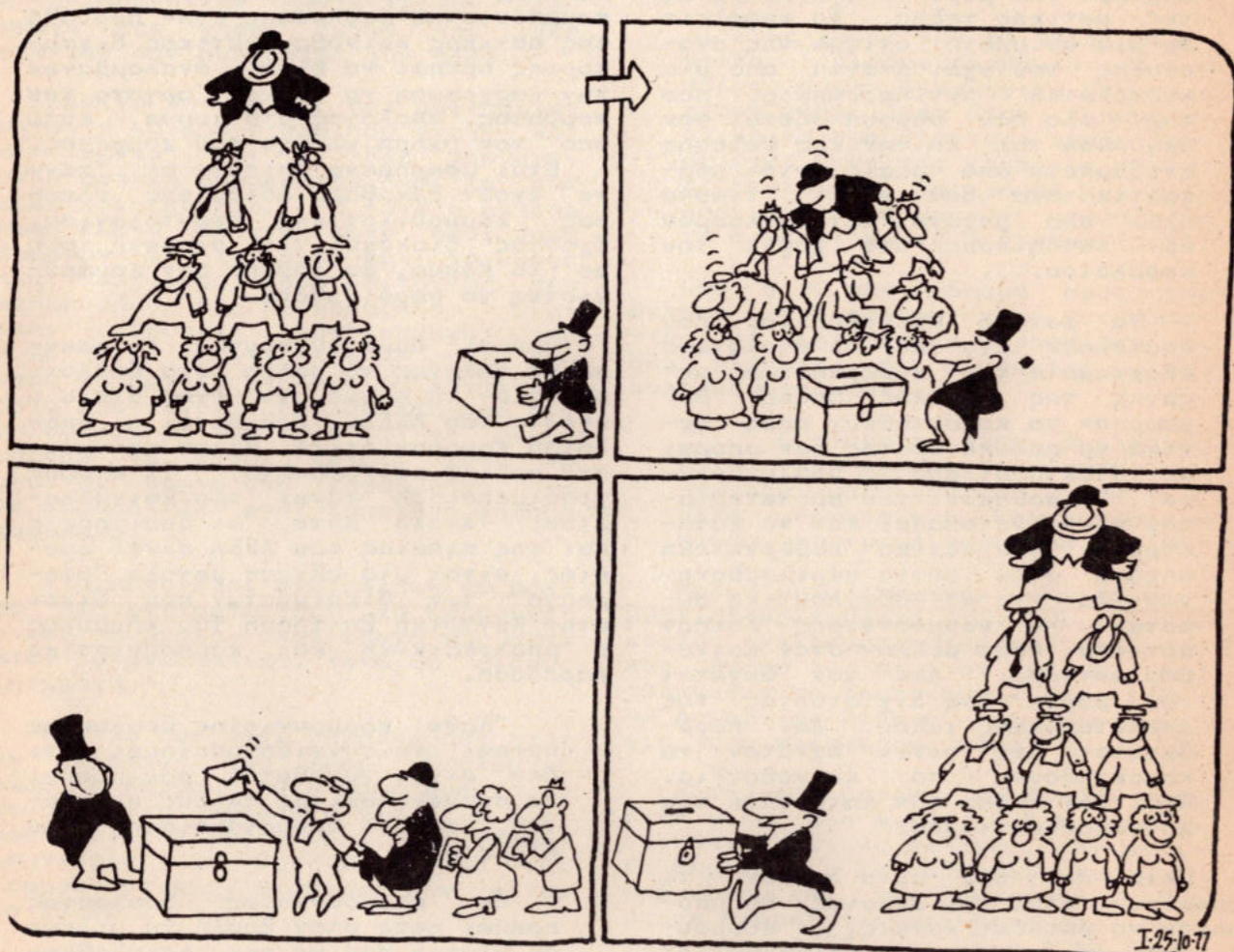
"Καθε κομμουνιστης βουλευτης πρεπει να συνειδητοποιησει οτι δεν είναι νομοθετης που πρεπει να συννενοθη με αλλους νομοθετες, αλλα προπαγανδιστης του Κομματος. ...

Οι κομμουνιστες βουλευτες πρεπει μεσα στην Βουλη να μιλανε σε γλωσσα που να την καταλαβαινει καθε εργατης, καθε τσοπανης, καθε πλυστρα, ωστε το Κομμα να μπορει να τυπωνει τους λογους του σε φυλλαδια και να τα σκορπαι στις πιο μακρυνες γωνιες του τοπου. (σελ. 85) (Ολα τα παραπανω απο το τμημα "Τα Κομμουνιστικα Κομματα και ο Κοινοβουλευτισμος" - "Για την Επαναστατικη Κοινοβουλευτικη Τακτικη")

Ποια σχέση έχει με αυτά η πρακτική των βουλευτών του ΑΚΕΛ και του Α.ΔΗ.ΣΟ.Κ. Καμμία. Αντιθέτως οι βουλευτές του ΑΚΕΛ, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που τώρα αποτελούν το ΑΔΗΣΟΚ, έχουν επανειλημμένα λειτουργήσει όχι μόνο σαν "νομοθέτες", αλλά σαν νομοθέτες αντεργατικότεροι ακόμα και από τα αστικά κομμάτια. Δεν είναι καθόλου λίγες οι φορές που για χάρη της "εξυγίανσης των δημοσίων οικονομικών" έχουν αλλάξει τους προϋπολογισμούς με περικοπές θέσεων εργαζομένων

στην δημοσία υπηρεσία και χρημάτων για κοινωνικούς σκοπούς.

Να γιατί σε αυτό ζήτημα, η στάση των επαναστατών δεν πρέπει να είναι το να προσπαθήσουν να βρουν πια πλευρά έχει δικίο, αλλά να εξηγήσουν με ποιο τρόπο έχουν και οι δύο αδικο. Να επιμένουν ότι το πρόβλημα δεν είναι αν θα μείνουν ή όχι οι "πεντε", αλλά ολοκληρή η στάση και των δύο απέναντι στην κοινοβουλευτική δημοκρατία. Δηλαδή ο κοινοβουλευτικός κρετινισμός τους.

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

ΤΙ ΟΔΗΓΗΣΕ ΣΤΗΝ ΗΤΤΑ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

Τα αποτελέσματα των εκλογών έγιναν δεκτά από την ηγεσία του Συνασπισμού με "απεριττή ικανοποίηση" (η φράση ανήκει στον βουλευτή Ιωαννίνων Κώστα Ρηγά - στο Ριζοσπάστη της 18/4 - αλλά εκφράζει χαρακτηριστικά όλες τις δηλώσεις στελεχών και του ΚΚΕ και της ΕΑΡ). Χωρίς περιττούς πανηγυρισμούς, λοιπόν οι ηγέτες της συνασπισμένης αριστεράς δηλώνουν ικανοποιημένοι γιατί "μεσα σε δύσκολες συνθήκες ο Συνασπισμός συγκράτησε τα ποσοστά του".

Η εκτίμηση αυτή είναι διπλά λαθεμένη. Την ώρα που ο Μητσοτάκης σχηματίζει κυβέρνηση ατοφία της Νέας Δημοκρατίας, προφανώς οι οποίοι πανηγυρισμοί της αριστεράς είναι περιττοί. Η μικρή (εστω) πτώση του Συνασπισμού δεν είναι κατορθώμα, είναι μια ξεκαθαρή ήττα. Και οι συνθήκες μέσα στις οποίες έγινε δεν αποτελούσαν κάποιο "αντικειμενικό εμπόδιο", αλλά αντιθέτως πρέπει να ειδωθούν σαν μια σειρά ευκαιρίες που χάθηκαν κάτω από συγκεκριμένες επιλογές του Συνασπισμού και οδήγησαν στην ήττα.

Νίκη ή ήττα και για ποιόν;

Η αυταρσκή ικανοποίηση όλων των πτερυγών της ηγεσίας του ΣΥΝ (Συνασπισμού) γίνεται ακόμα πιο προκλητική καθώς συνδιαζει ταυτοχρονα την πλήρη αποδοχή μιας νίκης της Νέας Δημοκρατίας που στην πραγματικότητα είναι αβέβαιη και οριακή. Κανένας τους δεν λέει ότι το αποτέλεσμα είναι ικανοποιητικό, επειδή η κοινοβουλευτική πλειοψηφία του Μητσοτάκη είναι στα επίπεδα του 150 + 1. Ίσα - ίσα, ο Φαρακός δηλώνει στην συνέντευξη του στον Οδηγητή της 20/4 ότι:

"Η ΝΔ κέρδισε ένα σημαντικό μέρος του εκλογικού σώματος. Είναι ένα γεγονός που δεν θα το αμφισβητήσουμε και δεν συμφωνούμε ασφαλώς με τις σπασμωδικές αντιδράσεις και δηλώσεις μερίδας της ηγεσίας του ΠΑΣΟΚ."

Υπάρχει δηλαδή μια αποδοχή της ανοδού της Νέας Δημοκρατίας (και μάλιστα υπερτιμημένη και "αναμφισβητήτη"), αλλά θεωρείται λιγο-

πολύ φυσικό φαινόμενο, μοιραίο επακόλουθο των "δυσκολών συνθηκών". Έτσι, μένουν περιθώρια και για ικανοποίηση, αφού η ΝΔ τραβήξε ψηφούς περισσότερο από το ΠΑΣΟΚ και λιγότερο από τον ΣΥΝ.

Στην πραγματικότητα, το αποτέλεσμα της τριπλής εκλογικής αναμέτρησης των τελευταίων 9 μηνών είναι μια ήττα για την αριστερά χωρίς, όμως, μια ξεκαθαρή νίκη της δεξιάς.

Αυτό που κρίνεται σε όλες αυτές τις μάχες πταν και είναι το ερωτήμα "Μετα το ΠΑΣΟΚ, τι;" Με άλλα λόγια προς τα που θα στρεφόταν η φθορά του ΠΑΣΟΚ ύστερα από 8 χρόνια αυτοδυναμίας διακυβέρνησης: προς τα δεξιά ή προς τ'αριστερά; Προς τη ΝΔ ή προς τον ΣΥΝ; Αυτή τη μάχη ο Συνασπισμός είχε αρχίσει να τη χάνει από το ξεκίνημα του. Στις εκλογές του περασμένου Ιουνίου το αποτέλεσμα πταν ακόμα αμφίρροπο - η πτώση του ΠΑΣΟΚ μοιραστήκε. Τον Νοέμβριο έγινε ήδη μια πρώτη αναστροφή του ρεύματος προς τ'αριστερά. Τώρα μετά τις εκλογές της 8 Απριλίου ο απολογισμός είναι πια σαφής. Ο Συνασπισμός έχασε τη μάχη, η φθορά του ΠΑΣΟΚ καταγράφηκε σαν ρεύμα προς τα δεξιά. Έστω και αν αυτό το ρεύμα δεν είναι σαρωτικό, εστω και αν η επικράτηση της ΝΔ δεν είναι καθόλου σταθερή, αυτό δεν αναιρεί το γεγονός ότι ο Συνασπισμός οδήγησε την αριστερά στην ήττα: όχι μόνο δεν κατάφερε να τραβήξει τον κόσμο που αποδεσμευτήκε από το ΠΑΣΟΚ προς τ'αριστερά, αλλά βρέθηκε τελικά με μειωμένα ποσοστά.

Φταίνε οι "συνθήκες;"

Μια τέτοια εξέλιξη δεν πταν καθόλου μοιραία και αναποτρεπτή. Ήταν μια ανοικτή μάχη και απολογισμός πρέπει ν'αναζητήσει τα αίτια της ήττας στην πολιτική που υιοθετήθηκε. Μια τέτοια αναζήτηση δεν μπορεί να συγκαλυφθεί πίσω από το φθινό επιχείρημα των "δυσκολών συνθηκών".

Ποια πταν, αλήθεια, η δυσκολία των συνθηκών; Μήπως ελλείψαν οι εργατικοί αγώνες, η μαχητική διαθεση της τάξης; Η γνωστή γκρινιρία του "δεν τραβεί ο κόσμος" ακουστήκε πολλές φορές τα τελευταία χρόνια,

αλλα ποτε δεν ηταν βασιμη. Απο το μεγαλο κυμα αντιστασης στα μετρα του Σημιτη το φθινοπωρο του 1985 μεχρι τον προσφατο θερμο χειμωνα της Οικουμενικης, οι εργατες και η νεολαια τροφοδοτησαν απλοχερα την ταξικη παλη με ενα εντυπωσιακο ρευμα αγωνων. Οι λογοι που αυτο το ρευμα δεν οδηγησε σε πλατεια αριστερη ριζοσπαστικοποιηση αλλα αντιθετα υποταχθηκε στη συντηρητικη μικροαστικη αγανακτηση εναντια στις "συντηρητικες που μας ταλαιπωρουν με τις απεργιες και τις καταληψεις," βρισκονται στη σταση που κρατησε η συνασπισμενη αριστερα.

Οταν στη διαρκεια της απεργιας στους Δημους, τα σκουπιδια στους δρομους της Αθηνας γινονται αγορμη για κινδυνολογιες του Συνασπισμου για την "δημοσια υγεια" τοτε η προπαγανδα της δεξιας βρισκει ετοιμο εδαφος. Οταν η μονη συμμετοχη της ΓΣΕΕ στις διαμαρτυριες για τη αθωωση του Μελιστα ειναι μια διαδηλωση κατασρολας εναντια στους ... αναρχικους, τοτε ο φυσικος αποδεκτης της υστεριας που καλλιεργειται ειναι η συντηρητικη παραταξη. Οταν οι απεργοι της ΔΕΗ που ξεχειλωσαν την εισοδηματικη πολιτικη του Ζολωτα θεωρουνται "ανθρωποι του Μητσοτακη που υπονομευουν την Οικουμενικη σπερνοντας το χαος", τοτε η αριστερα αποδεχεται τη λογικη οτι απεργιες ισον χαος και μπαινει στο παιγνιδι της αναζητησης καποιας "αλλης" λυσης (εξω απο τους εργατικους αγωνες) που θα μας σωσει απο το χαος.

Σ'αυτο το σημειο προβαλλεται απο το χωρο του Συνασπισμου μια αλλη "αντικειμενικη συνθηκη" που δυσκολεψε την αριστερα και ευνοησε τη δεξια: ο ανεμος του φιλελευθερισμου και η πριμοδοτηση των λυσεων της αγορας που ξεσηκωσαν οι εξελιξεις στην Ανατολικη Ευρωπη. Εστω και αν δεν λεγεται ανοικτα, το επιχειρημα των "δυσκολων συνθηκων" αναφερεται κατα κυριο λογο σ'αυτο το θεμα: οτι δηλαδη μοιραια η κριση των καθεστων της Ανατολικης Ευρωπης εστρεφε τον κοσμο προς τα δεξια, προς τις λυσεις της αγορας σαν διεξοδο απο το χαος.

Ποιος πριμοδοτησε την αγορα;

Ουτε αυτη η δικαιολογια, ομως, ειναι βασιμη. Η πριμοδοτηση της δεξιας απο τις εξελιξεις στην ανατολη δεν ειναι καθολου αυτοματη. Κοιταξε τι γινεται στην Αγγλια οπου η θατσερ, σημαιοφορος της αγορας και του φιλελευθερισμου, βρισκεται 25 μοναδες πισω απο τους Εργατικους στις δημοσκοπησεις, κα-

θως παραπαιει κατω απο τα κτυπηματα ενος μαζικου κινηματος. Στην πραγματικοτητα το ποσο πιανει η προπαγανδα οτι η αγορα δινει την λυση ειναι και αυτο μια πολιτικη μαχη που δινεται συγκεκριμενα στην συγκυρια καθε χωρας. Στην Ελλαδα δεν ελλειψαν οι ευκαιριες για να μην πιασει αυτη η προπαγανδα. Αυτο που ελλειψε ηταν μια ξεκαθαρη αριστερη πολιτικη.

Το σκανδαλο Κοσκωτα ηταν μια τραντακτη κριση για τις δυναμεις της ιδιωτικης πρωτοβουλιας για τα "νεα τζακια" και την "τεχνη του επιχειρειν", που προωθουσε το ΠΑΣΟΚ αλλα και η ΝΔ. Η μεταμορφωση του απο τη Νεα Δημοκρατια σε σκανδαλο του "πρασινου κρατους", οπου οι δυναμεις της αγορας θα εφερναν την καθαρη, ηταν μια πολιτικη νικη που της χαριστηκε απο το Συνασπισμο μεσα απο την αταξικη αντιμετωπιση του σκανδαλου σαν θεμα προσωπικης εντιμοτητας η διαφθορας των διαχειριστων του δημοσιου χρηματος.

Ο Συνασπισμος δεν πολεμησε τον "ανεμο της αγορας" προτιμησε να εμφανιστει σαν μια δυναμη που μπορει να τον αξιοποιησει σε δημοκρατικη κατευθυνση. Οι πολιτικες επιλογες που εκανε η ηγεσια του Συνασπισμου να συμμετασχει πρωτα στη συγκυβερνηση της καθαρης και υστερα στην οικουμενικη της καταπολεμησης των κρατικων ελλειματων δεν επεσαν απο τον ουρανο, ουτε εμειναν χωρις συνεπειες. Υπαγορευτηκαν απο τη ρεφορμιστικη λογικη του "εκδημοκρατισμου" των αστικων θεσμων της αγορας και του κρατους, και τροφοδοτησαν την αξιοπιστια της δεξιας προπαγανδας.

Οταν ο Μητσοτακης στις παραμονες των τελευταιων εκλογων εβαλε πιεστικα το διλημμα "ποια κυβερνηση μπορει να δωσει λυσεις", οι οροι για να πετυχει ο εκβιασμος ειχαν ηδη στηθει. Ενω η Νεα Δημοκρατια δημαγωγουσε δυναμικα οτι οι ιδεες της αγορας θα φερουν διεξοδο, νεες δουλειες, ανακαμψη, ο κοσμος των απεργιων και των αλλων κοινωνικων αντιστασεων εμενε πολιτικα ακαλυπτος.

Το ΠΑΣΟΚ στο ρολο της "ηρημης δυναμης" ειχε αποβαλει ακομα και την φραστικη αντιδεξια οξυτητα και πολωση του περασμενου Νοεμβρη. Η προοπτικη μιας "προοδευτικης συμμαχικης κυβερνησης" ΠΑΣΟΚ-ΣΥΝ δεν επειθε ουτε προς τα πανω, ουτε προς τα κατω. Στα ματια των αστων κληρονομουσε την αδυναμια της Οικουμενικης να σταματησει τις αντιδρασεις, ενω προς τα κατω δεν μπορούσε να εμπνευσει καμια εμπιστοσυνη σαν

κυβερνηση προστασιας των εργατικων κατακτησεων. Η οικονομικη πολιτικη της Οικουμενικης με τις μαζικες περικοπες στο ονομα μιας "σταθεροποιησης με λιγοτερο κρατος" επειθε για το αντιθετο.

Διεξοδος αριστερα

Κατω απο αυτες τις συνθηκες, η επιμονη μεγαλων τμηματων της εργατικης ταξης που ψηφισαν αριστερα εστω και με κρυα καρδια, εστω και χωρις να πολυπιστευουν σε μια ηγεσια που οδηγουσε στην ηττα, ειναι ενα στοιχειο εντυπωσιακο. Εστω και αν το επιτελειο του Συνασπισμου θελει να εμφανισει αυτο το αποτελεσμα σαν αφετηρια για να προχωρησει σε μια πολιτικη "υπευθυνης" αντιπολιτευσης, το ποσοστο της αριστερας ειναι η εκφραση της κοινωνικης πολωσης που ουτε εκτονωθηκε, ουτε τσακιστηκε. Γι'αυτο αλλωστε, οσες δηλωσεις και αν κανουν οι διαφοροι ηγετες η κριση που ξεπηδαιει απο την αναντιστοιχια αναμεσα στις προσδο-

κιες του κοσμου της αριστερας και τη ρεφορμιστικη πολιτικη του Συνασπισμου δεν προκειται να κοπασει.

Καποια κομματα της αριστερας που βρισκονται εξω απο το Συνασπισμο βλεπουν αυτη την κριση με ορους συγκρουσης μηχανισμων. Η "Εποχη" βλεπει την "ΕΑΡ να ζει κατω απο την σκεπη του ΚΚΕ" μεσα στο Συνασπισμο, ενω το "Πριν" αναρωτιεται "που ειναι το ΚΚΕ" εξαφανισμενο μεσα στα οργανα του Συνασπισμου (στα φυλλα της Κυριακης 22/4).

Η διεξοδος, ομως, δεν βρισκεται σε καμια απο τις παλιες συνιστωσες του Συνασπισμου, ουτε στο φιλοτιμο της παραδοσιακης "αναγνωτικης αριστερας", ουτε στον κομματικο πατριωτισμο του παλιου καλου ΚΚΕ. Αυτο που χρειαζεται ειναι το κτισιμο μιας αριστερας με επαναστατικη πολιτικη. Μονο τοτε η επιμονη και η διαθεση της ταξης θα ξεφυγει απο την ηττα, την κριση και τη στασιμτητα που την καταδικαζει ο ρεφορμισμος του Συνασπισμου.

Αναδημοσιευση απο την εφημεριδα της ΟΣΕ "Εργατικη Αλληλεγγυη"

ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟ ΤΑΞΙΚΗΣ ΠΑΛΗΣ

Στη συνδικαλιστική χώρα είναι πια νερό πως μπήκαμε σε μια διαφορετική εποχή. Η εργατική τάξη την προηγούμενη περίοδο κούτσα στραβα τα βόλευσε, δεν αντιμετώπισε πολύ αγριές επιθεσίες. Η μειοψηφική κυβέρνηση Κυπριανού δεν τόλμωσε να χτυπήσει αγρία τους ψηφοφόρους της εργατικής τάξης, σε περίοδο μάλιστα "οικονομικού θαύματος".

Αυτά όμως πια, πέρασαν.

Όπως έχει φανερό ότι η κυβέρνηση Βασιλείου μπορεί να υπολογίζει στην στηρίξη των δυο ισχυρότερων κομμάτων, του ΔΗΣΥ και του ΑΚΕΛ. Όταν ο Βασιλείου μιλώντας στην ετήσια Γενική Συνέλευση της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχανών επιτέθηκε εναντίον στους εργαζομένους, κατηγορώντας τους ότι θέλουν μόνο να παίρνουν και να μην κάνουν καμία θυσία, το "Εργατικό Βήμα" τα σχολίαζε με την επικεφαλίδα "Η ΠΕΟ συμφωνά με τον Πρόεδρο" ("Εργατικό Βήμα" 24/4).

Η προοπτική εντάξης στην ΕΟΚ και οι δυνατότητες συνεργασίας με τον ευρωπαϊκό ιμπεριαλισμό για οικονομική διεύθυνση στις Ανατολικές χώρες, (που τις είχε επισημάνει πριν λίγους μήνες ο Βασιλείου στην οικονομική συνάντηση στο Νταβός) είναι μεγάλες ευκαιρίες για τον ελληνοκυπριακό καπιταλισμό. Για να τις εκμεταλλευτεί όμως χρειάζεται "αναδιάρθρωση" "νοικοκυρεμά" και "εκσυγχρονισμό" της οικονομίας, και του κρατικού μηχανισμού. Με λίγα λόγια, η εποχή επιβάλλει αύξηση της εκμεταλλεύσεως.

Από την άλλη η καταρρευση του "υπαρκτού σοσιαλισμού" στις ανατολικές χώρες τους δίνει τις ιδεολογικές δυνατότητες να παρουσιάζουν τον καπιταλισμό και την "λειτουργία των νομών της αγοράς" σαν αναποφεικτες και αναγκαιες. Ο ίδιος ο Γκορμπατσώφ προπαγανδίζει την πολιτική της ανεργίας, της εξαφάνισης του ελεγχου πανω στις τιμες, και ένα σωρό άλλα τετοια που ολοι μεχρι τωρα τα καταγγελαν σαν θάτσερισμο. Ολα αυτα κανουν την αστική τάξη όχι μόνο να θέλει, αλλά και να νοιώθει ότι μπορεί να χτυπήσει. Και αυτα, σε μια εποχή που η ελλείψη εργατικού δυναμικού θα επρεπε να σημαίνει ότι είναι η ώρα για την εργατική τάξη να πάρει κάτι περισσότερο.

Έτσι η κυβέρνηση Βασιλείου έχει προχωρήσει ποιοτικά την επιθεση εναντίον στους εργαζομένους. Παγοποίηση μισθών, νέες φορολογίες, και καταπάτηση κεκτημένων. Αλλά προβάλλει και απαιτήσεις που παλιότερα θα φαινονταν αδιανότητες, όπως η πενήνη με διακεκομμένο ωραριο, το ΒΑΤ κλπ. Και κάτω από το σύνθημα της αξιοκρατίας προωθείται μια σειρά μετρών όπως η καταργηση των αντικειμενικών κριτηρίων για τις προαγωγές, η καταργηση του καταλόγου διοριστών, και η εισαγωγή του θεσμού των εξετάσεων για μεταπήδηση από την μια κλίμακα στην άλλη. Μέτρα που θα έχουν σαν το πιο σημαντικό αποτέλεσμα όχι μόνο την εντατικοποίηση των ρυθμών δουλειάς αλλά και το αλληλοφαγώμα των εργαζομένων.

Η παλιά τακτική της διασπασής της εργατικής τάξης σε ιδιωτικούς και "προνομιούχους" δημοσίους και ημικρατικούς αναβαθμίζεται και αυτή: "οι λεξείς αποκτούν νέες εννοίες. Ανεργός σημαίνει όχι οποίος δεν έχει δουλειά αλλά οποίος δεν εργάζεται στην Κυβέρνηση" εξηγεί στους βιομηχανούς στην γνωστή ομιλία του ο Βασιλείου.

Έτσι, οι εργαζόμενοι σε ένα σωρό τομείς βρίσκονται ξαφνικά σε μια τελείως διαφορετική κατάσταση από αυτή που έχουν συνηθίσει για χρόνια τώρα. Η αίσθηση ότι κούτσα-στραβα κάτι θα παρούμε, με την διαπραγμάτευση, με την τριμερή συνεργασία, με την επιτροπή τιμών, με τα κομμάτια και την αντιπολιτευση στην βουλή, τρωει γερα χτυπήματα, το ένα μετά το άλλο. Οι νοσοκομοί πρέπει να εμάθαν πια ότι κανένας από αυτούς τους θεσμούς δεν μπορεί να τους προστατεύσει. Το ίδιο οι αεροσυννοδοί στις Κυπριακές Αερογραμμές. Το ίδιο και οι ανεργοί που ειδαν όλα τα κομμάτια στη βουλή να κοβουν θέσεις στην δημοσία υπηρεσία. Πλαί σε όλα αυτα, ολοι κανουν πως δεν βλέπουν ότι οι ιδιωτικοποιήσεις κομματιών των κρατικών και ημικρατικών υπηρεσιών, αρχισαν να παίρνουν φόρα (τηλεφωνα, ηλεκτρομηχανολογική υπηρεσία κλπ).

Την θέση του αρχικού ξαφνιασματος από όλα αυτα, έχει αρχίσει να παίρνει ο εκνευρισμός. Ένας εκνευρισμός όμως υποκωφός που συνοδεύεται από σύγχυση, από σπασμωδικές αντιδράσεις, όπως το να φύγουμε από

την συντεχνία, και την προσπάθεια για ατομικές λύσεις, για δεύτερη δουλειά.

Η μέχρι τώρα φιλοσοφία, όχι μόνο των συντεχνιακών ηγεσιών, αλλά και της πλειοψηφίας των εργαζομένων, είναι αυτο που έχει χαρακτηριστεί σαν Συνδικαλισμός Ταξικής Συνεργασίας.

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ ΤΑΞΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η θεωρία της ταξικής συνεργασίας στηρίζεται στην πεποίθηση ότι εμείς και τα αφεντικά μας έχουμε κατά βάση τα ίδια συμφέροντα. Αυτή είναι η σημασία των τόσο αγαπημένων όχι μόνο στους εργοδοτές αλλά και στους συντεχνιακούς ηγέτες φράσεων όπως "το συμφέρον της εθνικής οικονομίας", και το "καλό του τόπου".

Συμφώνα με αυτή τη θεωρία συγκρούσεις συμβαίνουν όταν η μια ή η άλλη πλευρά παραβιάζει τους κανόνες του παιχνιδιού και συμπεριφέρεται άδικο ή απληστα. Δουλειά της συντεχνίας, συμφώνα πάντα με αυτή την αντίληψη, είναι η αποφυγή της συγκρούσεως και η διατήρηση της "εργατικής ειρήνης". Αυτό μπορεί να γίνει αν οι εκπρόσωποι των εργαζομένων και της εργοδοσίας κατσουν κάτω μαζί, συζητήσουν "υπευθυνα" και βρουν ποιος έχει δικιο και ποιος φταίει. Αν παραβιάζουν οι εργάτες την συμβαση, ή καποιους κανονες σωστής συμπεριφοράς και "ευσυνειδητής εργασίας", τότε η συντεχνία θα βοηθήσει την εταιρεία να τους βάλει στην θέση τους. Τα ίδια ισχυουν όταν στο παιχνίδι μπαίνει και η κυβέρνηση, είτε σαν εργοδοτής, είτε

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ ΤΑΞΙΚΗΣ ΠΑΛΗΣ

Παρόλο που και δεξιοί και "ανεψωτικοί" αριστεροί προσπαθούν να μας πείσουν ότι οι ταξείς και η ταξική πάλη είναι κάτι που ανήκει στο παρελθόν, συνεχίζουμε να ζούμε σε μια ταξική, καπιταλιστική κοινωνία. Η κινητήρια δύναμη της παραμένει το κέρδος και η εκμετάλλευση της εργατικής τάξης από την αστική. Για τους καπιταλιστές η εργατική μας δύναμη δεν είναι παρά ένα **εμπόρευμα**, που προσπαθούν να αγοράσουν όσο γίνεται πιο φτηνά, και να το χρησιμοποιήσουν όσο γίνεται περισσότερο.

Δουλειά της εργοδοσίας και της διεύθυνσης είναι να μας εκμεταλλευτεί. Τα συμφέροντα μας είναι αντίθετα με τα δικά τους, διότι όσο πιο πολλά παράγουμε και όσο λιγότερα παίρνουμε, τόσο καλύτερα πηγαίνουν οι επιχειρήσεις-τους. Όμως οι επιχειρήσεις τους δεν είναι δικές-μας, και δεν προκειται να δούμε καμία "ευγνώμοσση" όταν παύουν να

γασίας. Αυτή είναι η πολιτική που καθορίζει και το ποια πρέπει να είναι τα αιτήματα, και το πως αυτά διεκδικούνται. Ο προανατολισμός σ' αυτή την πολιτική συνεχίζει να κρατά το κίνημα σε κατάσταση αδρανείας μπροστά στην επιθεση που έχει αρχίσει.

σαν δθθεν "ουδέτερος" διαιτητής ανάμεσα στους εργαζομένους και τους εργοδοτές.

Στην προηγούμενη περίοδο αυτή η πολιτική μπορούσε να φαίνεται λογική στους περισσότερους εργαζομένους. Η πειστικότητα της όμως σίγουρα θα κλονιστεί για αρκετούς εργαζομένους στην περίοδο που μπαίνουμε. Όσο περισσότερο χρησιμοποιούνται από όλους λεξείς όπως συναινεση, συνεση, και υπευθυνότητα για να επιβάλλουν στην εργατική τάξη μια σειρά από σκληρά μέτρα, τόσο εναντίον κομμάτι των εργαζομένων μπορεί να αρχίσει να αμφισβητεί την πολιτική της ταξικής συνεργασίας. Να αρχίσει να καταλαβαίνει ότι αυτοί που πληρώνουμε αυτήν την "συνεργασία" είμαστε εμείς οι εργαζόμενοι. Για να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά η επιθεση των αστών χρειάζεται μια άλλη πολιτική.

Θα προσπαθήσουμε να παρουσιάσουμε πολύ σύντομα τις βασικές αρχές αυτής της πολιτικής για την συνδικαλιστική δράση. Μια πολιτική έχει καθιερωθεί στην παραδοση του διεθνούς εργατικού κινήματος σαν "Συνδικαλισμός Ταξικής Πάλης".

πηγαινουν καλα, όπως γίνεται καθε τόσο στο ανταγωνιστικό σύστημα τους. Αυτοί θα μείνουν με τα κερδισμένα-τους από τις καλές εποχές και εμείς θα βρεθούμε στον δρόμο ή με περικοπές μισθών ΒΑΤ κλπ. Γι' αυτό και είναι αδύνατο να υπάρξει οποιαδήποτε πραγματική συνεργασία ή κοινό συμφέρον ανάμεσα σε μας και τους εργοδοτές.

Αντίθετα με τον συνδικαλισμό "ταξικής συνεργασίας" ο συνδικαλισμός της ταξικής πάλης ακολουθεί μια πολιτική που αναγνωρίζει αυτήν την αντίθεση συμφερόντων:

- Η διεύθυνση έχει πάντα άδικο, οι εργαζόμενοι έχουν πάντα δικιο. Δεν είναι η διαπραγμάτευση της ηγεσίας των συντεχνιών αλλά η δύναμη των απλών εργαζομένων, της βάσης, που κερδίζει τα αιτήματα.

Εργαζόμενοι και εργοδοτές είναι εχθροί, ανάμεσα στους οποίους δεν μπορεί να υπάρξει ειρήνη (αν και

μπορούν βεβαίως να υπάρξουν ανακωχές! Εμείς, αντιθέτως με τους οπαδούς της ταξικής συνεργασίας, πιστεύουμε ότι οι εργαζόμενοι έχουν πάντα δικαιοσύνη, οι εργοδότες έχουν πάντα αδικία. Οτι στον ταξικό αυτό πόλεμο μπορούμε και πρέπει να χρησιμοποιήσουμε όλα τα μέσα της ταξικής πάλης, ακριβώς όπως βλέπουμε τους εργοδότες να χρησιμοποιούν όλα τα μέσα (βλέπε πχ χρησιμοποίηση της αστυνομίας και επιστρατεύσεις απεργών), εφόσον αυτά θα μας βοηθήσουν να κερδίσουμε.

Η συλλογική συμβαση και οι άλλες συμφωνίες είναι απλά μια έγγραφη ανακωχή στον ταξικό πόλεμο, την οποία οι εργοδότες δεν διστάζουν καθόλου να παραβούν αν νομίζουν ότι μπορούν να το κάνουν και τους συμφέρει. Την ίδια στάση ακριβώς πρέπει να έχουμε και μεις. Κλασικό παράδειγμα αποτελεί ο Κωδικός Βιομηχανικών Σχέσεων που οι ίδιοι οι εργοδότες και η Κυβέρνηση τον προώθησαν, αλλά τον έχουν επανειλημμένα παραβεί όταν τους βόλευε. Αν υπακούμε στους δυσμενείς για μας όρους της συλλογικής συμβασης, ή του Κωδικού Βιομηχανικών Σχέσεων, είναι μόνο επειδή αναγνώριζουμε την δύναμη της εργοδοσίας. Πρέπει όμως να είμαστε έτοιμοι να παύσουμε να τους υπακούμε μόλις αλλάξει ο συσχετισμός δυνάμεων.

-Κερδίζουμε μόνο με τον αγώνα ή την απειλή του αγώνα. Κρατάμε μόνο ότι υπερασπιζόμαστε.

Τίποτα δεν έχει δοθεί από την καλή διαθεση της εργοδοσίας. Το οκτώωρο και η ΑΤΑ κερδίστηκαν με σκληρούς απεργιακούς αγώνες. Στην διάρκεια του "οικονομικού θαύματος" οι συντεχνίες εμποιάζαν να κερδίζουν χωρίς αγώνες ή κινητοποίηση των εργαζομένων κάποια αιτήματα.

Αλλά ακόμα και τότε αυτό ήταν αποτέλεσμα του φόβου των εργοδοτών για οποιαδήποτε αναταραχή την στιγμή που τα κέρδη τους έτρεχαν. Ακόμη εξαιτίας της κατάστασης πλήρους απασχόλησης δεν υπήρχε ο φόβος της ανεργίας και της απολύσεως για να "συνετιστεί" τους εργαζόμενους. Τώρα όμως είναι πολύ πιο δύσκολο να κερδίσουμε οτιδήποτε χωρίς κινητοποίηση. Αντιθέτως, κινδυνεύουμε να μας πάρουν πίσω και αυτά που έχουμε αν δεν κινητοποιήσουμε και εμείς οι ίδιοι και τα αφήσουμε μόνο στα χέρια των συντεχνιακών και στο έλεος της "ταξικής συνεργασίας".

-Αιτήματα σύμφωνα με τις ανάγκες μας και τον συσχετισμό δυνάμεων, όχι σύμφωνα με τις ανάγκες της "εθν-

**ικής οικονομίας" της "παραγωγικο-
τητας" και της "ανταγωνιστικότητας
της οικονομίας"**

Όταν βάζουμε αιτήματα στην εργοδοσία, παίρνουμε υποψη μόνο τις ανάγκες μας σαν εργαζόμενοι και την διαπραγματευτική μας δύναμη. Δεν μας ενδιαφέρει η "κοστολόγηση", δηλαδή η εκτίμηση των εργοδοτών για το τι θα τους στοιχίσει ο μισθός μας. Ούτε η "εθνική οικονομία", που δεν είναι παρά το διαφημιστικό όνομα για τα συμφέροντα των εργοδοτών. Οι εργοδότες ποτέ δεν θα μας δώσουν κάτι παραπάνω απλά και μόνο επειδή η "εθνική οικονομία" (τα κέρδη τους δηλαδή) πάει καλά. Αντιθέτως, όλα τα μέτρα που κατά καιρούς παίρνουν έχουν πάντα στόχο να βγάλουν αυτοί περισσότερα και εμείς λιγότερα.

- Όλοι οι εργαζόμενοι δικαιούνται δουλειά και αξιοπρεπή μισθοματα. Όχι στην κοροϊδία της "αξιοκρατίας".

Υπάρχει η ανάγκη για να δουλεύουν όλοι. Υπάρχουν και οι δυνατότητες να έχουμε όλοι ένα καλό βοιοτικό επίπεδο, ένα αξιοπρεπή μισθό. Όμως οι άστοι με το προσχήμα της "αξιοκρατίας" ζητάν να μεταφέρουν ακόμα παραπάνω τον ανταγωνισμό του συστήματος τους μέσα σε μας τους ίδιους. Μας ζητούν να αποδεχτούμε την λογική ότι κάποιοι προσφέρουν και πρέπει να αμοιβονται, και άλλοι δεν προσφέρουν και δεν πρέπει να αμοιβονται.

Όμως αν υπάρχουν κάποιοι που δεν προσφέρουν τίποτα στην κοινωνία, "αμοιβονται" πλουσιοπαροχα, και είναι πραγματικά παρασιτα, είναι οι άστοι οι ίδιοι.

Το δίλλημα για μας δεν είναι αν πρέπει να πάρει την δουλειά ή την αύξηση εκείνος που "αξίζει" και όχι εκείνος που "έχει τα μέσα". Για μας το ζήτημα είναι ότι πρέπει να δουλεύουν και να αμοιβονται ικανοποιητικά όλοι.

Ακόμα, τι εννοούν με τον "αξιότερο" οι άστοι; Όχι φυσικά εκείνον που προσφέρει περισσότερο στην κοινωνία, αλλά εκείνο που μπορεί να υπηρετήσει καλύτερα τις επιχειρήσεις τους, το κράτος τους, τα κέρδη τους. Ποιος μπορεί να είναι για παράδειγμα πιο "αξιος" επιστάτης; Εκείνος που φροντίζει όχι μόνο να βγει η δουλειά, αλλά και το να είναι ανθρωπίνες οι συνθήκες και ο ρυθμός δουλειάς των εργαζομένων; Η εκείνος που φροντίζει παση θυσία να βγει όσο περισσότερη δουλειά γίνεται. Για τους εργοδότες, μόνο μια μπορεί να είναι η απάντηση.

ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΒΑΣΗΣ

Η Συντεχνία είναι όλα τα μέλη της, όχι μόνο η ηγεσία-της. Και είναι η δράση και η οργάνωση των απλών μελών, της "βάσης", όπως είπαμε, που μπορεί να κερδίσει και να διατηρήσει τα κερδισμένα, όχι μόνο η "διαπραγματευτική ικανότητα" της ηγεσίας της.

Δουλειά μιας σωστής ηγεσίας δεν είναι μόνο η διαπραγματευση, και το "αφήστε τα όλα σε μας", αλλά αντίθετα το να κρατά την βάση δραστήρια, ενημερη, να της δίνει αυτοπεποίθηση, να ανεβαίνει την συνειδητοποίηση της, και να προωθεί τις πρωτοβουλίες της αντι να τις εμποδίζει.

Η βάση μπορεί να πάρει πρωτοβουλίες με πολλούς τρόπους. Οι αποφάσεις για τα αιτήματα πρέπει όχι μόνο να ξεκινούν από τους εργαζόμενους αλλά και να έχουν αυτοί τον τελικό λόγο για το ποια υποβάλλονται και ποια γίνονται δεκτά μέσα από τις Γενικές τους Συνελεύσεις. Αντιθέτως, η λειτουργία των Γενικών Συνελεύσεων όπως γίνεται σήμερα είναι απλά μια τυπική επικύρωση των πράξεων της ηγεσίας αντι για ευκαιρία συζήτησης και έκφρασης της θέλησης της βάσης. Ακόμη πρέπει να υπάρχουν οι δυνατότητες να παίρνεται αποφάσεις σε όσο γίνεται πιο

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Ο κυριότερος λόγος που εμείς σαν εργατές οργανωθήκαμε σε συντεχνίες είναι για να κερδίσουμε περισσότερο έλεγχο πάνω στις ιδιες μας τις ζωές και την τύχη μας. Αυτός είναι ο λόγος που παλεύουμε για ψηλότερους μισθούς και ωφέληματα. Για αυτό παλεύουμε για πιο ανθρωπίνες και αξιοπρεπείς συνθήκες δουλειάς. Για αυτό παλεύουμε πάνω σε όλα τα θέματα για να περιορίσουμε τα προνόμια της διευθύνσεως και να αυξήσουμε την δικιά μας ελευθερία δράσης και πρωτοβουλίας. Προσπαθούμε να περιορίσουμε και να ελεγχουμε όσο γίνεται περισσότερο την αυταρχική και αυθαιρέτη εξουσία που προσπαθεί να επιβάλλει επάνω μας η διευθυνση.

ΤΑΞΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΚΑΙ ΕΝΟΤΗΤΑ

Βρισκόμαστε σε εποχή οργανωμένου και προγραμματισμένου χτυπήματος της εργατικής τάξης σαν σύνολο από τους εργοδότες και την κυβέρνηση.

Ακολουθούν την μεθοδό του σαλαμιού, που για να το φας πρέπει να το κόψεις φέτες. Προσπαθούν να μην επιτιθενται σε όλους τους εργαζόμενους μαζί, για να μη συναντήσουν

χαμηλά όργανα, όπως οι κλαδικές επιτροπές ή ακόμα καλύτερα από τοπικές επιτροπές ή από αντιπροσώπους στους τοπούς δουλειάς. Πολλές φορές, η κατάσταση είναι τέτοια που οι εργαζόμενοι σε ένα τοπο δουλειάς πρέπει να αντιδράσουν άμεσα σε κάποια αυθαιρέσια της διευθύνσεως. Η συντεχνία πρέπει να τους καλύπτει και να τους υποστηρίζει σε αυτές τις περιπτώσεις.

Όταν αυτά δεν τα κάνει η επίσημη ηγεσία, είναι δουλειά των πιο συνειδητών εργαζομένων να λειτουργήσουν σαν μια "ανεπίσημη" ηγεσία που θα αναλάβει τις πρωτοβουλίες εκείνες για να γίνουν πράξη τα πιο πάνω και θα βοηθήσουν τα απλά μέλη να δραστηριοποιηθούν.

Αυτοί δεν πρέπει να λειτουργήσουν ή να προσανατολιζονται στο να γίνουν μια εκλογική αντιπολίτευση που προσπαθεί πάντα να βρει κάτι να κατηγορήσει την ηγεσία της συντεχνίας, με στόχο τις επόμενες εκλογές. Η αρχή τους πρέπει να είναι: Υποστηρίζουμε τους συντεχνιακούς ηγέτες όσο και όταν αυτοί υποστηρίζουν τα συμφέροντα της βάσης, αλλά είμαστε έτοιμοι να δράσουμε ανεξαρτήτως από αυτούς και εναντίον τους μόλις προσπαθήσουν να μας ξεπουλήσουν.

Γι' αυτό όλα πρέπει να είναι διαπραγματευσιμα, όχι μόνο ότι είναι μέσα στις σημερινές συλλογικές συμβάσεις. Πρέπει να προσπαθούμε να αποκτήσουμε λόγο πάνω στις συνθήκες δουλειάς, την ασφάλεια, τις απολύσεις, τις μεταθέσεις, μεταταξείες, φακελωματα. Διεκδικούμε και έλεγχο πάνω σε όλες τις δραστηριότητες της επιχειρήσεως ή της υπηρεσίας, που επιρραίζουν όχι μόνο την δική μας ζωή αλλά και την υπολοιπή κοινωνία (πχ μόλυνση περιβάλλοντος).

Αρκετά από αυτά φαινόνται σαν σχεδόν απραγματοποιητα σήμερα, αλλά σημασία έχει να ξερούμε προς τα που στοχεύουμε.

και την συνολική τους αντίδραση. Το διαιρεί και βασιλεύει είναι από τα πιο βασικά στοιχεία της πολιτικής των εργοδοτών στην αντιμετώπιση της εργατικής τάξης.

Στους μεγάλους οργανισμούς αυτό γίνεται με την μορφή της ίδιας της διαιρέσεως του προσωπικού σε ένα σωρό αχρειαστές κατηγορίες, με διαφορετικούς όρους εργασίας, δια-

φορετικά ωφελήματα κλπ. Έτσι είναι πολύ δύσκολο να βρεθούν κοινά αιτήματα. Ακόμα δημιουργούνται καταστάσεις όπου κάποια τμήματα ή κατηγορίες θεωρούν για παράδειγμα ότι "αδικήθηκαν" στην συλλογική σύμβαση σε σχέση με άλλα, και τελικά καταλήγουν να καβγαδίζουν μεταξύ τους αντί με την εργοδοσία.

Στις ιδιωτικές επιχειρήσεις, οι εργοδότες προσπαθούν να παρουσιάσουν τις επιχειρήσεις των ανταγωνιστών τους και τους εργαζομένους σε αυτές σαν εχθρούς των ιδίων των εργαζομένων στην επιχείρησή τους.

Υπάρχει ακόμα η διασπασή ανάμεσα στους "προνομιούχους" εργαζομένους στον δημόσιο και ημικρατικό τομέα και σε αυτούς του ιδιωτικού τομέα. Η διασπασή ανάμεσα στους εργαζομένους και τους ανέργους, όπως στην τελευταία συγκρούση ανάμεσα στους συμβασιούχους καθηγητές και εκείνους που είναι επομένοι στον καταλογο διοριστέων. Η διασπασή ανάμεσα στους "ντοπιούς" και τους "ξένους" εργάτες, εναντίον στους οποίους οι συντεχνίες απειλούν μέχρι και εργατική αναταραχή.

Και φυσικά δεν σταματούν εκεί. Μας στρέφουν καθημερινά εναντίον των εργαζομένων των άλλων κρατών. Η "ανταγωνιστικότητα" της κυπριακής βιομηχανίας δεν σημαίνει τίποτα άλλο από το να βλέπουμε τους εργαζομένους των άλλων χωρών σαν ανταγωνιστές μας, από τους οποίους πρέπει να δουλέψουμε σκληρότερα και να πληρωμαστέ λιγότερο ώστε να πουλιούνται τα "δικά μας" προϊόντα, και να μείνουν εκείνοι ανέργοι αντί εμείς.

Τέλος η διασπασή φτάνει ακόμα και μέσα στις συνδικαλιστικές οργανώσεις, αυτές με τις οποίες οι εργαζόμενοι παλεύουν εναντίον στην

ΑΠΟ ΠΟΥ ΝΑ ΑΡΧΙΣΟΥΜΕ

Ο συνδικαλισμός ταξικής πάλης στηρίζεται πάνω από όλα στην δραστηριοποίηση των ιδίων των εργαζομένων. Η δραστηριοποίηση των συναδέλφων δεν είναι κάτι που εμφανίζεται από τη μια στιγμή στην άλλη. Χρειάζεται η συνειδητή επέμβαση των εργαζομένων που έχουν καταλάβει αυτήν την ανάγκη.

Δραστηριοποίηση και συμμετοχή των εργαζομένων μπορεί να υπάρξει όχι μόνο στις απεργίες, στις στάσεις εργασίας ή εστώ στις εκλογές, αλλά ακόμα και σε πολύ πιο "μικρά πράγματα". Το σπουδαιότερο όμως είναι να προτείνει και να προωθεί κανείς πράγματα κατορθωτά, που να

εργοδοσία. Πλάι στον παλιό ανταγωνισμό της ΣΕΚ και ΠΕΟ εμφανίστηκε τα τελευταία χρόνια και η ΔΕΟΚ. Εκτός από αυτά, εμφανίζεται στους ημικρατικούς και ο ανταγωνισμός ανάμεσα ΟΗΟ και ΣΗΔΗΚΕΚ. Το ποσοστό προβλημάτων δημιουργεί αυτή η διασπασή φάνηκε όταν η μια συντεχνία εκηρύσσει απεργία και η άλλη εργαζόταν την ίδια μέρα στην SYPRUS AIRWAYS

Κάθε διασπασή εξασθενεί την ικανότητα της εργατικής τάξης να παλεύει για τα συμφέροντά της και να αντιμετωπίσει την οργανωμένη επίθεση των αφεντικών. Για αυτό πρέπει να παλεύουμε για ενότητα και αλληλεγγύη όλων των εργαζομένων. Αυτών που ψάχνουν για δουλειά καθώς και αυτών που εργαζονται. Των ανοργανωτών και των οργανωμένων σε συντεχνίες. Του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα. Των ντοπιών και των ξένων εργατών.

Στην πράξη αυτό μπορεί να σημαίνει για παράδειγμα ότι στον καθορισμό των αιτημάτων πρέπει στην θέση των στενών τμηματικών συμφερόντων να αντιπαραβάλουμε ενωτικά αιτήματα όπως γενικό ποσοστό ή ποσοστό αύξησης, θέματα ωραρίου και αδειών κλπ. Σε θέματα προαγωγών, τα κριτήρια να είναι τα χρόνια υπηρεσίας.

Δεν φτάνει όμως να καταπολεμάμε απλά την διασπασή, πρέπει να προωθήσουμε και την ενότητα.

Πρέπει να δίνουμε την μεγαλύτερη δυνατή υποστήριξη σε όλους τους υπολοίπους εργαζομένους, είτε προκειται για εργαζομένους άλλων τμημάτων είτε για εργαζομένους σε άλλες επιχειρήσεις. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία όταν αυτοί οι εργαζόμενοι βρίσκονται σε αγώνα ή απειλούνται από την εργοδοσία. Ακόμα και τα πιο μικρά πράγματα μπορούν να παίξουν μεγάλο ρόλο σε αυτές τις περιπτώσεις.

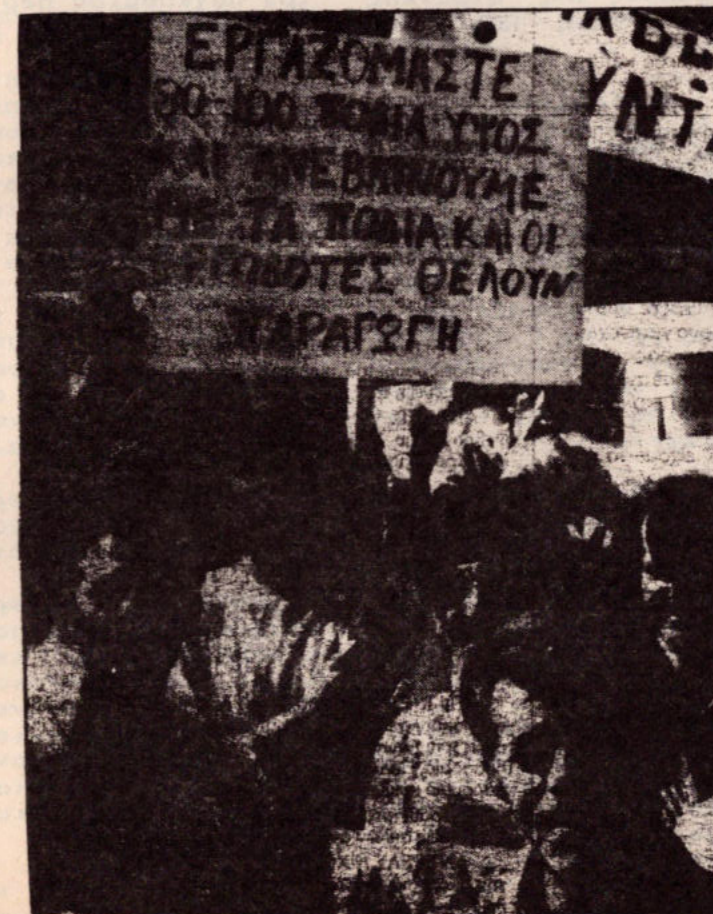
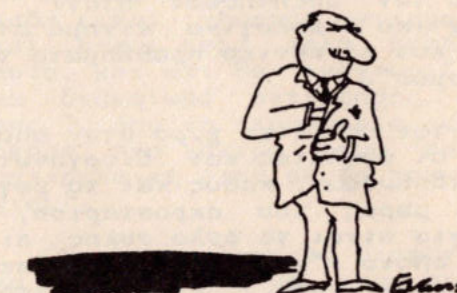
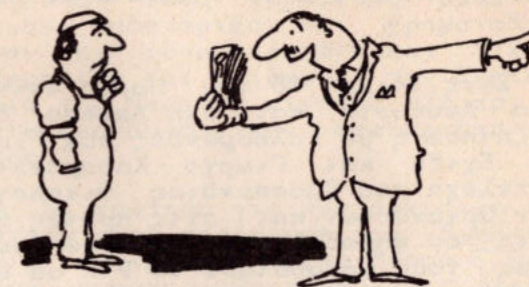
Δείχνουν ότι η ανεξάρτητη δράση των εργαζομένων είναι κάτι που μπορεί και αξίζει να γίνεται. Ένα ψηφίσμα ή γράμμα στην συντεχνία από τους συναδέλφους ενός τμήματος, είναι "πολύ μικρό πράγμα" αλλά είναι μια αρχή πολύ σημαντική. Μια συγκέντρωση μερικών συναδέλφων για να συζητήσουν ένα θέμα μπορεί να μη λύσει άμεσα το πρόβλημα, αλλά θα δημιουργήσει ένα προηγούμενο, θα δώσει θάρρος, αυτοπεποίθηση και θα ανεβάσει το επίπεδο αυτών των συναδέλφων, κάτι που σε μια επομένη φάση μπορεί να αποδειχθεί αποφασιστικής σημασίας. Πρέπει να αναγνωρίζουμε και να εκμεταλλευόμαστε κάθε ευκαιρία που παρουσιάζεται για

να βάλουμε τους συναδέλφους μας να κάνουν κάτι, να παρουν μια πρωτοβουλία.

Τέλος, ο συνδικαλισμός δεν μπορεί να ειπωθεί σαν ανεξάρτητος και ξεκομμένος από την υπολοίπη πολιτική ζωή. Ποσο άμεσα είναι αυτή η συνδέση φάνηκε εντόνα τελευταία με την απόφαση της ηγεσίας της ΕΤΥΚ να δώσει τεσσερα εκατομυρια λιρες για την "αμυνα" που διεκδικουν από τις τραπεζες ως αποτέλεσμα λαθους. Επίσης να δουλέψουν ένα "μπαιραμί", (τουρκική γιορτή που είναι καθιερωμένη τραπεζική αργία), και να δωθεί το μεροκαμάτο παλι για αγορά οπλων!

Για αυτό έχει σημασία η προώθηση μιας ολοκληρωμένης επαναστατικής πολιτικής μέσα στους εργατικούς χώρους, που να προβαλει όχι μόνο την ανάγκη για συνδικαλισμό ταξικής πάλης, αλλά και τον διεθνισμό και την ανάγκη να παλεύει η εργατική τάξη για τον σοσιαλισμό.

ΑΦΑΙΡΩ ΑΥΤΑ ΤΑ ΛΕΦΤΑ
ΑΠΟ ΤΟ ΜΙΣΘΟ ΣΟΥ
ΓΙΑ ΝΑ ΤΑ ΔΕΣ ΣΤΟΥΣ
ΠΙΟ ΚΑΜΗΛΑ
ΑΜΟΙΒΟΜΕΝΟΥΣ ΕΡΓΑΤΕΣ!

«οικολογικός» σωβινισμός

ΠΡΑΣΙΝΟ.. ΜΩΒ.. ΜΠΛΕ.. ΓΑΛΑΝΟΛΕΥΚΟ.

Στις 14 και 15 του Μαρτη έγιναν στη Λευκωσία και στη Λεμεσό δυο συζητήσεις με καλεσμένους τον Γιάννη Σχιζά και Γιώργο Καραμπελιά, "στελεχη της Ομοσπονδίας Οικολογικών Οργανώσεων και στις πρώτες θέσεις του ψηφοδέλτιου των οικολογών" όπως τους παρουσίασε το ΡΙΚ σε εκπομπή που τους παραχώρησε.

Θέμα των συζητήσεων ήταν: "Το εναλλαχτικό οικολογικό κίνημα στην Ελλάδα και τα εθνικά προβλήματα του Ελληνισμού".

Για τον πολιτικό χώρο στον οποίο ανήκαν οι ομιλητές και διοργανωτές των εκδηλώσεων, καθώς και το μεγαλύτερο μέρος του ακροατηρίου, η οικολογία είναι το φυλό σукης πίσω από το οποίο "κρυβεται" ένας ξεκαθάρως σωβινισμός. Ένας αριστερογενής σωβινισμός, ο οποίος όμως τώρα πια έχει χάσει κάθε συνδεση με οποιαδήποτε αριστερή παραδοχή: έγινε και αυτός οπαδός της αταξικής γοητείας καποιας "Νέας Πολιτικής Σκέψης".

Το παντρεμα οικολογίας-εθνικισμού επιχειρήθηκε να δικαιολογηθεί με επιχειρήματα όπως αυτό με το οποίο ανοίξε την συζήτηση ο ε/κ εισηγητής ότι: "οικολογία δεν είναι μόνο η προστασία της φύσης και του φυσικού περιβαλλοντος αλλά και του ανθρωπογενούς περιβαλλοντος, και υπάρχει μια έντονη διαταραξη αυτού του περιβαλλοντος με την βίαιη διασπαση του ενιαίου οικοσυστηματος της Κύπρου από την τουρκική εισβολή και την διακοπή μιας ιστορικής και πολιτιστικής συνεχείας".

Ο δε Γ. Σχιζάς από την αυτονοητή διαπίστωση ότι "Καμία κοινωνία δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς χώρο" συμπέρανε ότι "Κανένας άνθρωπος δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς πατρίδα. Επομένως το εθνικό ζήτημα είναι μια αναγκαία προεκταση της οικολογικής σκέψης."

Τέτοιο ήταν το επίπεδο της συζήτησης όσον αφορά τα επιχειρήματα με τα οποία συνδεθηκε η οικολογία με τον "εθνισμό" για τον οποίο προσπαθήσαν αρετά να μας πείσουν ότι διαφέρει από τον "παλιού τυπου εθνικισμό", και πάντα βεβαία με την ίδια ποιότητα επιχειρημάτων.

Φυσικά πουθενά δεν έγινε, εστω και μέσα στην δική τους λογική, καποια αναφορά για την "διαταραξη του οικοσυστηματος" των τουρκοκυπριών από την ελληνοκυπριακή και ελληνική αστική τάξη πριν το '74. Για την οικονομική και κοινωνική καταπίεση των τ/κ, τις σφαγές, την βίαιη απομόνωση του 18% του πληθυσμού σε ένα 4% του εδαφους του νησιού για 10 ολοκληρα χρόνια.

Υποστηρίξαν ότι "για τους Ευρωπαίους οικολογους είναι σωστό το ξεπερασμα του εθνικισμού" αλλά για "τους Έλληνες που αποτελούσαν καποτε ένα λαο ευρύτερης υποστάσης" και που "από ένα συνολο πολιτισμών, και λαών, που ήταν εξαπλωμένοι στην Ανατολική Μεσογειο... εμεινε αυτό που είναι σήμερα" δεν ιχσует το ίδιο.

Επίσταν ετσι ένα από τα πιο διεθνιστικά προβλήματα, την καταστροφή του παγκοσμίου περιβαλλοντος και το παντρεψαν αφυσικά με τον σωβινισμό.

Αφαίρεσαν ακόμη ολοτελα τον ταξικό χαρακτήρα από ένα από τα πιο έντονα προβλήματα που προκαλεί ο καπιταλισμός σε Ανατολή και Δυση: "Η ευθυνη για το μοντελο πολιτισμού στο οποίο είμαστε μπορεί να μην μοιραζεται στα ίσα σε όλους, άλλοι φταινε περισσότερο άλλοι λιγότερο, όμως συμμετεχουμε όλοι" υποστηρίξε ο Γ. Καραμπελιάς για να προτείνει παρακατω ότι: "Η υπερβάση της αντίθεσης καπιταλισμός - σοσιαλισμός, αριστερα - δεξια είναι εκείνο που επρεπε να προτείνει το οικολογικό εναλλαχτικό κίνημα."

Το πιο ενδιαφέρον φυσικά είναι σε ποιες πρακτικές προτάσεις κατέληξαν όλες αυτές οι αναλύσεις.

Απαντώντας σε ερωτηση αν το οικονομικό μοντελο που προτείνουν οι οικολογοι είναι ικανο να εξασφαλίσει τους αναγκαίους πόρους ώστε η Ελλάδα να μην μείνει πίσω στον εξοπλιστικό ανταγωνισμό με την Τουρκία, αφού μίλησαν για "ελληνική πολεμική βιομηχανία", και ότι αυτή χρειάζεται τεραστίους πόρους για να στηθεί, είπαν:

"Υποστηρίζουμε την αμυντική προσπάθεια του κυπριακού ελληνισ-

μου... αυτή η προσπάθεια σημαίνει αμυντική επαγρυπνηση και περισσότερους εξοπλισμούς σε σχέση με τον τουρκικό επεκτατισμό.. Για να είναι αποτελεσματική πρέπει να χρηματοδοτείται από καποιο πλεονασμα. Μια οικονομία οργανωμένη με βάση τις οικολογικές αρχές, μια οικονομία η οποία προσφευγει σε νέες τεχνολογίες όπως είναι η ανακυκλώση, η οποία κάνει συνετή χρήση των φυσικών της πόρων, η οποία αναδιοργανώνει τους τρόπους μεταφοράς και αποφευγει ετσι την σπαταλή ενεργείας είναι πολλαπλασια ικανή στο να παράγει εκείνο το πλεονασμα και στο να το διοχετευση στην ενίσχυση της αμυντικής της ικανότητας."

Δηλαδή, ψηφίστε οικολογους, για αγορές του αιώνα, για καλύτερα και περισσότερα τανκς, αεροπλάνα, πολεμικά πλοία, και άλλη παρομοία "εναλλακτική" και "φιλική στο περιβαλλον" τεχνολογία.

Στην ερωτηση ότι: "Η Κύπρος είναι μια οικολογική ενότητα και πως αντιδρούν οι Τυρκοι οικολογοι όταν τους βάζετε αυτό στα διαφερα διεθνή συνεδρία;" Τόσο το ακροατήριο όσο και οι ομιλητές αφιέρωσαν αρκετή ώρα για να καταγγέλλουν τους τουρκους οικολογους που κάνουν ότι δεν ξέρουν τι γίνεται στη Κύπρο και δεν καταγγέλλουν τον τουρκικό επεκτατισ-

μο. Για την καταπίεση (οικολογική ή αλλοιωτική) της τουρκικής μειονότητας στην Θρακη και παλι φυσικά καμία αναφορά από τους ίδιους.

Χαρακτήρησαν "ρατσιστική και φασιστική" την ομοσπονδία και καταγγείλαν τους γερμανους πρασινους γιατί υποστηρίξαν και χρηματοδοτήσαν την συνάντηση ε/κ και τ/κ στο Βερολίνο και ενίσχυσαν την δημιουργία της "κοινής κίνησης ε/κ και τ/κ για ομοσπονδία και ανεξαρτητή Κυπρο."

Σε ερωτηση για την αρνητική τους στάση στην περίπτωση του διεθνιστή ε/κ αντιρρησης συνειδησης Γ. Παρπα που υποστηρίχθηκε από τις οικολογικές οργανώσεις του εξωτερικού ο Γ. Σχιζάς διακήρυξε ότι "στην Ελλάδα είναι γνωστός αντιρρησιοφάγος και είναι παρα πολύ περηφανός γι αυτό, και ότι δεν αναγνωρίζει κανένα διακαίωμα αντιρρησης συνειδησης." Από το ακροατήριο ακουστήκαν ακόμα πιο χοντρα όπως "φανταστήτε αντιρρησίες στην εξοδό του Μεσολογίου".

Οποίες πολιτικές διαφωνίες και να έχει καποιος με τους πρασινους, σιγουρα θα είναι πολύ αδικο να τους καταλογίσει και τα καμώματα των "οικολογών" που οργανώσαν τις συγκεντρώσεις αυτές. Αυτοί δεν είναι πρασινοι, είναι καθαροαιμοι γαλανολευκοι.

Το άρθρο αυτό γραφτηκε πριν τις ελληνικές εκλογές και δημοσιευτηκε στις εφημερίδες "Φιλελευθερος" και "Εμπρος". Η τελευταία "ξεχασε" να γράψει ότι ο συνταχτής του ανηκει στην "Εργατική Δημοκρατία"

Κλιφ, Χάρμαν κ.ά. ΕΣΣΔ: Από το εργατικό κράτος στον κρατικό καπιταλισμό

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Σε μια από τις ελάχιστες ομιλίες που ξεφυγαν από το γενικό δεξιο κλίμα που κυριαρχήσε στην ιδρυτική Συνδιάσκεψη του ΑΔΗΣΟΚ η Μ. Τσιμιλλή ειπε:

"Ο σοσιαλισμός δεν χρειάζεται επιθέτα για να αντιδιασταλεί με χρεωκοπημένα μοντέλα ανυπαρκτού - και καθολού υπαρκτού όπως συνήθισαμε να τον αποκαλούμε - σοσιαλισμού. Είναι από μόνος δημοκρατικός είναι από μόνος ανθρωπίνος... Όταν το 'μοντέλο' κατέρρευσε αφήσε πίσω του κενό γιατί, αχρηστεύοντας την συνθηματολογία και τα τσιτάτα, αποκαλύφθηκε το ιδεολογικό κενό... Αυτό όμως είναι το δικό τους πρόβλημα. Δεν είναι το δικό μας και δεν πρέπει να φορτίσουμε την σκεπή μας με τη δική τους ανασφάλεια. Όπως δεν πρέπει να τους χαρίσουμε τις εννοιές μας μα ούτε και τις λέξεις μας επειδή τις φορτίσαν με τις δικές τους ενοχές." ("Εμπρός" 6/5/90)

Βεβαία δεν θέλουμε να χαρίσουμε στους σταλινικούς ούτε τις εννοιές μας ούτε τις λέξεις μας. Όμως η Τσιμιλλή, όπως και άλλοι που θέλουν το ίδιο πράγμα, βάζουν απλά το πρόβλημα. Δεν το λύνουν. Και αυτό, δυστυχώς, δεν μας απαλλάσει από το καθήκον να πρέπει να παλεύουμε για να μη χαρίσουμε τις λέξεις και τις εννοιές σοσιαλισμός, εξουσία της εργατικής τάξης, επαναστατικό κόμμα και τόσες άλλες ούτε στους σταλινικούς αλλά ούτε και στους αστούς.

Αν αυτό που χρεωκόπησε δεν ήταν καποιος "σοσιαλισμός", τότε τι ήταν; Ποιο είναι και ήταν το κοινωνικό σύστημα που χρεωκόπησε σε αυτές τις χώρες; Και, ίσως πιο σημαντικό ακόμα, πως εγκαθιδρύθηκε εκεί αυτό το σύστημα; Τέλος, τι συμβαίνει σήμερα στην Ρωσία, ποιοι είναι και τι θέλουν να κάνουν οι "ανασυγκροτητές";

Μηπως πάτι, μαζί με την χαρά μας για την πτώση του σταλινισμού, θα πρέπει να θρηνήσουμε για αυτή την χρεωκοπία, διότι είναι κάποιο πίσω-γυρισμά για την εργατική τάξη;

Μερικοί, και όχι μόνο ανάμεσα στους παλιούς καλούς σταλινικούς, αλλά και μέσα στους αντισταλινικούς, το νομίζουν:

"Η κατάρρευση της εθνικοποιημένης σχεδιασμένης οικονομίας, παρα την κακή διαχείριση από την γραφειοκρατία, είναι ένα ιστορικό πίσωγυρισμά για την εργατική τάξη. Η γραφειοκρατία έχει επίσης ανοίξει την πόρτα στην επανάσταση στην Πολωνία, Ουγγαρία και πιθανά άλλα κράτη της Ανατολικής Ευρώπης" ("Σοσιαλιστική Εκφραση" Απρίλης 90)

Τέτοιες θέσεις προκαλούν πολλά ερωτήματα. Το ποιο φανερό είναι, ποτέ έγινε εργατική επανάσταση στην Πολωνία ή στην Ουγγαρία και τα άλλα κράτη της Ανατολικής Ευρώπης, για να μπορεί σήμερα να ανοίξει η πόρτα στην επανάσταση;

Σε αυτά τα ερωτήματα, και άλλα, προσπαθήσαμε με το αφιέρωμα του προηγούμενου τευχούς για την κρίση του Κρατικού Καπιταλισμού, να δώσουμε κάποιες απαντήσεις, αναδημοσιεύοντας διάφορα άρθρα, το πιο παλιό από τα οποία γραφτηκε το 1948.

Με εκείνα τα άρθρα θέλαμε να δείξουμε ότι στον χώρο της επαναστατικής αριστεράς η τάση μας είχε προσπαθήσει να δώσει απαντήσεις στα ερωτήματα αυτά πολύ πριν η κρίση πάρει τέτοιες διαστάσεις που να αναγκάσει όλους να τα αντιμετωπίσουν.

Από την υποχρέωση να συνεχίσουμε την δουλειά εκείνου του αφιέρωματος

και σε αυτό το τεύχος μας εβγάλε η έκδοση από τους συντροφούς στην Ελλάδα του βιβλίου "ΕΣΣΔ - Από το Εργατικό Κράτος στον Κρατικό Καπιταλισμό" από τις "Εκδόσεις Εργατική Δημοκρατία".

Το βιβλίο περιέχει πέντε άρθρα, στα οποία πιανονται όλα τα ζητήματα στα οποία αναφερθήκαμε.

εργατικό κράτος;

Έτσι τονίζει ότι ο σοσιαλισμός δεν μπορεί να χαρακτηριστεί απλά με ένα οικονομικό όρο, αυτό της "εθνικοποιημένης σχεδιασμένης οικονομίας". Αντίθετα ο Μαρξισμός βάζει πάνω από όλα μια πολιτική έννοια, γνωστή με διάφορα ονόματα, που το καθένα τονίζει μια διαφορετική όψη της: Εργατικό Κράτος, Δικτατορία του Προλεταριάτου, Εργατική Δημοκρατία.

Το πρώτο ερώτημα που μπαίνει είναι, ήταν ο σταλινισμός με οποιοδήποτε τρόπο ένα εργατικό κράτος; Ένα κράτος δηλαδή στο οποίο την εξουσία την είχε η εργατική τάξη; Όχι, γιατί από το 1928 και μετά δεν υπάρχει ίχνος εργατικής δημοκρατίας στην Ρωσία.

Ο στόχος αυτού του βιβλίου είναι ν' αποδείξει ότι τα καθεστώτα της ΕΣΣΔ και της Ανατολικής Ευρώπης δεν έχουν καμία σχέση με τον σοσιαλισμό ("κρατικό" ή όχι). Ότι η εργατική εξουσία του 1917 ανατραπήκε ολοκληρωτικά από τον σταλινισμό, που δεν ήταν μια απλή παρεκκλίση από την σοσιαλιστική προοπτική, αλλά μια αντεπανάσταση που έκανε την εργατική τάξη από κυρίαρχη κυριαρχούμενη, της επεβάλλε μια οικονομική, ιδεολογική και πολιτική καταπίεση πολύ γνωστή στην Δύση και εγκαθίδρυσε ένα καθεστώς ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΥ.

... ή κρατικός καπιταλισμός;

Η θεωρία του κρατικού καπιταλισμού, που πρωτοανέλυσε ο Τόνυ Κλιφ την δεκαετία του '40, δεν προσπαθεί να χαρακτηρίσει με ένα υβριστικό επίθετο τον σταλινισμό. Αντίθετα η αξία της είναι ότι προσπαθεί να κάνει μια επιστημονική ανάλυση αυτού που υπάρχει στην ΕΣΣΔ, για να βρει ποιες είναι οι δυνάμεις που κινούν αυτή την κοινωνία, και πως εξελίσσεται αυτή. Και πραγματικά, βήμα-βήμα μπορούσε να εξηγήσει κάθε φάση, από την ανθιση στην κρίση, από την καταστολή στην πολιτική μεταρρυθμίση, κάθε περίοδο της ταξικής πάλης σ' αυτές τις χώρες με όπλο τον επαναστατικό μαρξισμό εμπλουτισμένο με την σύγχρονη εμπειρία του παγκόσμιου εργατικού κινή-

ματος.

Ο Κρατικός Καπιταλισμός σημαίνει την αντιγραφή από την γραφειοκρατία μέσα στην Ρωσία όλων των μεθόδων που είχαν χρησιμοποιηθεί για την εκβιομηχανίση των χωρών της Δύσης: την εκδίωξη των αγροτών από τη γη τους, το αναγκαστικό στοιβάγμα των εργατών στις πόλεις κάτω από φριχτές συνθήκες, την απειλή της πείνας για να αναγκαστούν άνδρες, γυναίκες και παιδιά να δουλεύουν στα εργοστάσια 12, 14 και 16 ώρες την ημέρα, νόμους που ν' απαγορεύουν στους εργάτες και τα πιο στοιχειώδη δικαιώματα και ένα σύστημα καταναγκαστικής εργασίας σαν συμπλήρωμα στη μισθωτή εργασία. Όμως, προσπάθησε να πετύχει μέσα σε 20 χρόνια αυτό που ο βρετανικός καπιταλισμός για παράδειγμα πέτυχε σε 200. Αυτή η συμπίεση σε μια τόσο σύντομη ιστορική περίοδο έκανε την τρομοκρατία ακόμα μεγαλύτερη.

Για τους μαρξιστές κάθε συγκεκριμένη κοινωνία χαρακτηρίζεται από τη δυναμική της ανάπτυξης της. Η ΕΣΣΔ είναι γραφειοκρατικός κρατικός καπιταλισμός, γιατί η γραφειοκρατία συλλογικά ελέγχει τα μέσα παραγωγής και είναι αναγκασμένη, σαν τον κάθε ατομικό καπιταλιστή στην Δύση, συνεχώς να χρησιμοποιεί αυτόν τον έλεγχο για να εκμεταλλεύεται τους εργάτες και να συσσωρεύει όλο και μεγαλύτερες ποσότητες κεφαλαίου.

Η δυναμική που αποτελεί το υποβάθρο της γραφειοκρατίας είναι, όπως και για τους καπιταλιστές της Δύσης, η συσσώρευση. Και αυτή η ανάγκη για συσσώρευση πηγάζει από τον οικονομικό και στρατιωτικό ανταγωνισμό με το δυτικό καπιταλισμό.

Η σημερινή κρίση του κρατικού καπιταλισμού είναι αδύνατο να εξηγηθεί χωρίς την παραπάνω ανάλυση. Δεν είναι μια κρίση κακοδιαχείρισης, αναποτελεσματικότητας ή διαφθοράς από την μεριά της γραφειοκρατίας.

πως χάθηκε η επανάσταση;

Όμως η επανάσταση του '17 είναι το σπουδαιότερο γεγονός στην παράδοση του επαναστατικού εργατικού κινήματος. Αν δεν θέλουμε να "χαρίσουμε" στους σταλινικούς και τους αστούς αυτή την παράδοση, τότε θα πρέπει να εξηγήσουμε πως καταλήξε η Ρωσία από το εργατικό κράτος της περιόδου εκείνης στο καταπιεστικό καθεστώς του Κρατικού Καπιταλισμού.

Εφταιγε, όπως ισχυρίζονται όχι μόνο οι αστοί αλλά και οι αναρχικοί, ο μπολσεβικισμός, η επιμονή στον δημοκρατικό συγκεντρωτισμό, η

δικτατορία του προλεταριάτου; Είναι κάτι αναποφευκτό, στηριγμένο στην ανθρωπινή φύση, που κάνει ουτοπία την ελπίδα για μια σοσιαλιστική κοινωνία;

Αντίθετα η ευθυνη για αυτή την καταληξη ανοίγει στον παγκόσμιο ιμπεριαλισμό και την σοσιαλδημοκρατία της εποχής, η οποία προδωσε και επνίξε τις εργατικές επαναστάσεις που ξεσπασαν σε μια σειρά από δυτικές χώρες. Χωρίς βοήθεια από αυτές το επαναστατικό εργατικό κράτος που γεννήθηκε το 1917 εκφυλίστηκε κάτω από τις πιέσεις του καπιταλιστικού κόσμου, που το περικυκλώνει, στην πορεία της δεκαετίας του 1920. Η εργατική τάξη έχανε ολο και περισσότερο τον έλεγχο από μια νέα γραφειοκρατία. Οι ποσοτικές αλλαγές έγιναν ποιοτικές τον κρίσιμο χειμώνα 1928-29. Εκείνοι που ελεγχαν το κράτος οδήγησαν τους αγρότες στη βίαιη κολλεκτιβοποίηση και διαλύσαν και τα τελευταία υπολείμματα εργατικής εξουσίας στις πόλεις. Ο στόχος της ανατροπής του καπιταλισμού σε παγκόσμιο επίπεδο αντικαταστάθηκε από τον στόχο "να φτάσουμε και να ξεπεράσουμε τις δυτικές δυνάμεις", σύμφωνα με τα ίδια τα λόγια του Σταλίν.

γκλασνοστ και περεστρόικα

Η περεστρόικα δεν αποτελεί καμία προσπάθεια γυρισμού στις επαναστατικές παραδόσεις του Λένιν, κάτι που γίνεται ολο και πιο φανερό με τις τελευταίες εξελίξεις στην ΕΣΣΔ. Οι οικονομικές μεταρρυθμίσεις σήμερα δεν είναι ούτε βελτίωση του σοσιαλισμού, ούτε παλιννόηση του καπιταλισμού, γιατί ποτέ δεν υπήρξε σοσιαλισμός σ' αυτές τις χώρες μετά τη σταλινική αντεπανάσταση.

Στα χρόνια της περεστρόικα ο κόσμος δεν είδε καμία καλλιτέρευση της ζωής του. Αντίθετα οι συνέπειες της περεστρόικας, ο πληθωρισμός, η πιθανότητα της ανεργίας και οι ουρές μπροστά στα μαγαζιά που συνεχίσαν να μακραίνουν μετέτρεψαν την αρχική υποστήριξη στους μεταρρυθμιστές σε μαζική δυσανεμία που οδήγησε στην σημερινή πολιτική και ιδεολογική κρίση των καθεστώτων.

Η γκλασνοστ από τα πάνω δεν είναι τίποτα περισσότερο παρά η προσπάθεια του μεταρρυθμιστικού κομμάτι της γραφειοκρατίας να κερδίσει την συναίνεση τμημάτων της κοινωνίας και της εργατικής τάξης για την ανασυγκρότηση που ελπίζουν να σώσει την ΕΣΣΔ από τον υποβιβασμό

της από υπερδύναμη σε μια σχεδόν υποανάπτυκτη χώρα.

Όμως, όπως κάθε φορά που υπάρχει ένα ρήγμα στην συνοχή της αρχουσας τάξης (Ουγγαρία - Πολωνία '56, Τσεχοσλοβακία '68), κάθε φορά που η γραφειοκρατία αναγκάζεται να χαλαρώσει τον έλεγχο πάνω στην κοινωνία, οι παραχώρησεις αυτές "ξεχειλώνονται" από τις μαζές. Η γκλασνοστ από τα πάνω γίνεται δηλαδή γκλασνοστ από τα κάτω.

Μήπως όμως αυτή είναι αντεπανάσταση επειδή οι εργαζόμενοι προσανατολίζονται προς την Δύση; Οι εργατές στην Δύση για δεκαετίες, ζούσαν με την αυταπάτη ότι η απελευθέρωση τους από τα δεσμά των "δικών τους" αρχουσών τάξεων θα έρχοταν από το Στάλιν. Ότι η ΕΣΣΔ και η Ανατολική Ευρώπη ήταν ένας παραδείσος σε σχέση με την πικρία που είχε να προσφέρει ο δυτικός καπιταλισμός. Το ίδιο συμβαίνει και σήμερα με τους Πολωνούς εργατές και τον Μπους.

Σημειώνει αυτό ότι αυτοί οι εργατές είναι "πρακτορες του ιμπεριαλισμού"; Όχι. Το μόνο που σημαίνει είναι ότι η αρχούσα τάξη στην Ανατολική Ευρώπη είναι το ίδιο εκμεταλλευτική και καταπιεστική όσο και οι δυτικοί συναδελφοί της. Ότι ξεσκώνει τις ίδιες αντιθέσεις και αγανάκτηση από την εργατική τάξη όσο και η θάτσερ στους Βρετανούς ανθρακωρύχους. Σημειώνει ακόμα, ότι, όπως στην Δύση η εργατική τάξη τρέφει αυταπάτες για την δυνατότητα να βελτιωθεί η θέση της στο σύστημα μέσα από μεταρρυθμίσεις, έτσι και στην Ανατολή οι εργατές έχουν την ψευδαισθητική οπτική του Μαζοβιέτσκι με τον Γιαρουζέλσκι και μερικές ενέσεις της αγοράς θα είναι μια διεξόδος στα δεινά τους.

Το ίδιο ισχύει και με τις εθνικές διεκδικήσεις. Για ποιο λόγο θα πρέπει να θεωρούνται αντιδραστικές και να μην ισχύει το ίδιο με τις διεκδικήσεις των Ιρλανδών καθολικών απέναντι στον Βρετανικό ιμπεριαλισμό;

Για να μην χαρίσουμε στους σταλινικούς τις εννοίες του σοσιαλισμού, για να αντισταθούμε στην επιθεση των αστών που θεωρούν το θέμα λήξαν, και τον σοσιαλισμό μια και καλή χαμένο και χρεωκοπημένο, χρειάζομαστε τις αναλύσεις αυτού του βιβλίου. Αναλύσεις που στηρίζονται στις πολιτικές παραδόσεις του επαναστατικού εργατικού κινήματος.

«ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ» ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Το άρθρο αυτό είναι απομαγνητοφωνημένη ομιλία του Κρις Χαρμαν του Socialist Workers Party στο "Τριήμερο Επαναστατικού Μαρξισμού '89" που οργανώσε η ΟΣΕ στην Αθήνα τον Μάη του 1989.

Το θέμα για το οποίο θα μιλήσω έχει εξελιχθεί σε **κεντρικό ιδεολογικό ζήτημα** για τους σοσιαλιστές σήμερα. Παράλληλα με την κρίση στην Δύση βλέπουμε αυτά τα χρόνια να ξετυλιγεται και η κρίση στις χώρες του κρατικού καπιταλισμού, τις οποίες πολλοί αγωνιστές θεωρούσαν σαν πρότυπο σοσιαλιστικό. Παράλληλα με την **κρίση του καπιταλισμού ξετυλιγεται και μια κρίση του σοσιαλισμού.**

Βλέπουμε, σαν αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας, κομμάτια όπως το Κ.Κ.Ε. εδώ, ή αντίστοιχα το περιόδιο μέσα από το οποίο κνείται το Βρετανικό Κ.Κ., να επιχειρηματολογούν ότι για να προχωρήσουμε στον σοσιαλισμό δεν μπορούμε να ξεχάσουμε την αγορά. Η αγορά, λένε, είναι βασικό συστατικό στοιχείο, πρέπει να πατήσουμε πάνω σ' αυτή για να προχωρήσουμε στο σοσιαλισμό.

Στην ουσία αναπαράγουν το βασικό επιχειρήμα που πάντα χρησιμοποιούσαν οι αστοί εναντίον του σοσιαλισμού. Το επιχειρήμα ότι ο μοναδικός τρόπος με τον οποίο μπορείς να διαχειριστείς μια οικονομία αποτελεσματικά είναι η αγορά, γιατί η αγορά στην πραγματικότητα εκφράζει τις επιθυμίες των ανθρώπων. Αν δεν χρησιμοποιήσεις την αγορά το αποτέλεσμα είναι αναποτελεσματικότητα, σπατάλη πόρων και τελικά ο κόσμος να μην παίρνει αυτό το οποίο θέλει.

Για να στηρίξουν αυτό το επιχειρήμα, παρουσιάζουν μια εικόνα του καπιταλισμού, σύμφωνα με την οποία η λειτουργία της αγοράς στηρίζεται στην ύπαρξη πολλών μικρών επιχειρήσεων οι οποίες παράγουν σύμφωνα με την αγορά.

Ουσιαστικά λένε ότι δεν υπάρχει ανάγκη για σχεδιασμό. Ότι η διαδικασία της αγοράς λειτουργεί αποτελεσματικά. Ότι ο κόσμος με τα λεφτά που έχει στην τζέπη του καθορίζει κατά κάποιο τρόπο αυτό το

οποίο θέλει να παραχθεί. Γιατί, όταν θέλει κάποια πράγματα, τρέχει με τα λεφτά του να τα αγοράσει και έτσι ανεβαίνει τις τιμές, και επειδή ανεβαίνουν οι τιμές, οι επιχειρήσεις παράγουν περισσότερα αγαθά απ' αυτά που ζητά ο κόσμος. Ένω αν ο κόσμος δεν θέλει κάποια αγαθά, τότε δεν θα ξεοδεύει τα λεφτά του για να τα πάρει, οι τιμές πέφτουν, και μ' αυτό τον τρόπο οι επιχειρήσεις δεν παράγουν τα πράγματα που δεν θέλει ο κόσμος.

Ουσιαστικά ζωγραφίζουν μια εικόνα σύμφωνα με την οποία η αγορά είναι μια μαζική δημοκρατία, μέσα από την οποία, οι επιθυμίες μετατρέπονται σε εντολές προς τις επιχειρήσεις για το τι πρέπει να παράγουν. Δημιουργούν την εντύπωση ότι ουσιαστικά η αγορά είναι ένας παράλληλος μηχανισμός, δίπλα στην κοινοβουλευτική δημοκρατία. Το επιχειρήμα που προβαίνουν είναι ότι, όπως με την κοινοβουλευτική δημοκρατία έχετε το δικαίωμα να ψηφίσετε και να διαλέξετε ποιο κόμμα θέλετε να σας εκφράζει, με τον ίδιο τρόπο με την ελεύθερη αγορά, αντι να χρησιμοποιήσετε την ψήφο χρησιμοποιήστε τα λεφτά σας, για να επιλέξετε τα αγαθά που θέλετε να σας προσφέρει. Και οι δύο μηχανισμοί είναι οι τελειότεροι που μπορούν να υπάρχουν για να ικανοποιούν τις επιθυμίες των ανθρώπων, είναι ο φυσικός τρόπος με τον οποίο λειτουργούν τα πράγματα.

Οι πιο εκλεπτισμένοι απολογητές αυτού του συστήματος τοποθετούν το ζήτημα με όρους πληροφορικής και κυβερνητικής. Στην πραγματικότητα, λένε, τι είναι η αγορά; Είναι ένα σύστημα πληροφορικής, ένα σύστημα με το οποίο ο κόσμος στέλλει τα κατάλληλα μηνύματα, τις κατάλληλες πληροφορίες για τα πράγματα που θέλει να πάρει, στις επιχειρήσεις, οι οποίες έτσι ξέρουν τι θέλει ο κόσμος για να του προσφέρουν αυτό που θέλει.

ΑΠΛΗ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Το πρώτο που λέμε εμείς, είναι ότι αυτή η εικόνα δεν είναι κάτι νέο στα οικονομικά. Αυτή η περιγρ-

φή της λειτουργίας της αγοράς είναι κάτι το οποίο υπήρχε πολύ καιρό πριν γράψει ο Μαρξ το Κεφάλαιο.

Στην πραγματικότητα είναι μια εικόνα την οποία βρισκόμαστε σε ένα από τους ιδρυτές της σύγχρονης οικονομικής επιστήμης, τον Άνταμ Σμιθ. (1723-1790) Μετά, πήρε αυτή τη συστηματοποιημένη μορφή από κάποιους χυδαίους οικονομολόγους, ο πιο γνωστός από τους οποίους ήταν ο Σαιν. (1767-1832)

Αυτή η περιγραφή δεν ανταποκρίνεται καθόλου στην σύγχρονη οικονομία. Είναι κάποιου είδους περιγραφή αυτού, που σαν Μαρξιστές θα ονομάζαμε απλή εμπορευματική παραγωγή. Είναι μια εικόνα η οποία θα ισχύει σε μια κατάσταση όπου τα εμπορεύματα πραγματικά παράγονται από εκατομμύρια μικροπαραγωγούς, οι οποίοι επικοινωνούν και ανταλλάσσουν τα προϊόντα μεταξύ τους μέσα από μια ανοικτή αγορά.

Τέτοιου τύπου κατάσταση μπορούμε να πούμε ότι κλασικά επικρατούσε σε χώρες με μικροκαλλιεργήτες, που μ'αυτό τον τρόπο εξασφάλιζαν κυρία τα εμπορεύματα τροφίμων. Είναι μια μορφή παραγωγής τροφίμων που εξακολουθεί να υπάρχει σε ορισμένα μέρη του κόσμου. Σ' αυτό το σύστημα μπορούμε πραγματικά να πούμε ότι ο κάθε μικροπαραγωγός αγρότης παράγει τόσο καλαμποκι στο χωράφι του, ανάλογα με το τι τιμές περιμένει να πάρει, όταν θα βγει το καλαμποκι του στην αγορά.

Το επιχείρημα που χρησιμοποιείται με βάση αυτό το μοντέλο είναι ότι αν υπάρχουν άνθρωποι που χρειάζονται περισσότερη τροφή τότε θα πληρώσουν περισσότερα χρήματα για να την αποκτήσουν, και μ'αυτό τον τρόπο θα προσφέρουν μια καλύτερη τιμή στο μικροπαραγωγό ο οποίος θα παράγει περισσότερο καλαμποκι.

Ακόμα όμως και αυτό το απλοποιημένο μοντέλο, που στηρίζεται στο να υπάρχουν μόνο μικροπαραγωγό αγρότες και τα μονα εμπορεύματα για τα οποία μιλάμε να είναι τα τρόφιμα, ακόμα και αυτό το μοντέλο στην πραγματικότητα ποτέ δεν λειτουργούσε έτσι.

Τι συμβαίνει στην πραγματικότητα; Ας υποθέσουμε ότι μια χρονιά υπάρχει έλλειψη τροφίμων. Αυτό οδηγεί σε μια αύξηση της τιμής των τροφίμων. Δεν είναι όμως αλήθεια ότι αυτό οδηγεί σε μια κατάσταση όπου αμέσως οι μικροπαραγωγό αγρότες θα παράγουν περισσότερα τρόφιμα για να καλύψουν τις ελλείψεις που υπάρχουν.

Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΑΓΟΡΑ

Αν λοιπόν η αγορά δεν μπορεί να δουλέψει στην απλή εμπορευματική

Ο λόγος είναι ότι για να μεγαλώσει το καλαμποκι χρειάζονται 6 μήνες. Άρα δεν υπάρχει περίπτωση αυτοί οι μικροπαραγωγό αγρότες να καλύψουν αυτό το έλλειμμα που υποτίθεται ότι σηματοδοτεί η αγορά. Αυτό το οποίο μπορεί το πολύ-πολύ να γίνει μέσα απ' αυτή τη διαδικασία, είναι ότι οι αγρότες θα σπείρουν παραπάνω καλαμποκι με την προοπτική της επομένης χρονιάς.

Έτσι λοιπόν σ' αυτό το απλό μοντέλο, όπου έχουμε μικροκαλλιεργήτες που παράγουν τρόφιμα, και το παράδειγμα είναι το καλαμποκι, αυτό που γίνεται είναι ότι έχουμε συνεχείς διακυμανώσεις της τιμής του καλαμποκιού, η οποία ανεβοκατεβαίνει. Το αποτέλεσμα αυτών των διακυμάνσεων είναι ότι έχουμε χρονιές που ο κόσμος λιμοκτονεί, δεν υπάρχει αρκετό καλαμποκι για να τον θρέψει και υπάρχουν χρονιές που οι μικροκαλλιεργήτες καταστρέφονται γιατί υπάρχει υπερβολική προσφορά και η τιμή πέφτει κάτω.

Αν δυσκολευόμαστε να με πιστέψετε, σκεφτείτε τι γινόταν στη Ελλάδα, πριν από καμία σαράντα χρονιά, όταν υπήρχε πραγματικά μια μεγάλη μαζα μικροκαλλιεργήτων. Η κατάσταση μέσα στην οποία ζούσαν, ήταν ότι υπήρχαν χρονιές που ο κόσμος πεθαινε της πείνας και υπήρχαν χρονιές που υπήρχε πραγματικά μια μεγάλη παραγωγή να προσφέρουν.

Στην πραγματικότητα, ακόμα και σ' αυτό το παρα πολύ απλοϊκό μοντέλο, που δεν απαιτεί να έχουμε επενδυθεί μεγάλες ποσοότητες κεφαλαίου, η λύση του προβλήματος με την διαδικασία της αγοράς, γίνεται με μια κατάσταση όπου η συμπτώση της προσφοράς με την ζήτηση γίνεται μέσα από μια αλληπαλή διαδικασία κρίσεων, όπου υπάρχει αυτή η αλληλοδιαδοχή χρονιών, στις οποίες διάφοροι γίνονται αρκετά πλούσιοι μέσα από το πως παει η σοδιά και άλλοι καταστρέφονται.

Γι'αυτό ακριβώς τον λόγο κάθε σύγχρονο κράτος δεν αφήνει το πρόβλημα της παραγωγής των τροφίμων, της παραγωγής των αγροτών, να λυθεί και να προχωρήσει απλά μέσα από τους μηχανισμούς της αγοράς. Αντίθετα βλέπουμε συνεχείς μηχανισμούς παρεμβάσης, επιδοτήσεις, οργανισμούς συγκεντρώνσης των προϊόντων, οργανισμούς διαθεσης των προϊόντων, προγράμματα επένδυσης για έργα υποδομής, κλπ.

παραγωγή των αγροτικών προϊόντων, ακόμα περισσότερο δεν μπορεί να

δουλέψει όταν περνάμε στην βιομηχανική παραγωγή προϊόντων. Γιατί όταν προχωράμε πια στην βιομηχανία δεν μεσολαβούν απλώς 6 μήνες από την εποχή που θα σπείρεις μέχρι που να μαζέψεις την σοδιά, αλλά πολύ περισσότερο. Μεσολαβούν 5 και 10 χρόνια από την στιγμή που αρχίζει η έρευνα για να προσδιοριστεί το είδος του εργοστασίου, για να γίνει η επένδυση, ένας ολοκληρωμένος κύκλος που απαιτεί ένα μεγάλο σύγχρονο εργοστάσιο για να φτάσει να παράγει τα προϊόντα που υποτίθεται ζητά η αγορά.

Για παράδειγμα, κάποια στιγμή διαπιστώνεται ότι υπάρχουν ελλείψεις στην αγορά αυτοκινήτων, ότι δεν κυκλοφορούν αρκετά αυτοκίνητα, και ότι υπάρχει προοπτική να βγουν μεγάλα κέρδη αν γίνουν επενδύσεις στο κλάδο των αυτοκινήτων. Μπορεί να χρειαστούν 5 και 10 χρόνια για να κτιστεί, να εγκατασταθεί και να λειτουργήσει ένα σύγχρονο εργοστάσιο παραγωγής αυτοκινήτων. Σ' αυτό το διάστημα των 5 και 10 χρόνων, όταν θα φτάσει να βγάλει τα αυτοκίνητα στην αγορά, μπορεί να μην υπάρχει καθόλου έλλειψη αυτοκινήτων, μπορεί αντίθετα να κυκλοφορούν παρα πολλά αυτοκίνητα.

Ας ακολουθήσουμε παρα πέρα αυτή τη συλλογιστική. Ας πούμε "ναι, λειτουργεί η αγορά, και δεν υπάρχει κανένας ελεγχός, καμία ρυθμίση της αγοράς". Αυτό που βλέπουμε είναι ότι η προσδοκία ότι θα υπάρξουν μεγάλα κέρδη, σημαίνει ότι δεν υπάρχει κανένας μηχανισμός που να ελέγχει και να καθορίζει ότι θα πραγματοποιηθούν ακριβώς εκείνες οι επενδύσεις, οι οποίες θα παράγουν εκείνο τον αριθμό αυτοκινήτων που προβλεπεται ότι θα ικανοποιούν τα μνημάτα της αγοράς και θα φέρουν έτσι αυτά τα τεραστία κέρδη. Αντίθετα, είναι σίγουρο ότι πολλές ανταγωνιστικές εταιρείες που βλέπουν την προοπτική αυτών των κερδών θα τρέξουν να επενδύσουν, και άρα, με μαθηματική ακρίβεια, θα παράγουν τελικά πολύ περισσότερα αυτοκίνητα απ' αυτά τα οποία απαιτούνται για να βγουν αυτά τα κέρδη.

Άρα λοιπόν, είναι από την αρχή ενσωματωμένο μέσα σ' αυτό τον μηχανισμό της αγοράς το να οδηγεί σε μια κατάσταση όπου για κάποιες περιόδους υπάρχει η προοπτική ότι θα υπάρξουν κέρδη, ότι χρειάζεται να γίνουν νέες επενδύσεις, και υπάρχει

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ, ΛΑΔΩΜΑΤΑ, ΔΙΑΦΘΟΡΑ

Αυτό τους οδηγεί να πάρουν μέτρα έξω από την παραγωγική διαδικασία. Τι σημαίνουν από την καπιταλιστική

στροφή προς τις νέες επενδύσεις. Αυτό με την σειρά του, μετά από 5 - 10 χρόνια, οδηγεί σε μια κατάσταση όπου έχουν γίνει υπερβολικά μεγάλες επενδύσεις, περισσότερο από ότι μπορεί η αγορά να σηκώσει.

Αν έχετε αμφιβολία ότι εκεί καταλήγει αυτή η ιστορία, τότε ρίξτε μια ματιά στο τι συνέβαινε την περασμένη δεκαετία, την δεκαετία του '70. Γινόταν αγώνας δρόμου για το ποιος θα καταφέρει να έχει καινούργιες επενδύσεις σε ναυπηγία, σε χαλυβουργία, σε χημικά εργοστάσια. Δέκα χρόνια αργότερα, στην δεκαετία του '80, παντού, στην Βρετανία, στην Πολωνία, στην Ελλάδα, καινούργια ακόμη εργοστάσια κλείνουν το ένα πίσω από το άλλο, κλείνουν χαλυβουργία, κλείνουν ναυπηγία, κλείνουν χημικά εργοστάσια.

Η πραγματικότητα είναι ότι αυτό το "θαύμασιο" σύστημα που στέλλει μηνύματα μέσω των τιμών, αυτό που περιγράφουν σαν ένα τέλειο σύστημα πληροφορικής, ξάνα και ξάνα κατά την διάρκεια της ομαλής του λειτουργίας φτάνει σε σημείο καταρρευσης. Και πρέπει να συμπληρώσουμε ότι όταν συμβαίνει αυτό, όταν φτάνει σ'αυτά τα σημεία, όχι μόνο καταστρέφεται η ζωή χιλιάδων, εκατομμυρίων ανθρώπων, αλλά και σπαταλούνται τεραστίες ποσοότητες πόρων.

Το γεγονός ότι γίνεται μια τέτοιου είδους μεγάλη σπατάλη δεν είναι θέμα που αποσχολεί μόνο εμάς. Πρέπει να μας αποσχολεί, γιατί συσσιαστικά όλα αυτά τα πράγματα θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για να καλύψουν ανάγκες που μενούν ακάλυπτες, στεγάσης, τροφής για ανθρώπους που πεινούν και δεν έχουν να ντυθούν κτλ. Αλλά δεν είναι μόνο για μας που είναι μεγάλο το πρόβλημα, είναι τεραστίο και για τους ίδιους τους καπιταλιστές.

Αυτό, γιατί ο κάθε καπιταλιστής, κάθε επιχείρηση, ανησυχεί ότι αυτός ο συγκεκριμένος θα είναι αυτός που δεν θα μπορεί να πουλήσει, αυτός που δεν θα μπορεί να βγάλει τα κέρδη του, αυτός ο οποίος θα πρέπει να πληρώσει την καταστροφή. Έτσι λοιπόν, αυτό το οποίο βλέπουμε να συμβαίνει στον σύγχρονο καπιταλισμό, είναι ότι ο κάθε ένας συγκεκριμένος καπιταλιστής θέλει, έχει ανάγκη, να πάρει μέτρα προστασίας για να μην είναι αυτός που θα βρεθεί σ'αυτή τη θέση, που δεν θα μπορεί να πουλήσει τα προϊόντα του.

πλευρά αυτά τα έξω από την παραγωγική διαδικασία μέτρα με τα οποία αναζητούν κάποια μορφή προστασίας

να μην τους κτυπήσει το κακό; Σημαινουν τεραστια εξοδα σε ιστοριες οπως διαφημιστικες εκστρατειες, οπως ο ανασχεδιασμος των προιοντων με βαση την συσκευασια και όχι το πραγματικο τους περιεχομενο. Σημαινει εξοδα για δημοσιες σχεσεις, σημαίνει, τελος, το λαδωμα. Αυτη η ιστορια με τα λαδωματα δεν είναι μια υποθεση απλως του ΠΑΣΟΚ, το βλέπουμε αμα κανουμε τον γυρο του κοσμου, είναι η ιστορια του σκανδαλου Ρεκρουτ στην Ιαπωνια, είναι η Λοκχιντ, η οποια ειχε εξαγορασει κυβερνησεις απο την Ιταλια μεχρι την Ιαπωνια, είναι η ιστορια την οποια περναμε στην Αγγλια, οπου δυο

ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΣΜΟΣ

Η λογικη καταληξη αυτου του τυπου της προστασιας είναι οτι τελικα οι επιχειρησεις απευθυνονται στο κρατος για πολεμικες προσπαθειες, για εξοπλισμους. Και επειδη εκει βρισκουν μια αγορα για τα προιοντα τους, τους προσφερει μια διεξοδο σε ποιον να τα πουλησουν, και με τον σκοπο της χρησιμοποίησης αυτου του πολεμικου μηχανισμου εναντιον των ανταγωνιστων τους, εναντιον των εταιρειων αλλων χωρων, που αντιτιπάζονται με την στρατιωτικη βια.

Για παραδειγμα αυτη τη στιγμή, υπαρχει μια εντονη διαμαχη αναμεσα στην αρχουσα ταξη της Ιαπωνιας και την αρχουσα ταξη στην Αμερικη, τι θα απογινει το σχεδιο για την αναπτυξη ενος νεου πολεμικου αεροπλανου που λεγεται FSX. Στην πραγματικοτητα η διαμαχη αφορά αν τα λεφτα που θα ξοδευουν θα βοηθησουν

Η ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ ΣΤΟΝ

Ετσι λοιπον αν διαβασουμε όχι τα βιβλια τις ακαδημαϊκες μελετες των οικονομολογων, αλλα τις συγκεκριμενες μελετες που γινονται για την δομη των επιχειρησεων, ανακαλυπτουμε οτι η συγκεκριμενη δομη διαχείρισης των επιχειρησεων είναι παρα πολυ αναποτελεσματικη.

Προσφατα το Wall Street Journal, η εφημεριδα του Αμερικανικου χρηματιστηριου, δημοσιευσε μια μελετη που συμπεραινει οτι η IBM, η τεραστια επιχειρηση παραγωγης κομπιουτερ, είναι τόσο αναποτελεσματικη και γραφειοκρατικη όσο και η Σοβιετικη Ενωση, όσο και ο Κρατικός Καπιταλισμος, και επομενως εχει κατα καποιο τροπο αναγκη απο μια δικη της περεστροϊκα.

Η ιδια ιστορια επαναλαμβανεται είτε μιλαμε για την Ford, είτε μι

τεραστιες εταιριες ηλεκτρικων ειδων, ξοδεουν απεραντα ποσα για να κανουν διαφημιστικες εκστρατειες για το ποιος θα μπορεσει να καταπιει τον αλλο, για να παρουνε την κυβερνηση με το μερος τους, για να αποκτησουν ουσιαστικη πολιτικη επιρροη, που να μπορεσει να τους προσταψει απο αυτη την εξελιξη.

Να παρουμε σαν παραδειγμα την εταιρεια Ναμπισκο. Μια προσφατη διαμαχη στην Αμερικη, για το αν θα εξαγορασει μια εταιρεια μια αλλη, οπου εγινε σκληρη μαχη. Αυτη η μαχη σημαίνει οτι ξοδευτηκαν ποσα τα οποια ισοδυναμουν σε δυο δυσεκατομυρια δραχμες.

στην αναπτυξη της αεροναυπηγικης βιομηχανιας στην Αμερικη ή στην Ιαπωνια. Μπορει τα διαφορα σοσιαλδημοκρατικα κομματα η τα Κ.Κ. αυτη τη στιγμή να λενε οτι είναι καιρος να λειτουργησει η αγορα, ομως οι λογικοι καπιταλιστες που διευθυνουν αυτες τις επιχειρησεις δεν μιλαν με τετοιους ορους.

Αυτο που σημαίνει αυτη η ιστορια, είναι οτι τεραστιες επιχειρησεις, οι πραγματικα μεγαλες επιχειρησεις, προστατευονται απο το κρατος για μεγαλα χρονικα διαστηματα, για δεκαετιες ολοκληρες, απο το να αντιμετωπισουν τον οποιονδηποτε ανταγωνιστη. Ετσι ολη αυτη η φιλολογια περι των μηνυματων της αγορας που ερχονται μεσα απο τον ανταγωνισμο, στην πραγματικοτητα ποτε δεν φτανει σ' αυτες τις μεγαλες επιχειρησεις.

ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ

λαμε για την General Motors, για τα ναυπηγια στην Αγγλια, για τα μεγαλα εργοστασια στην Αγγλια. Αν κοιταξουμε τις εκθεσεις και τα δημοσιευματα αυτων που μελετανε την δομη των επιχειρησεων, συγκεκριμενα βγαζουμε παντου αυτη την εικονα. Και αν μιλησετε με τους εργατες που δουλευουν σ' αυτες τις επιχειρησεις, τοτε οι ιστοριες που θα ακουσετε σε σχεση με την σπαταλη που υπαρχει σ' αυτες τις επιχειρησεις και την διαφθορα που υπαρχει στο επιπεδο των διευθυντων και της διαχειρησης της επιχειρησης, είναι πραγματικα εντυπωσιακες.

Είναι πραγματικα μια πολυ διαφορετικη εικονα απ' αυτη την οποια ζωγραφιζουν οι δεξιοι σοσιαλδημοκρατες, και απο την οψημη στροφη των Κ.Κ. που εχουν αρχισει να αγαπουν την αγορα.

Υπαρχει ενα τελευταιο στοιχειο το οποιο πρεπει να προσθεσουμε σ' αυτη την εικονα. Ο βαθμος ελεγχου που εχουν αυτες οι τεραστιες επιχειρησεις πανω στην αγορα είναι τεραστιος. Ενδεικτικα η Ford και η General Motors μαζι ελεγχουν το 60% της αγορας αυτοκινητων στην Αμερικη. Τρεις εταιρειες παραγωγης τροφιμων στην Βρετανια ελεγχουν το 60% της αγορας. Η Boeing καλυπτει το 90% των αεροπλανων της πολιτικης αεροποριας που πεταν σ' ολοκληρο τον κοσμο.

Στην πραγματικοτητα οταν φτασουμε πια σ' αυτο τον βαθμο ελεγχου, αυτες οι επιχειρησεις δεν ενδιαφρονται καθολου για το τι ειδους

Ο "ΥΠΑΡΚΤΟΣ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ"

Για να γυρισουμε στο θεμα μας, θα υπενθυμισουμε ποσο διαφορετικη είναι η πραγματικοτητα, απο την ιδεολογια της αγορας την οποια πλασαρουν ολον αυτο τον καιρο. Το σημειο συναντησης της προσφορας με την ζητηση, δεν είναι ενα φυσικο σημειο συναντησης, είναι μια "συναντηση" που πραγματοποιειται μεσα απο κρισεις, τεραστιας εκτασης κρισεις, οι οποιες σημαίνουν τεραστιες σπαταλες, τεραστιες αναδιοργανωσεις. Κατι που το εχουμε δει μεταπολεμικα στην δεκαετια του '70, προσφατα στην αρχη της δεκαετιας του '80.

Η προστασια που επιλεγουν οι καπιταλιστες για να μπορεσουν να επιβιωσουν σε καθε τετοιο κυκλο αναδιοργανωσης και ανασυγκροτησης της οικονομιας είναι να σπατάλουνε ολους αυτους τους πορους για την διαφημιση, για τη συσκευασια, για τα λαδωματα, και τελικα για την

ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ: ΤΑ ΙΔΙΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Οταν λοιπον κατανοησουμε την αναπτυξη του συγχρονου καπιταλισμου σαν μια τετοια διαδικασια τοτε μπορουμε να κατανοησουμε κατι το πολυ σημαντικό για τις λεγομενες κομμουνιστικες χωρες. Τα προβληματα που αντιμετωπιζουν αυτες οι χωρες δεν είναι κατι το διαφορετικο απο τα προβληματα του καπιταλισμου. Στην ουσια προκειται για του ιδιου τυπου φαινομενα, εστω και αν ορισμενες φορες είναι σε πιο οξυμμενη μορφη.

Αυτες οι χωρες σε μεγαλο βαθμο εφτασαν εκει που είναι σημερα ξεκινώντας απο χωρες που στην δεκαετια του '30 και πριν τον Β' Παγκοσμιο πολемо ηταν υπαναπτυκτες χωρες. Ηταν χωρες που αν ειχε αφεθει να

προιοντα παραγουνε. Δεν υποκεινται σε τετοιου ειδους πιεσεις, δεν τους απασχολει καθολου αν μετα απο 5, 10 χρονια αποδειχθει οτι το προιον που βγαλανε στην αγορα είναι επικινδυνο για τους καταναλωτες του, και αλλα τετοια παρομοια.

Ετσι λοιπον ολος αυτος ο θαυμαστος κοσμος της συγχρονης αγορας, οταν τον δουμε στην πραγματικοτητα είναι ενα συστημα το οποιο παραγει τροφιμα που προκαλουνε δηλητηριασεις, κτιρια τα οποια καταρρεουν, εργοστασια στα οποια γινονται εκρηξεις, πλοια τα οποια βουλιαζουν με το παραμικρο, ή αεροπλانا που αρχιζουν να αποσυντιθενται ενω πετουν στον αερα.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΟΠΛΩΝ.

Αυτο με την σειρα του, οδηγει στην εξαπλωση δυο φαινομενων, τα οποια υποτιθεται οτι τα εχουν αποκλεισει. Οι τεραστιας εκτασης γραφειοκρατιες που φτιαχνονται γυρω απο αυτες τις επιχειρησεις. Και το τελικο αποτελεσμα, που είναι προιοντα χαμηλης ποιότητας που δεν εχουν τιποτε να κανουν με τις αναγκες που υποτιθεται οτι προσπαθουν να ικανοποιησουν.

Ετσι λοιπον, αντι για την εικονα της αγορας που ζωγραφιζουν, στην οποια ο καταναλωτης είναι κυριαρχος, η πραγματικοτητα είναι ολος αυτος ο κοσμος που αντιμετωπιζει αυτα τα προβληματα, είτε γιατι χανει την δουλεια του καθε φορα που υπαρχει αυτη η διαδικασια της αναπροσαρμογης μεσα απο την κριση, είτε γιατι είναι υποχρεωμενος να καταναλωσει ολα αυτα τα προιοντα που δεν καλυπτουν της αναγκες του.

λειτουργησει ανενοχλητη η διαδικασια της αγορας, οι δυναμεις της αγορας, αυτες θα τις οδηγουσαν συνεχως σε μια κατηφορικη πορεία.

Οι κρατικες γραφειοκρατιες οι οποιες ηρνανε τον ελεγκο αυτων των χωρων, επιχειρησαν να οικοδομησουν σε μια πολυ μεγαλυτερη κλιμακα τους μηχανισμους προστασιας τους οποιους βλεπουμε οτι δημιουργουν οι ιδιες οι καπιταλιστικες επιχειρησεις για να προσταψουν τον εαυτο τους απο τους ανταγωνιστες της αγορας.

Στη Δυση, η κριση στο μεσοπολεμο [1920-40] σημαίνει την εμφανιση μιας διαδικασιας τεραστιου κρατικου παρεμβατισμου, ακριβως για προστασια

των επιχειρήσεων απέναντι στην κρίση. Σε χώρες όπως η Ρωσία, η Κίνα, ουσιαστικά έχουμε μια ακόμη μεγαλύτερη χρησιμοποίηση του κράτους, αλλά με τον ίδιο στόχο, την δημιουργία προστασίας απέναντι στις πιέσεις της κρίσης.

Αν στην Δύση βλέπουμε την General Motors να ξεκινά από τις διαφημιστικές εκστρατείες και να προχωρά και να κλιμακώνει αυτού του τύπου τις δαπάνες και την σπαταλή μέχρι τα συμβολαία εξοπλισμών, μια διαδικασία με την οποία προσπαθεί να προστατέψει το μερίδιό της στην αγορά αυτοκινήτων, στην Ανατολή βλέπουμε την γραφειοκρατία να χρησιμοποιεί την οικοδόμηση ενός τετοιού στρατιωτικού μηχανισμού που να μπορεί να την προστατέψει για να μπορεί να αναπτυχθεί σε πολύ μεγαλύτερη κλίμακα.

Στην πραγματικότητα αμα κοίτα

ΓΙΑΤΙ Η ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΥ ΕΙΝΑΙ ΧΕΙΡΟΤΕΡΗ

Για την ακρίβεια τα πράγματα είναι χειρότερα από δυο αποψεις. Για να αρχίσει η οικοδόμηση βιομηχανίας σε μια υπανάπτυκτη χώρα, σημαίνει ότι μπαίνει μπροστά η διαδικασία μείωσης του ποσοστού του εθνικού προϊόντος που προορίζεται για την καταναλωση των εργατών.

Για παράδειγμα στην Αμερική το ποσοστό του εθνικού εισοδήματος που πηγαίνει σε μισθούς και μεροκάματα είναι το 55% ενώ στην Ρωσία το αντίστοιχο ποσοστό είναι 35%. Αρα δεν πρέπει να μας κάνει εντύπωση ότι τελικά τα καταναλωτικά αγαθά που προορίζονται για να ικανοποιήσουν τις ανάγκες των εργατών στην Ρωσία είναι χειρότερης ποιότητας απ' αυτά που συναντάμε στην Δύση.

Επίσης δεν πρέπει να μας κάνει εντύπωση το ότι αυτή η ιστορία οδηγεί σε ελλείψεις. Γιατί όταν ένα μεγάλο ποσοστό παραγωγής κατευθύνεται στο να καλύψει τις ανάγκες της οικοδόμησης της βιομηχανίας τότε δεν είναι παράξενο ότι ανάγκες του πληθυσμού παραμελούνται και πολλές φορές δεν καλύπτονται και καθόλου.

Το δεύτερο που κάνει τα πράγματα χειρότερα σ' αυτές τις χώρες, είναι ότι στην πραγματικότητα έχουμε να κάνουμε με οικονομίες οι οποίες είναι μικρότερες και οι οποίες αντιμετωπίζουν ανταγωνιστές οι οποίοι είναι μεγαλύτερου μεγέθους από αυτούς. Μ' αυτό τον τρόπο όλα αυτά τα προβλήματα οξύνονται, μεγεθύνονται και εμφανίζονται με πιο έντονο τρόπο.

Για να πάρουμε το παράδειγμα του

Ξέρουμε τι συνέβαινε στο κόσμο, βλέπουμε ότι δεν είναι μόνο η Ρωσία και η Κίνα αλλά και μια σειρά από χώρες που ποτέ δεν διεκδικήσαν τον τίτλο της σοσιαλιστικής χώρας, να ακολουθούν παρόμοιες διαδικασίες υποκατάστασης εισαγωγών που στηρίζονται πάνω στην ίδια συλλογιστική.

Αν όμως στις επιχειρήσεις της Δύσης αυτού του είδους οι μηχανισμοί οδηγούν στην εξαπλώση γραφειοκρατικών μηχανισμών αναποτελεσματικότητας και μη παραγωγικότητας, το ίδιο φαινόμενο βλέπουμε και στην Ανατολή όπου το "κλείσιμο" μιας ολοκληρωτικής οικονομίας, μπορεί βραχυπρόθεσμα ή εστω για κάποια χρονικά διαστήματα να αποδεικνύεται ότι είναι μορφή προστασίας, αλλά μακροπρόθεσμα οδηγεί στα ίδια αποτελέσματα. Ουσιαστικά αναπαράγει μηχανισμούς σπαταλής των πόρων και αναποτελεσματικότητας.

ανταγωνισμού των εξοπλισμών. Η Ρωσία βρίσκεται σε στρατιωτικό ανταγωνισμό με την Αμερική. Αυτό σημαίνει ότι είναι υποχρεωμένη να παράγει εξοπλιστικά συστήματα της ίδιας ποιότητας και του ίδιου βαθμού ανάπτυξης με τους Αμερικανούς.

Ξέρουμε ότι το 1/3 περίπου από τα οπλικά συστήματα τα οποία παράγουν οι Αμερικανοί στην πραγματικότητα είναι αχρηστά. Τα παραγουν και στο τέλος επειδή δεν μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν, τα πετάνε. Μπορούμε να υποθέσουμε ότι ένα αντίστοιχο ποσοστό ισχύει και για την Ρωσία. Το ζήτημα είναι ότι η Ρωσική οικονομία είναι μόνο η μισή σε σύγκριση με την Αμερικανική. Έτσι όταν ξέρουμε τι αντιπροσωπεύει αυτό σε σχέση με το εθνικό προϊόν, αν στην Αμερική το ποσοστό είναι τελικά 3% στην Ρωσία πρέπει να είναι το διπλάσιο, δηλαδή 6%.

Επίσης ξέρουμε ότι στην Αμερική πέρανε έξω στον υπολογισμό των επενδύσεων που απαιτούνταν για ολοκληρωτικούς κλάδους, έτσι ώστε να υπάρχει ένα μεγάλο ποσοστό από εργοστάσια που τελικά αποδεικνύονταν αχρηστά. Το ίδιο λάθος αν το μεταφέρουμε στα πλαίσια της Σοβιετικής Ένωσης μπορεί και να σημαίνει ότι ένας ολοκληρωτικός χαλυβουργικός κλάδος αποδεικνύεται λανθασμένη επένδυση.

Όλη αυτή η κατάσταση δεν σημαίνει ότι η φύση της Ρωσικής οικονομίας είναι διαφορετική από αυτή των υπολοίπων χωρών. Σημαίνει ότι όταν το μέγεθος των μονάδων σ' αυτό τον ανταγωνισμό είναι μικρότερο από κάποιες άλλες, τότε τα προβλήματα

που παρουσιάζονται σ' αυτές τις μικρότερες μονάδες είναι μεγαλύτερα.

Να πάρουμε ένα άλλο παράδειγμα. Στην Βρετανία η αυτοκινητοβιομηχανία δημιούργησε τέσσερις επιχειρήσεις. Μία απ' αυτές, η British Leyland, καταφέρει να φτιάξει ένα πολύ πετυχημένο μοντέλο, αυτό που το ξέρουμε όλοι, το Μίνι. Το ζήτημα είναι ότι είχαν πεσει έξω στον υπολογισμό του κόστους και έτσι ενώ πουλούσαν εκατομμύρια αυτοκίνητα έχαναν λεφτά σε κάθε ένα απ' αυτά που πουλούσαν.

Στην Βρετανία όμως υπήρχαν τρεις άλλες επιχειρήσεις οι οποίες καταφέρναν να βγάλουν κέρδη από τα αυτοκίνητα που πουλούσαν, και έτσι

ΣΤΑΛΙΝΙΣΜΟΣ, ΚΕΥΝΣΙΑΝΙΣΜΟΣ, ΤΡΙΤΟΚΟΣΜΙΣΜΟΣ

Ας δούμε την εικόνα μ' αυτό τον τρόπο: Ολοκληρός ο καπιταλισμός από την δεκαετία του '30 προχώρησε σε μια πορεία όπου αυτές οι τεραστίες επιχειρήσεις χρησιμοποιούσαν όλο και περισσότερο τετοιές μορφές σπαταλής και δαπάνης για να προστατέψουν τον εαυτό τους, μετατρέποντας τον σε όλο και λιγότερο αποτελεσματικό. Αυτό που συνέβηκε στην Ρωσία και την Κίνα σ' αυτή την πορεία είναι ουσιαστικά μια πιο οξυμμένη έκδοση του ίδιου φαινομένου, αλλά από ποιοτική άποψη προκειται για το ίδιο φαινόμενο.

Όλες αυτές οι διαδικασίες κουβαλούσαν μαζί τους και την αντίστοιχη ιδεολογία. Στην Ανατολή ήταν ο

Η ΚΑΤΑΡΡΕΥΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΣΜΟΥ ΤΗΝ ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ '70

Αυτή η εικόνα της οικοδόμησης ισχυρών επιχειρήσεων μέσα στα πλαίσια ενός κρατικού προστατευτισμού άρχισε να καταρρέει, άρχισε να αποσυντίθεται στην δεκαετία του '70, αρχίζοντας από τις επιχειρήσεις της Δύσης. Τελικά, κάτω από τις πιέσεις αυτών των προβλημάτων, οι κυβερνήσεις στην Δύση άρχισαν να αντιμετωπίζουν το ότι δεν μπορούν πια να προστατεύουν αυτές τις επιχειρήσεις και τα προβλήματα τους. Έτσι ξεκίνησε η διαδικασία εξορθολογισμού, οι διαδικασίες τις οποίες ξέρουμε από την δεκαετία του '80.

Ακριβώς επειδή οι κυβερνήσεις άρχισαν να λένε ότι δεν υπάρχει πια δυνατότητα προστασίας των επιχειρήσεων μ' αυτό τον τρόπο, γι' αυτό οι ρεφορμιστές, οι σοσιαλδημοκράτες άρχισαν να λένε ότι πλέον έχει φτάσει το τέλος του σοσιαλισμού. Έτσι λοιπόν στα τέλη της δεκαετίας του '70 άρχες της δεκαετίας του '80 βλέπουμε τους ρεφορμιστές να μετα

να επιβιώσουν. Αν το ίδιο λάθος που έκανε η British Leyland, το μεταφέρουμε στα πλαίσια της Σοβιετικής Ένωσης, δηλαδή αν η Lada κάνει ένα τετοιό λανθασμένο υπολογισμό, σημαίνει ότι η αυτοκινητοβιομηχανία που υπάρχει στην Σοβιετική Ένωση πέφτει έξω.

Αυτό όμως δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν επιχειρήματα από τους απολογητές του καπιταλισμού στην Δύση. Δεν μπορούν να πουν δηλαδή ότι τα πράγματα είναι καλύτερα στην Δύση γιατί εδώ έχουμε περισσότερες επιχειρήσεις στον κάθε κλάδο, γιατί η ίδια η λογική τους είναι ότι πρέπει να υπάρχουν όλο και λιγότερες επιχειρήσεις σε ένα κλάδο.

Σταλινισμός, στην Δύση ήταν η ιδεολογία του Κευνσιανισμού, του οργανωμένου καπιταλισμού, στο τρίτο κόσμο ήταν η ιδεολογία της οικονομικής ανάπτυξης μέσα από την υποκατάσταση εισαγωγών.

Όποια μορφή και αν έπαιρνε αυτή η ιδεολογία, οι ρεφορμιστές την υιοθέτησαν, την αγαπούσαν, ήταν ένα εναλλακτική πρόταση απέναντι στην ιδέα ότι αυτό το σύστημα πρέπει να ανατραπεί. Έτσι όλες αυτές τις ιδεολογίες τις βαφτιζανε σοσιαλισμούς. Είτε ήταν ο Σοβιετικός Σοσιαλισμός, είτε ήταν η Δυτική σοσιαλδημοκρατία, είτε ήταν ο ας τον πούμε τρίτοκοσμικός σοσιαλισμός.

τρέπονται σε οπαδούς της αγοράς.

Στην πραγματικότητα όμως αυτή η στροφή δεν τους λύνει ούτε μπορεί να τους λύσει τα προβλήματα, γιατί το βασικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν συνεχίζει να είναι ότι οι επιχειρήσεις εξακολουθούν να μην ξέρουν τι είδους ζήτηση θα υπάρχει για τα προϊόντα τους μετά από πεντε δεκα χρόνια.

Τι σημαίνει αυτή η κατάσταση; Ότι όλα τα παλιά κολπα εξακολουθούν να εφαρμόζονται από τις επιχειρήσεις που επιβιώνουν, σε ακόμα μεγαλύτερη κλίμακα από ότι προηγουμένα.

Αυτές οι επιχειρήσεις λειτουργούν μέσα στην συνολική δυναμική της οικονομίας. Εκεί δεν παίζουν πραγματικά διαφορετικό ρόλο τώρα που βρίσκονται στα χέρια ιδιωτικών μετόχων από την περίοδο που αυτές οι επιχειρήσεις ήταν στα χέρια του κράτους.

Η ΑΓΟΡΑ ΣΤΗΝ ΡΩΣΙΑ

Ορισμένοι μελετητές όταν εξετάζουν την Ρωσία λένε ότι αυτό που πραγματικά θα της χρειαζόταν είναι να δημιουργούνται μια σειρά από πολλές μικρές επιχειρήσεις, ότι αυτό θα αναζωογονούσε την οικονομία.

Αυτό το οποίο αυτοί οι άνθρωποι δεν βλέπουν ή αποκρύβουν, είναι ότι οι πολλές μικρές επιχειρήσεις είναι περιθωριακές ακόμα και στον δυτικό καπιταλισμό. Για παράδειγμα, περπατώντας για να ερθώ εδώ, περνώ στο δρόμο από διάφορα μικρομαγαζακια που πουλάνε πεδύλα, πορτοφολία, γυαλιά κλπ. Αλλά το φαίνεται λίγο το ζήτημα βλέπετε ότι τα γυαλιά που πουλάνε αυτά τα μικρομαγαζακια είναι φτιαγμένα από την ίδια μεγάλη επιχείρηση, ότι το πορτοφολίο, τα παπούτσια κ.λ.π. επίσης είναι όλα του ίδιου τύπου, ανεξάρτητα από το ποιο μικρομαγαζάκι θα πάς να ψωνίσεις. Στην πραγματικότητα αυτό που συμβαίνει είναι ότι οι μικρές ιδιωτικές επιχειρήσεις δεν είναι παρά μια βιτρίνα πίσω από την οποία κρυβονται οι μεγάλες εταιρίες.

Το άλλο που πρέπει βεβαίως να παρατηρήσει κανείς είναι πως το ότι υπάρχουν πολλά τέτοια μικρομα

γαζα, δεν συμβαίνει γιατί η Ελλάδα είναι κάποια πλούσια καπιταλιστική χώρα. Ίσα ίσα, είναι γιατί υπάρχουν παρα πολλοί άνθρωποι τόσο φτωχοί που προσπαθούν να σταθούν οικονομικά μέσα από αυτή την διαδικασία του μικρομαγαζακιού.

Όλοι αυτοί που λένε ότι λύση για την Ρωσία είναι να αποκτησει πολλές μικρές επιχειρήσεις είναι στην πραγματικότητα σαν να επιχειρηματολογούν ότι αν εμφανιστούν και στους δρόμους της Μόσχας τέτοια μικρομαγαζακια που πουλάνε γυαλιά ηλίου, πεδύλα κ.λ.π. αυτό θα μετασχηματίζει την ζωή των ανθρώπων στην Ρωσία.

Η πραγματική αλλαγή που χρειάζεται να γίνει είναι αλλαγή στα εργασιακά, τα οποία αντί να παράγουν μέσα παραγωγής πρέπει να αρχίσουν να παράγουν προϊόντα για την καταλυσή. Τότε δεν θα έχει σημασία πως διοχετεύονται αυτά τα προϊόντα, ή αν υπάρχουν μικρές ή μεγάλες επιχειρήσεις που τα πουλάνε. Αυτό που έχει σημασία είναι αν θα υπάρχει μια μεγάλη βιομηχανία η οποία θα παράγει τέτοιου είδους προϊόντα κι' όχι αν θα υπάρχει μια σειρά από μικρούς μικροαστούς επαγγελματίες.

"ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ" ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ, ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Στη συζήτηση μπήκε το ερώτημα: εν πάσει περιπτώσει για να φτάσουμε στο σημείο να γίνει τέτοια αλλαγή, τι κάνουμε, περιμένουμε πως θα παρουν την πρωτοβουλία οι εργάτες ή κάνουμε κάποιες δικές μας εκστρατείες; Μπήκε θέμα εναλλακτικής παραγωγής και των αποψών που υπάρχουν γύρω από αυτή. Με μια έννοια μπαίνει το ζήτημα τι κάνουμε, απλώς κάνουμε προπαγάνδα περιμένοντας την αλλαγή;

Το θέμα είναι ότι όλοι αυτοί οι οποίοι μας λένε ότι θα πρέπει να βρούμε εναλλακτικές μορφές παραγωγής, που να φροντίζουν για το περιβάλλον κ.λ.π. τι άλλο κάνουν κι' αυτοί; Στο 99,9% των περιπτώσεων, τις περισσότερες φορές, αυτοί που κάνουν κι' αυτοί είναι προπαγάνδα. Όταν κάποιος επιχειρηματολογεί ότι η πυρηνική ενέργεια είναι επικίνδυνη, του λέω πολύ ωραία, έτσι είναι. Όταν μου λέει πρέπει να κλείσουμε τα πυρηνικά εργοστάσια, του βαζώ το ερώτημα: και πως μπορεί να γίνει αυτό το πράγμα; Κι' αν δεν μπορεί να μου απαντήσει για το πως θα γίνει αυτό το πράγμα, τότε το μόνο που κάνει είναι προπαγάνδα.

Κι' όταν κάποιος λέει ότι ένα

εργοστάσιο το οποίο τώρα παράγει τανκς θα μπορούσε να μετατραπεί σε εργοστάσιο που να παράγει τρακτέρ, για να στείλουμε στον τρίτο κόσμο, επίσης του λέω: θαυμάσια ιδέα. Αλλά του βαζώ και το ερώτημα, πως μπορεί να γίνει αυτή η αλλαγή, να σταματήσει το εργοστάσιο να παράγει τανκς και να περάσει στα τρακτέρ; Κι' αν δεν έχει ένα τρόπο για να απαντήσει πως θα γίνει αυτό, πρέπει να του πω ότι αυτό που κάνει είναι προπαγάνδα.

Και από την μεριά μας, σαν σοσιαλιστές, ένα μεγάλο μέρος της προσπάθειάς μας πάει προς αυτή την κατεύθυνση, πάει στο να κάνουμε προπαγάνδα. Επιχειρηματολογούμε και λέμε στο κόσμο ότι ο καπιταλισμός είναι ένα απαισιόδοξο σύστημα, που έχει όλα αυτά τα προβλήματα, οδηγεί σε όλες αυτές τις καταστροφές, και πρέπει να το αλλάξουμε, και προπαγανδίζουμε προς αυτή την κατεύθυνση. Από αυτή την αποψη δεν υπάρχει και μεγάλη διαφορά ανάμεσα σε μας και σε διάφορους οι οποίοι ονομάζονται οικολόγοι ή εν πάσει περιπτώσει προβαλουνε διάφορα προβλήματα και προπαγανδίζουν γύρω από αυτά.

Μια διαφορά που έχουμε με αυτούς

είναι ότι εμείς αναφερομαστε σε πολύ μεγαλύτερα προβλήματα του συστήματος από αυτά για τα οποία μιλάνε αυτοί. Μια βασική διαφορά είναι ότι εμείς μπορούμε να λέμε ότι όλα αυτά τα προβλήματα, που περιγράφουνε κι' αυτοί και εμείς, προέρχονται από τον διαχωρισμό της κοινωνίας σε αντιπαλές τάξεις. Κι' ότι τα προβλήματα αυτά μπορούν να αρχίσουν να λύνονται ακριβώς μέσα από την αντιμετώπιση της αλλαγής της κοινωνίας από αυτή την σκοπιά.

Όταν μισό εκατομμύριο Αρμένιοι γεμιζούνε τις πλατείες της Αρμενίας, δείχνουν ότι υπάρχει μια δύναμη η οποία μπορεί να αλλάξει την κοινωνία. Όταν εκατομμύρια εργάτες κατεβαίνουν μαζί με τους φοιτητές στο Πεκίνο, δείχνουν ότι υπάρχει

μια δύναμη η οποία μπορεί να αλλάξει την κοινωνία. Όταν κάποιοι κατεβαίνουν στις εκλογές και προπαγανδίζουν ότι μπορεί να γίνει τούτο και το άλλο, δεν δείχνουν καμία δύναμη που μπορεί να αλλάξει την κοινωνία.

Το ζήτημα λοιπόν είναι ότι όταν εμείς μιλάμε για την κρίση του κρατικού καπιταλισμού δεν μιλάμε μόνο για τις διαδικασίες της ίδιας της κρίσης, για όλα αυτά τα προβλήματα, τις δυσκολίες, τις ανακατατάξεις κλπ. Μιλάμε για μια διαδικασία η οποία υποχρεώνει εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπους να περάσουν σε δράση, να κινητοποιηθούν. Και αυτή είναι η δύναμη που δείχνουμε εμείς, ότι μπορεί να προσανατολίσει άλλου, να αλλάξει την κοινωνία, να κτίσει μια καλύτερη κοινωνία.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΤΟΥ

Η αποκρυψη της Δικτατορίας του Προλεταριατου απο τα Ευρωκομμουνιστικά κομματα και η τωρινή προσπάθεια τους, μετά τις αλλαγές στην Ανατολική Ευρώπη, να εξαφανίσουν ακόμα και απο το ονομα τους ο,τιδήποτε το κομμουνιστικό, σημαίνει ακόμα μεγαλύτερη απομακρυνση της εργατικής τάξης απο την καταληψη της εξουσίας και την επιβολή του σοσιαλισμου.

Αλλα και το ΑΚΕΛ, εκαμε μια τέτοια στροφή πριν απο δεκαετίες: Για χαρή ενός ανυπαρκτου "Εθνικου προβληματος" και καποιου "Αντιιμπεριαλιστικου, αντικατοχικου, εθνικοαπελευθερωτικου αγωνα", ανακαλυψε την αναγκη της "Εθνικης ενότητας", την συνθηκολογηση με την αστική τάξη. Αναστειλλε για το αοριστο μελλον την παλη για την Δικτατορία του Προλεταριατου, την ίδια την ταξική παλη στην πραγματικότητα. Και έγινε φανατικός οπαδός της αστικής "πολυφωνίας" και της κοινοβουλευτικης δημοκρατίας και νομιμοτητας.

Τώρα, ευρωκομμουνιστες, "ανανεωτικοί" και ΑΚΕΛ, κανουν το επομενο βημα για την ολοκληρωση αυτης της στροφής. Η αποτυχία του κρατικου καπιταλισμου, της δικτατορίας μιας εκμεταλλευτικής τάξης, της γραφειοκρατίας, **πάνω και εναντίω** στην εργατική τάξη, θεωρείται σαν αποτυχία του αντιποδα της, της δικτατορίας του προλεταριατου **πάνω στις εκμεταλλευτικές τάξεις.**

Μπορεί ακόμα να λείπει ο Γ.Γ. του ΑΚΕΛ Χριστοφίας ότι "Καθκον των επαναστατικων κομματων είναι... να εξευρουν τις καινουργίες μορφές μέσα στις οποίες η ταξική παλη θα αναπτυχθεί μ' επιτυχία, συνδιαζοντας τα πανανθρωπικά, με ταξικά καθκοντα." (Ολομελεία Κ.Ε., 12/89). Στην πραγματικότητα αυτά τα "πανανθρωπικά καθκοντα", και η αντιδιαστολή τους με τα ταξικά, δεν είναι παρα η δικαιολογία για την τελειωτική απαλειψη απο την θεωρία τους της ταξικής πάλης, για την συνεργασία τους όχι μόνο με τους ντοπιους αστους αλλα και με οποιοδήποτε κομματι της διεθνούς αστικής τάξης.

ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Στην ιστορία όλων των επαναστατικων εργατικων κινηματων, απο την Κομμουνά του Παρισιου, μέχρι την Ρωσική επανασταση, η **Δικτατορία του Προλεταριατου** δεν είχε καμία σχέση με την σταλινική καταπίεση της εργατικής τάξης απο μια κομματική και κρατική γραφειοκρατία.

Ήταν αντιθετα συνωνυμη με την κατάληψη της εξουσίας απο την εργατική τάξη, την εγκαθίδρυση ενός **Εργατικού Κρατους**, και την επιβολή της **Εργατικής Δημοκρατίας**. Της Δημοκρατίας αναμεσα στους επαναστατημενους εργάτες και τους συμμαχους τους, την πλειοψηφία του πληθυσμου. Και Δικτατορίας πάνω στους αστους και τους δικους τους συμμαχους.

Αυτή η δικτατορία είναι απαραίτητη επειδή "Η ιστορία διδάσκει ότι καμία καταπιεζόμενη τάξη δεν έγινε ποτέ, ούτε μπορεί να γίνει κυρίαρχη, χωρίς να περάσει απο μια περιόδο δικτατορίας, δηλαδή χωρίς να κατακτήσει την πολιτική εξουσία και να συντριψει με την δύναμη, την λυσσασμένη, απελπισμένη αντίσταση που παντοτε προβαλλουν οι εκμεταλλευτες, αντίσταση που δεν σταματά μπροστα σε κανένα εγκλημα." (Λένιν, "Κρατος και Επανάσταση").

Αστική Δημοκρατία και Δικτατορία του Προλεταριατου.

Το κρατος με κοινοβουλευτική εκπροσωπήση είναι κρατος στο οποίο η λειτουργία των μηχανισμων, "δεν είναι τίποτε άλλο, παρα μόνο, μια μηχανή καταπίεσης της εργατικής τάξης απο την μπουρζουαζία, της μάζας των εργαζομενων απο μια χούφτα καπιταλιστες". (Λένιν)

Σήμερα όμως, υποστηρίζουν οι ρεφορμιστες, "τα πραγματά έχουν αλλάξει" απο την εποχή του Μαρξ και του Λένιν. Μετα την "χρεωκοπία του υπαρκτου σοσιαλισμου", λένε, η μόνη διεξόδος, δεν είναι άλλη απο την Δυτική Δημοκρατία, που περιλαμβάνει αξιολογές δημοκρατικές κατακτήσεις. Το μόνο που χρειάζεται αυτή είναι να την διορθώσουν λίγο εδώ και εκεί οι αριστεροι, και αυτή θα μετεξελιχτεί σε σοσιαλιστική (ίσως και "πανανθρωπική");) δημοκρατία.

Όλα αυτά είναι κουφία λογία. Στο ονομα αυτης της ελευθερίας θησαυρίζουν και **σήμερα** ακόμα οι εμποροι οπλων, καταπιεζοντας ή θυσιαζοντας, εκατομμυρία ανθρωπους.

"Οι εργάτες" εγραφε ο Λένιν "Ξερον πολύ καλά ότι ακόμα και στην δημοκρατικότερη αστική δημοκρατία, η ελευθερία των συγκεντρώσεων είναι μια κουφία φράση αφού οι πλουσιοί κατεχουν τα καλύτερα δημοσία και ιδιωτικά οικοδομηματα και έχουν την άνεση να συγκεντρωνονται κάτω απο την προστασία του αστικου κρατικου μηχανισμου τους... η τεράστια πλειονότητα του πληθυσμου, εργάτες και αγροτες, δεν διαθετουν

ουτε το ένα ουτε το άλλο". ("Κρατος και Επανάσταση")

"Οι καπιταλιστες," εγραφε ακομα ο Λενιν, "ελευθερια, ονομαζουν την ελευθερια των πλουσιων να θυσουριζουν, την ελευθερια των φτωχων να πεθαινουν απο την πεινα. Οι καπιταλιστες, ελευθερια τυπου, ονομαζουν την ελευθερια των πλουσιων να δωροδοκουν τον τυπο, την ελευθερια να χρησιμοποιουν τα πλουτη τους για να κατασκευαζουν και να παραποιουν την κοινή γνώμη."

Οποιος δεν βλέπει ότι και σημερα, ακομα και στις πιο αναπτυγμενες δυτικες κοινωνιες, ισχυουν ολα αυτα, ότι ο τυπος πχ ελεγχεται απο τα μεγαλα κεφαλαια ακομα παραπανω απο την εποχη του Λενιν, κρυβεται πίσω απο το δακτυλο του.

Η αστική δημοκρατία συνεχίζει να μην είναι τιποτε άλλο παρα το καλυμμα της δικτατοριας των λιγων πανω στην πλειοψηφια. Για αυτο και συνεχίζει να είναι δικαίωμα και καθήκον της εργατικής τάξης το παρσιμο της εξουσιας. Κατι που δεν μπορεί να γίνει ειρηνικα, παρα μονο με επανάσταση, γιατί "μεσα στον καπιταλισμο δεν μπορούν να αναπτυχθουν κατακτησεις με μονιμοτητα και διαρκεια" εγραφαν οι κλασικοι του Μαρξισμού. Μια ματια στο καταντημα του πριν μολις εικοσι χρονια υποδειγματικού σχεδον συστηματος κοινωνικών παροχων στην Αγγλια, δειχνει ποσο επικαιρη είναι αυτη η παρατηρηση.

Η αντιμετωπιση απο το θατσερικο κρατος των φτωχων που αντιστεκονταν στον "κεφαλικο φορο", δειχνει ακομα ποσο μεγαλος συνεχίζει να είναι για την αστική τάξη, ακομα και των πιο "ευρωπαϊκων" και "αναπτυγμενων" δημοκρατιων, ο ρολος της ωμης βιας, την οποια ομως η εργατική τάξη καλείται να αποκυρνησει.

Τελος, ακομα και ο πιο αποβλακωμενος οπαδος της "γνησιας δημοκρατίας" (οπως την αποκαλεσε για παραδειγμα ο Διγκλνς) μπορεί να δει τι έγινε στις τελευταιες εκλογες στην Νικαραγουα. Η αστική τάξη της "μεγαλυτερης Δημοκρατίας", της Αμερικης, εκβιασε με την βοηθεια προς τους Κοντρας και την εξαθλιωση που προκαλεσε ο οικονομικός αποκλεισμος, και μετα εξαγορασε με την υποσχεση οικονομικής βοηθειας, τους ψηφους ενος τεραστιου κομματιου του λαου. Κυριολεκτικα αγορασε με την οικονομική της δυναμη το αποτελεσμα των εκλογων. Κατι παρομοιο κανουν οι αστοι με χιλιους δυο τροπους, λιγοτερο φανερους αλλα εξισου αποτελεσματικους, σε ολες τις αστικές εκλογες.

Σοβιετ - μια πραγματική Δημοκρατία.

Υπαρχει λοιπον η "πραγματική Δημοκρατία; Ναι, αλλα δεν μπορεί να ξεχωριστεί απο την ταξική πραγματικότητα, ουτε να κρυφτεί πίσω απο "πανανθρωπινες" αξιες. "Πραγματική" δημοκρατία μπορεί να είναι μονο αυτη που χρησιμοποιει η εκμεταλλευομενη τάξη για να αποτιναξει την εκμεταλλευση της. Δεν είναι αλλη απο τα σοβιετ οπως αυτα λειτουργησαν για λιγα χρονια μετα την επανάσταση του 1917.

Τα Σοβιετ ειχαν δημιουργηθεί, πρωτα στην Πετρουπολη, σχεδον αυθορμητα απο τις μαζες. Η εκλογη των μελων τους γινονταν στους τοπους εργασιας, στα εργοστασια, τα εργοστηρια, την αστυνομια, τον στρατο κλπ. Ο τροπος με τον οποιο γινονταν οι εκλογες εκαναν αδυνατη την παρουσια σε αυτα πλουσιων.

Τα μελη των σοβιετ αλλαζαν τακτικα (καθε εξη μνες ή και νωριτερα) διοτι τακτικα γινονταν και οι εκλογες τους. Οι βουλευτες των σοβιετ δεν ηταν εκλεγμενοι για μια καθορισμενη περιοδο, αλλα μπορούσαν να αντικατασταθουν οποιαδηποτε στιγμή. Οι ψηφοφοροι ειχαν το δικαίωμα να συγκαλεσουν τα σοβιετ οποιαδηποτε στιγμή επιθυμούσαν. Μ' αυτο τον τροπο οι βουλευτες προσπαθούσαν να εργαστουν με μονο γνώμονα το συμφερον των λαϊκων μαζων.

Τα σοβιετ, εκτος απο τον κοινοβουλευτικο-νομοθετικο τους ρολο, ειχαν και εκτελεστική εξουσια. Οι αποφασεις τους ισοδυναμούσαν με νομους τοσο μεσα στα εργοστασια οσο μεσα στο ταχυδρομειο και ακομα τον στρατο.

Τα σοβιετ ηταν για τους Μπολσεβικους η καλυτερη εκφραση της δικτατοριας του προλεταριατου, ενος κρατους οπου οι κυβερνητικες λειτουργιες επαναν να είναι το προνομιο μιας μειοψηφιας και γινονταν καθημερινη υποθεση ολων των πολιτων.

Ο Λενιν και οι Μπολσεβικοι πιστεύαν ότι οσο πιο δημοκρατικο είναι το εργατικό κρατος, τοσο πιο γρηγορα θα αρχισει να φθειρεται, και τοτε θα ανοιξει ορθανοικτα η πορτα που θα επιτρεψει να περασουμε απο την πρώτη φαση της κομμουνιστικής κοινωνιας στην επομενη και στην συνεχεια στην ολοκληρωτική εξαφανιση του κρατους.

Σημερα οπως και χθες η μονη διεξοδος απο τα καπιταλιστικα αδιεξοδα είναι ο δρομος προς τον Σοσιαλισμο οπως των οραματιστηκε ο Λενιν χωρις τις απατες των "πανανθρωπινων" αξιων και καποιας "γνησιας δημοκρατίας".

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

ΚΑΤΩ ΤΑ ΧΕΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

Τα ΜΜΑΔ Ξυλοφορτωσαν στην Λεμεσο κοσμο, και εκαναν εφοδο στην Χρυσαιδα. Δημοσιευουμε την καταγγελια της "Πρωτοβουλιας εναντια στον Κοινωνικο Ρατσισμό" καθως και αρθρο που μας εστειλε μελος αυτης της πρωτοβουλιας.

Καταγγελία πολιτών.

Η κάθοδος της ΜΜΑΔ στη Λεμεσό διαφημίστηκε από τον τύπο και τό υπουργγέο εσωτερικών σάν προσπάθεια εμπέδωσης του νόμου και της τάξης στη Λεμεσό. Απ'ότι φαίνεται όμως η όλη συμπεριφορά αυτης της μονάδας συνιστά μάλλον παραβίαση των στοιχειωδών δικαιωμάτων του πολίτη.

Στη Λεμεσο ήδη κυκλοφορούν φήμες για την βίαιη δράση της ΜΜΑΔ απέναντι στη νεολαία.

Τό βράδυ της 21ης του Απρίλη γίναμε μάρτυρες μάς τέτοιας αυθαιρεσίας. Τα γεγονότα εξελήθησαν ως εξής:

Γινόταν ιδιωτικό πάρτυ γενεθλίων στο καφενελο "Χρυσαιδα" στη Λεμεσό. Γύρο στις δύο και ενώ τό πάρτυ ήταν προς τό τέλος, εμφανίστηκαν άνδρες του Ο.Π.Ε. για να συστήσουν να χαμηλώσει ή μουσική. Μέχρι εδώ τά πράγματα θά τελειώναν κανονικά τό πολύ με μία κλήση για τό περασμένο της ώρας. Καθώς όμως δίνονταν τά στοιχεια στον αξιωματικό του Ο.Π.Ε., έκαμε την εμφάνιση της μία ομάδα ανδρών της ΜΜΑΔ. Μπήκαν μέσα με φάνερα επιθετική διάθεση και άρχισαν να προκαλούν τον κόσμο με την συμπεριφορά τους.

Όταν τους έγινε παράκληση να αποχωρήσουν μία και τά στοιχεια είχαν ήδη δωθει και ή μουσική είχε σταματήσει, άρχισαν να φωνάζουν "σκασμός" και προκλητικά να κάνουν κινήσεις προς τά πιστόλια τους. Ταυτόχρονα έσπρωχναν και χτυπούσαν τον κόσμο που ήταν εκεί. Παρά τις συνεχεις εκκλήσεις προς τους υπεύθυνους αξιωματικούς, για να συγκρατήσουν τους άνδρες τους, φαινόταν ότι ή κατάσταση των ανδρών της ΜΜΑΔ ήταν εκτός ελέχου. Εξαγριώθηκαν ιδιαίτερα όταν τους έγινε παρατήρηση ότι ή όλη συμπεριφορά τους καταργεί τά δικαιώματα του πολίτη. Ουσιαστικά φάνηκε ότι και ή ίδια ή έννοια "δικαιώματα του πολίτη" τους ήταν όχι απλά άγνωστη αλλα και προκλητική. Στο τέλος συνέλαβαν κάποιον ο οποιος ουτε καν βρισκόταν στο κέντρο της συζήτησης. Χρειάστηκε ή εμφάνιση δικηγόρου και ή μαζική μας παρουσία στον κεντρικό σταθμό για να τον απελευθερώσουν και να πάρουν οι αστυνομικοί μία πιο απολογιτική στάση, δικαιολογώντας τό χάος που δημιούργησαν σάν "παρεξήγηση". Εξίσου μυστηριωδώς όμως ή ΜΜΑΔ επέμενε για μία ακόμα επίσκεψη στο καφενελο με την δικαιολογία ότι έχασαν ένα πιστόλι! Η "έρευνα" έγινε ευτυχώς με την παρουσία δικηγόρου. Αλήθεια ποιά ήταν ή εκοπιμότητα της δικαιολογίας του "χαμένου πιστολιού"; Μήπως ή ΜΜΑΔ εκτός από "αστυνομία εκτός ελέχου" έχει μνηθεί και στην κατασκευή σκευωριών;

Πρωτόβουλλα πολιτών ενάντια στον κοινωνικό Ρατσισμό.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΑΤΥΧΕΣ ΣΥΜΒΑΝ

(Ένα σημείωμα για την επεμβαση της ΜΜΑΔ στη Λεμεσο, τη Χρυσσαλιδα και στην ανυπαρκτη ακομα κοινωνια των πολιτων)

Τα γεγονοτα στη Χρυσσαλλιδα το βραδυ της 21ης του Απριλη (οπως και οι μετεπειτα εξελιξεις) θα μπορούσαν να ερμηνευτουσ απο διαφορετικες οπτικες γωνιες. Απο μια αποψη η εισβολη της ΜΑΔΔ, η επιδειξη δυναμης, οι ξυλοδαρμοι κλπ ειχαν σιγουρα τα στοιχεια της καταστολης ενος πολιτικου και κοινωνικου χωρου - μια κατασταλτικη ενεργεια που αν δεν ηταν προσχεδιασμενη ηταν ιως αναποφευκτη δεδομενων των διαμετρικα αντιθετων κοινωνικων πρακτικων που εκπροσωπουσ η Χρυσσαλλιδα, σαν αυτοδιαχειριζομενο καφενειο ενος αντιεξουσιαστικου εναλλακτικου χωρου, και της ΜΑΔΔ σαν της κυριας κατασταλτικης δυναμης του κυπριακου κρατους. Ας πουμε οτι αυτη ειναι η θεωρια της μεγαλης συγκρουσης.

Η ΜΑΔΔ δεν ηρθε στη Λεμεσο απλα για να παταξει την παρανομια σ' αυτο το νεο "Σικαγο" οπως θαθελαν να μας παρουσιασουσ τη πολη οι εφημεριδες, αλλα και για να επιβαλουσ το νομο και την ταξη σε διαφορες κοινωνικες ομαδες της πολης που φαινονται, τουλαχιστον απ' την οπτικη γωνια της Λευκωσιας ανεξελεκτες. Οποτε η ΜΑΔΔ βρισκει την ευκαιρια ενα βραδυ οπου γινεται παρτυ και η μουσικη ειναι δυνατη μεχρι αργα και επεμβαει για να αποδειξει συμφωνα με τα λεγομενα ενος απο τους θερμοαιμους εν στολη νεαρους οτι "καμνωμε οτι θελουμε". Η Χρυσσαλλιδα ειναι γνωστη στην αστυνομια ετσι και αλλιως σαν το (η ενα) στεκι των αναρχικων (και αυτο σημαει οτι θελει ο καθενας στα αστυνομικα γραφεια) απ' οπου ξεκινοουσ τα graffiti και οτι αλλο φαντασται κανεις, στην πολη. Και μια και εχει και ενα mural που καλυπτει ολοκληρο τοιχο και να μη τοχει ακουσει αυτο ο μεσος αστυνομικος σιγουρα θα του αναψουσ τα αντανακλαστικα του νομου και της ταξης βλεπωντας τη σουρεαλιστικη εκφραση ονειρων που μαλλον δεν διαπερασαν ποτε το δικο του ειναι. Ειναι η Χρυσσαλλιδα, μια υπαρκτη προκληση μ' αυτη την εννοια - και την επισκεψη της ΜΑΔΔ δεν θα μπορούσε να την αποφυγει.

Απο την αλλη ωστοσο και με βαση τα ιδια τα γεγονοτα η ΜΑΔΔ πλακωσε εκει και λιγο τυχαια μεσα στο γενικο της πνευμα (και ιως των διαταγων απ' τη Λευκωσια) να πειθαρχησουσ οτι φαινεται υποπτο (κατα παραλλαγη δηλαδη της γνωστης Αμερικανικης διαταγης στο Βιετναμ "πυροβοληστε οτι κουνιεται").

Αποφασιζει λοιπον ο υπουργος εσωτερικων και οποιοσδηποτε αλλος υπευθυνος οτι ο υποκοσμος στη Λεμεσο εχει φτασει σε σημειο εκτος ελεγχου (δεδομενων των φημων και δηλωσεων του υπουργειου οτι η αστυνομια Λεμεσου εχει διαβρωθει απο τον υποκοσμο αντι του αντιθετου) και στελλεται η ΜΑΔΔ σαν η επιλεκτη γνησια μοναδα για να επιβαλλει την ταξη.

Αν ακολουθησουμε το σεναριο των εφημεριδων, ο υποκοσμος αντιδρα με απειλες και σπινεται η πολη σαν το πεδιο μαχης του κρατους με τη παρανομια. Σ' αυτα τα πλαίσια η ΜΑΔΔ με τη στρατιωτικη της εκπαιδευση και λογικη ουσιαστικα αναλαμβάνει και τη Χρυσσαλλιδα για ενα απλο ζήτημα μικροπαραβασης. Εκει ανακαλύπτουν οτι ο κοσμος δεν εχει καμια διαθεση υπακοης σε πειθαρχια στρατοπεδου, εχει επιπροσθετα "το θρασος" να της εξηγα οτι οι ενεργειες τους ειναι παρανομες ακομα στα πλαίσια του αστικου δικαιου οποτε συγχιζονται και αγανακτουσ... και τελικα μετα απο δυο βδομαδες ηρμουν και γλυκαινουσ. Συμφωνα με αυτη την ερμηνεια η ΜΑΔΔ την πατση γιατι ηγη να παιξει τη μαγκια της σε ενα, κατ' αυτη, υποπτο χωρο, και βρεθηκε αντιμετωπη με ενα πολιτικο χωρο που συσπειρωσε κοσμο και αντιδρασε στα πλαίσια του αστικοδημοκρατικου παιγνιδιου πολυ πιο γρηγορα και εξυπνα απ' αυτους. (δημοσιοποιωντας το, φερνοντας δικηγορους κλπ)

Και οι δυο θεωριες ειναι πιθανες και ιως αλληλοσυμπληρωματικες. Ο χωρος της Λεμεσου αντεδρασε με τη λογικη της δευτερης εκδοχης, οχι αναγκαστικα απο αναλυση του τι αρμοζε, αλλα περισσοτερο γιατι η αμυνα του χωρου του ιδιου σαν "αναρχικου" η οτιδηποτε αλλο δεν θα εβρισκε μια ομοφωνια δοσμενης της ετερογενειας των ατομων αλλα και του επιπροσθετου πλουραλισμου που εδιναν διαφορα αλλα ατομα που βρεθηκαν εκει. Εκ των πραγματος λοιπον απ' την αρχη το θεμα αντιμετωπιστηκε σαν θεμα "υπερβασης εξουσιας" απ' τη ΜΑΔΔ και αποπειρα κατασκευης σκευωριων με την υποθεση του χαμενου πιστολιου. Την Κυριακη, στις 22 συνταχθηκε μια επιστολη διαμαρτυριας με την υπογραφη "της πρωτοβουλιας εναντια στον κοινωνικο ρατσισμο" (η οποια ειχε και παλιότερα αναλαβε μια εκστρατεια εναντια στη αστυνομευση) και σταλθηκε στις εφημεριδες.

Το πρωτο σοκ της επιθεσης της ΜΑΔΔ αντικατασταθηκε απο ευφορια μετα την απελευθερωση του ατομου που συνεληφθηκε την ιδια νυκτα και τα απανωτα τηλεφωνηματα δημοσιογραφων για το χαμενο πιστολι. Αρχισαν να γινονται πλατιες συνελευσεις στη Χρυσσαλλιδα για ενημερωση και επεσε το βαρος στη δημοσιοποιηση.

Οι εφημεριδες, η καθε μια με το ρυθμο της και την εμφαση της το δημοσιοποιησαν και αρχισαν να συρρευουσ πληροφοριες για ξυλοδαρμο νεαρων και ομοφυλοφιλων σε διαφορετικες περιπτωσεις απο την ΜΑΔΔ.

Παρα το οτι το ζήτημα εκινητο ακομα στα πλαίσια των αστικων δικαιωματοσ, η ιδια η αιχημη των διακρισεων και επιθεσεων εναντια σε κοινωνικες μειοψηφιες αρχισε να γινεται πιο εντονα ο αξονας των συζητησεων - αλλα η καμπανια παρεμεινε στο πλαίσιο της υπερασπισης των δικαιωματοσ των πολιτων και των θεσμων της κοινωνιας των πολιτων απεναντι στο κρατος.

Η γενικότερη αντιδραση του κοσμου στην αρχη ηταν καχυποπη - "κατι θα κανατε για να σας την πεσουσ" ελεγαν ουσιαστικα τα μισολογα των ατομων παρα εξω. Σε μια βδομαδα ομως το κλιμα φανηκε να αρχισε να μεταστρεφεται. Αυξηθηκαν οι καταγγελιες για τη ΜΑΔΔ και η κρυφη δυσφορια αρχισε να εκδηλωνεται με πολο ενα χασμα μεταξυ του "νομοταγη" και του "πολιτη". Στο τελος ουτε ο προεδρος της Βουλης απεφυγε την ερωτηση για τη συμπεριφορα της ΜΜΑΔ αμα ηρθε στη Λεμεσο.

Θα ηταν βεβαια ωραια να υποστηριξει κανεις οτι η "πρωτοβουλια" η οι συνελευσεις στη Χρυσσαλλιδα ηταν το κεντρο βαρους των εξελιξεων. Θα ηταν ομως υπερβολη. Μαλλον η αντιδραση του χωρου της Χρυσσαλλιδας και ενος ευρυτερου κυκλου με προσωπικες η πολιτιστικες η ιδεολογικες συμπαιθειες εβαλε σε ενεργεια μια διαδικασια αντιδρασης που ειχε αρχισει να διαμορφωνεται ηδη αλλα του ελειπε η γλωσσα να εκφρασται. Ο λογος της "κοινωνιας των πολιτων" φανηκε να κανει μια τομη και να ειναι ιδιαιτερα προσιτος στη συσπειρωση αντιδρασεων.

Γινονται τωρα συζητησεις για τη δημιουργια μονιμης επιτροπης δικη-

γορων, γενικότερης (απο αποψη συμμετοχης) επιτροπης πολιτων, καταγραφης περιστατικων ξυλοδαρμων κλπ.

Στο μεταξυ τοσο η ΜΜΑΔ οσο και η αστυνομια φαινονται να εχουν επανελθει στην κατασταση ανακαχης - ανοχης του χωρου της Χρυσσαλλιδας που υπηρχε απ' το 87 ως το 90 (μετα τη πορεια για το δικαιομα να εισαι διαφορετικος). Σε σημειο που καποιος να παρατηρησει χαμογελωντας οτι κοντευουσ τωρα να μας υποχρεωσουσ με την επιδειξη ευγενειας και σεβασμου των δικαιωματοσ του πολιτη τουλαχιστον σε σχεση με την Χρυσσαλλιδα... Αν αυτα ειναι κολπα πριν απο μια νεα σκευωρια η συνειδητοποιηση οτι δεν τους παιρνει η συγκρουση λογω της διευρυνσης του ζητηματος μενει να φανει.

Το γενικότερο ζήτημα που μπαειναι ομως ειναι η ιδια η τακτικη του κρατους...

Η αντιφατικη εκστρατεια εναντια στη παρανομια τη στιγμη που ο υπουργος εσωτερικων δηλωνει οτι ξερει τους "δολοφονους" και βομβιστες που ψαχνει μαλλον αποτελει μια νεα στροφη στη πολιτικη του κρατους απεναντι στη κοινωνια η οποια χρειάζεται γενικότερη αναλυση που δεν ειναι της στιγμης. Αξιζει παντως να σημειωσει κανεις τη νεα πολιτικη των ενοπλων περιπολων που θα εφαρμοσται συμφωνα με τις εφημεριδες στη Λευκωσια και στη Λεμεσο αλλα και της καμπανιας για να "πλησιασει η αστυνομια το κοινο".

Η κοινωνικη κατασταση δεν ειναι βεβαια εκρηκτικη αλλα ο εφηνουχασμος οτι αυτα ειναι απλως εποχιακα βιτσια του κ. Βενιαμιν η αναγκαια, οπως μερικοι θα το ηθελαν, για να αντιμετωπισται η πολιτικη "παρανομια" (βομβες στο Ομεριε, αντιστασιακων Λεμεσου), διαγωνιζει μια τυφλα απεναντι στην ιστορικη λειτουργια του κρατους - αλλα και προωθα τη ταση της ιδιας της κοινωνιας να ταυτιζει την αυτονομια - ανεξαρτησια της με το κρατος και να αδυνατει να δει την αναγκη συγροτησης αυτονομων κοινωνικων δομων και ενος κριτικου λογου που θα υπερβαινει το σημερινο γελοιο κομφουζιο οπου εσυ επικαλεισαι το αστικο δικαιο και τα δικαιωματα του πολιτη και ο αγνακτισμενος γειτονας φωνάζει στη ΜΜΑΔ να κλεισει ολους οσους φαινονται διαφορετικοι μεσα.

Α. Π.

No 43
Μάρς 1990
499. 70

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

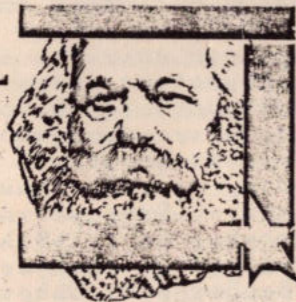
Εκδίδεται από την Οργάνωση Σοσιαλιστική Επανάσταση

ΟΧΙ ΣΤΗ ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΔΕΞΙΑΣ

Λίγες μόνο βδομάδες έχουν περάσει από τις εκλογές της 8 Απριλίου και η Νέα Δημοκρατία προσπαθεί να μας κάνει να ξεχάσουμε ότι είναι κυβέρνηση του 150+1. Ο Μεταστάσις δηλώνει ότι σχηματίζει κυβέρνηση με προοπτική τετραετίας που θα εφαρμόσει το πρόγραμμα της ΝΔ. Οι φυλλοδελτες της δεξιάς το παίζουν ντούρα: "1 και να και!"...
Οι κορδακισμοί των υπουργών και των κοινοβουλευτών της ΝΔ, όμως, δεν μπορούν να συγκυβίσουν την αριστερά και την αντανάρα που τους κατέχει. Ξέρουν πολύ καλά ότι αυτό που έχουν μορατά τους, είναι μια δικαστική επένδυση πολιτικής και οικονομικής σταθεροποίησης. Ένα διπλό νομμετρο ακροβασίας που απαιτεί ταυτόχρονα ακρόαση οικονομικά μέτρα και ζογκλερικά πολιτικά ανοήματα.
Το εργατικό κίνημα έχει κάθε λόγο και πολλές δυνατότητες να οδηγήσει αυτή την απειρία της δεξιάς στην αποτυχία. Το ΠΑΣΟΚ και ο Συνασπισμός, όμως,

δεν αντιμετωπίζουν έτσι το ζήτημα. Προσανατολίζονται σ' αυτό που ονομάζουν "υπεύθυνη απηλοποίηση". Ξεχωρίζουν το οικονομικό από το πολιτικό, τασούνται υπέρ της οικονομικής σταθεροποίησης και περιορίζουν την απηλοποίηση τους σε 4-5 περιφέρειες μόνον από εκεί και πέρα.
Αυτή η ταχτική είναι αδιέξοδη. Αυτό που χρειάζεται είναι να οργανώσουμε εδώ και τώρα τους αγώνες ενάντια στο "νέο" πακέτο οικονομικής σταθεροποίησης και πάνω σ' αυτή τη βάση να χτίσουμε ένα γερό κίνημα που, όχι μόνο θα φέρει τα πολιτικά σχέδια του Μεταστάσις, αλλά σ' ανοίξει το δρόμο για τη δική του προοπτική, για την προοπτική της εργατικής τάξης, για την ανατροπή των καπιταλιστών και το σοσιαλισμό από τα κάτω.

Συνέχεια στη δεύτερη σελίδα

ΤΡΙΗΜΕΡΟ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ,
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΑΡΑΘΕΣΗΣ,
ΑΘΗΝΑ 18-20 ΜΑΗ ΝΟΜΙΚΗ

ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΣ
ΜΑΡΤΙΟΣ 90

KINA
Απ' τη Μεγάλη Πορεία
στη σφαγή της Τιενανμνέν

ΕΚΔΟΣΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΔΣΜΕ

Από το εργατικό
κράτος

στον
κρατικό
καπιταλισμό

ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ
και τα
διεθνιστικά
καθήκοντα
των
ελληνοκύπριων
επαναστατών

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

κυκλοφορούν

του κλιφ

**ΚΡΑΤΙΚΟΣ
ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ
ΣΤΗ ΡΩΣΙΑ**

εκδόσεις "παρουσία"

μοσε λεβιν

η τελευταία μαχη
του ΛΕΝΙΝ

εκδόσεις "παρουσία"

ΚΑΡΑ ΔΗΜΟΝΕΧΤ

ΗΛΙΟΠΟΛΙΣ

εκδόσεις "παρουσία"

η πολωνια
της εξεγερσης

αιτίες και χαρακτηριστικά της πολωνικής επανάστασης
κείμενα ντακουμέντα στοιχεία

- ΔΙΑΣΠΑΣΗ ΣΤΟ ΑΚΕΛ
ΣΩΒΙΝΙΣΤΙΚΑ ΞΕΣΠΑΣΜΑΤΑ
ΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΗ
- ΑΔΗΣΟΚ: ΜΙΑ ΔΕΞΙΑ ΔΙΑΣΠΑΣΗ
- ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ
ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
- ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΚΥΠΡΟ
ΤΟ ΓΚΡΕΜΙΣΜΑ ΤΩΝ ΜΥΘΩΝ
"ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ"- "ΟΥΝΤΜΑ"
- Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΟΥ Γ. ΠΑΡΠΑ
- ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΚΡΕΤΙΝΙΣΜΟΣ
- ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ
Η ΗΤΤΑ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ
- ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ ΤΑΞΙΚΗΣ ΠΑΛΗΣ
- "ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΣ" ΣΩΒΙΝΙΣΜΟΣ
- ΕΣΣΔ: ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ
ΣΤΟΝ ΚΡΑΤΙΚΟ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟ
- "ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ" ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ
- ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΤΟΥ
- ΟΙ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΜΜΑΔ